

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး
အသံလွင့် ဟောကြားတော်မူအပ်သော

ဓမ္မစကြာအနတ္တလက္ခဏာသုတ်

မဟာသတိပဋ္ဌာန်

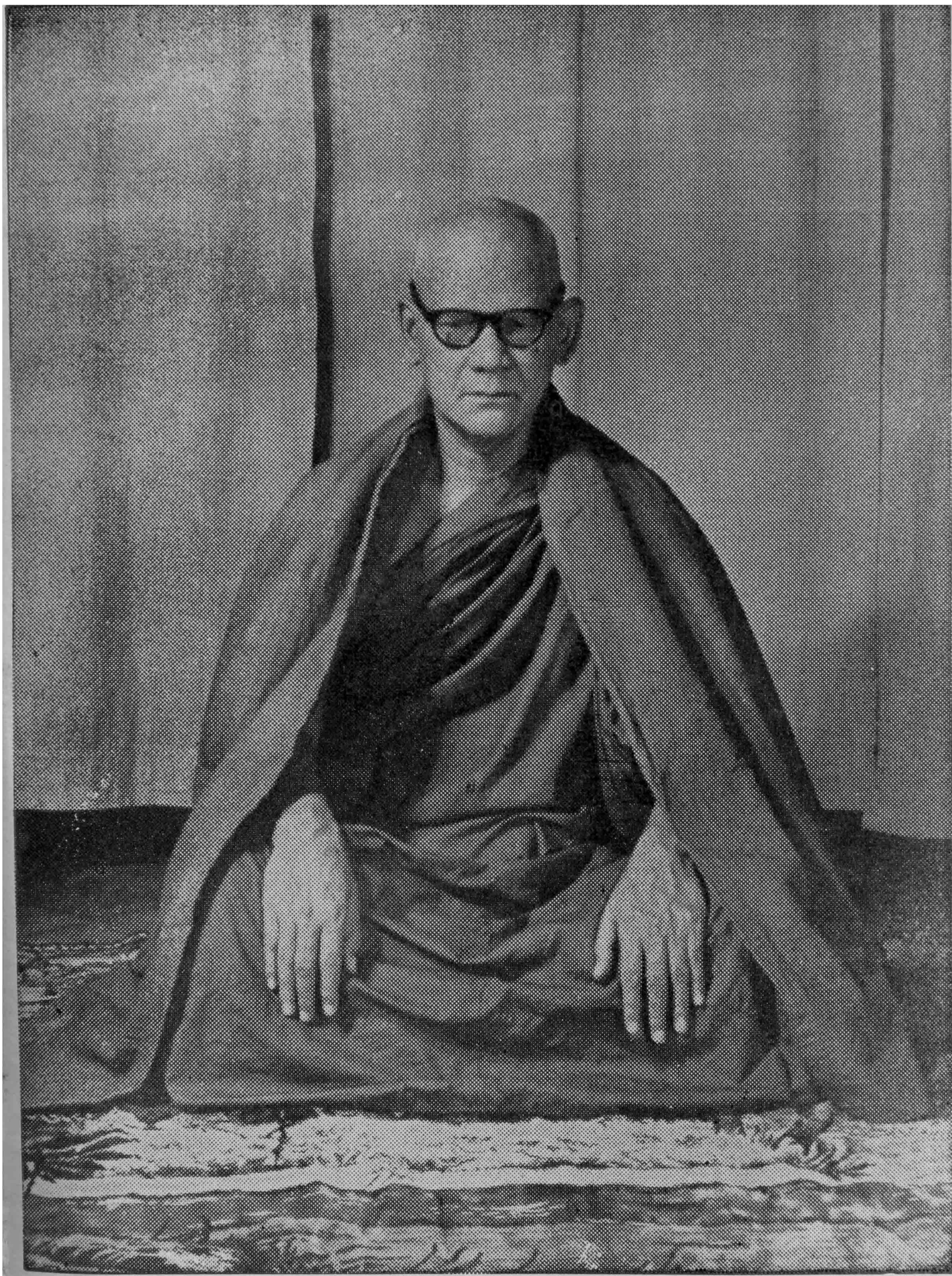
တရားတော်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးအစိုးရ
ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်

သာသနာ ၂၅၁၄

ကောဇာ ၁၃၃၂

ဩဂုတ်လ ၁၉၇၀

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

၂၁၇၀၀

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီး
အသံလွှင့် ဟောကြားတော်မူအပ်သော

ဓမ္မစကြာအနတ္တလက္ခဏသုတ်

ပဋိပတ္တိသာသနာပြု မဟာစည်ရံပုံငွေ
ဗုဒ္ဓသာသနာ့နဂ္ဂဟ အဖွဲ့ချုပ်
သာသနာ့ရိပ်သာ

ဟာမစ်တိတ်လမ်း၊ ကုက္ကိုင်း-ရန်ကုန်မြို့။

သာသနာ ၂၅၁၄

ကောဇာ ၁၃၃၂

ဩဂုတ်လ ၁၉၇၀

ပဌမအကြိမ် ခိုက်နှိပ်ခြင်း ၁၉၅၇ အုပ်ရေ ၂၀၀၀။
ဒုတိယအကြိမ် ခိုက်နှိပ်ခြင်း ၁၉၅၉ အုပ်ရေ ၅၀၀၀။
တတိယအကြိမ် ခိုက်နှိပ်ခြင်း ၁၉၆၃ အုပ်ရေ ၆၀၀၀။
စတုတ္ထအကြိမ် ခိုက်နှိပ်ခြင်း ၁၉၆၇ အုပ်ရေ ၄၀၀၀။
ပဉ္စမအကြိမ် ခိုက်နှိပ်ခြင်း ၁၉၇၀ အုပ်ရေ ၁၀၀၀၀။

ထုတ်ဝေသူ။ ။မင်္ဂလာဦးအောင်မြင် မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၁၁၆၇)
 အကျိုးတော်ဆောင် (ပဋိပတ္တိသာသနာပြု မဟာစည်
 ရံပုံငွေ) ဗုဒ္ဓသာသနာ့နက္ခဟအဖွဲ့ချုပ်၊ အမှတ် ၁၆၊
 သာသနာ့ရိပ်သာ ဟာမစ်တိတ်လမ်း ကုက္ကိုင်း၊ ရွှေဂုံတိုင်
 စာတိုက်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေခွင့်ပြုချက်အမှတ် (၃၄၁၇)

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေးစာတိုက်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ
 ဗုဒ္ဓသာသနာ့အဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်တွင် အတွင်းရေးမှူး (အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိချုပ်)
 ဦးလှမောင် M.A., M.S., B.L. (မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၈၇၉)က ပုံနှိပ်သည်။

ဤစာအုပ်နိဒါန်း

ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ။

ရန်ကုန်မြို့ သာသနာ့ရိပ်သာ၌ သီတင်းသုံးတော်မူသော ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ၁၃၁၁-ခုနှစ် နတ်တော်လပြည့်နေ့မှစ၍ ပဋိပတ္တိ သာသနာတော် ပြန့်ပွားရန်အလို့ငှါ ရဟန်းရှင်လူ သူတော်စင် အပေါင်းတို့ အား ဝိပဿနာ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ကမ္မဋ္ဌာန်း တရားတို့ကို (၁)ဟောလည်း ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ (၂)ပြုလည်း ပြုသတော်မူခဲ့ပါသည်။

၁။ ဤသို့ ဝိပဿနာလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ကမ္မဋ္ဌာန်း တရားတို့ ကို ပြုသတော်မူခဲ့သောကြောင့် ရန်ကုန်မြို့နှင့်တကွမြန်မာပြည် အရပ်ရပ်တွင်၎င်း၊ သီဟိုဠ် ယိုးဒယားစသော နိုင်ငံများတွင် ၎င်း ကမ္မဋ္ဌာန်းဌာနများ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားပွားများ ရှုမှတ် ကြသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ အမြောက်အမြား ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါသည်။

ရန်ကုန်မြို့ သာသနာ့ရိပ်သာ ကမ္မဋ္ဌာန်းဌာနတခုတည်း၌ ပင် ၁၃၁၁-ခုနှစ်မှစ၍ ၁၃၂၅-ခုနှစ်အထိ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ပွားများ ရှုမှတ်ပြီးသူ ရဟန်း ရှင်လူ သူတော်စင်အပေါင်း (၁၅၄၁)ယောက်ရှိခဲ့ပါသည်။

၂။ ဝိပဿနာ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ကမ္မဋ္ဌာန်း တရားတို့ကို လည်း ရန်ကုန်မြို့ သာသနာ့ရိပ်သာ ဖလ်ယဉ်ဓမ္မာရုံ၌ ဥပုသ်

နေ့တိုင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးကိုယ်တော်တိုင်ရင်းနှီးလှ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် နယ်သို့ ကြွတော်မူပါက တပည့်ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာတပါးကရင်း ဟောကြားတော်မူလေ့ ရှိပါသည်။

ထို့ပြင် အခါအားလျော်စွာ အမြို့မြို့ အရွာရွာသို့ ကြွရောက်တော်မူ၍ ဟောကြားတော်မူလေ့ ရှိသည့်အပြင် တခါတရံ၌ သက်ဆိုင်ရာတို့က လျှောက်ထားသောအခါ မြန်မာ့အသံလွှင့် ဌာနမှလည်း ဟောကြားတော်မူလေ့ ရှိပါသည်။

ဤသို့ ဟောကြားတော်မူခဲ့သည့် တရားတော်များတွင် အချို့သော တရားတော်များကို အသံဖမ်းယူ၍ အသံမှစာအဖြစ်သို့ကူးယူကာ စာအုပ်အဖြစ် ပုံနှိပ်၍ဖြန့်ချိခဲ့ပါသည်။

ဤစာအုပ်သည် အကြိမ်ကြိမ် စက်တင်ပုံနှိပ်၍ ဖြန့်ချိခဲ့ပြီးသော အသံလွှင့်ဌာနမှ ဟောကြားတော်မူခဲ့သည့်—

- (၁) ဓမ္မစကြာ တရားတော်ကြီး
- (၂) အနတ္တလက္ခဏသုတ်တရားတော်ကြီး
- (၃) မဟာသတိပဋ္ဌာန်တရားတော်ကြီး

တို့ကို တအုပ်တည်း စုပေါင်း၍ ပုံနှိပ်ထားသော စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။ တရားတော်ကို လိုလားသော အမျိုးသား သူတော်စင် ရဟန်းရှင်လူ အပေါင်းတို့ ကောင်းစွာ ဖတ်ရှု၍ ဘာဝနာတရား ပွားများနိုင်ကြပါစေသော်။

မင်္ဂလာအောင်မြင်(သာသနာ့ရိပ်သာ)

၁၃၂၅-ခု၊ ဝါခေါင်လပြည့်နေ့။

ဓမ္မစကြာတရားတော်ကြီး

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ဓမ္မစကြာတရားတော်ကြီး	၁-၂၁
နိဒါန်း	၁-၂
ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်	၂-၄
တရားဦးဟောရန် ကြံချီတော်မူခြင်း	၄-၅
တရားနာရန် ညွှန်ကြားတော်မူခြင်း	၅-၆
၁-အယုတ်တရား နှစ်ပါး	၇
၂-မဇ္ဈိမပဋိပဒါအလယ်လမ်း အကျင့်တရား	၇-၈
၃-ဒုက္ခသစ္စာ	၁၂
၄-သမုဒယသစ္စာ	၁၂-၁၃
၅-နိရောဓသစ္စာ	၁၃
၆-မဂ္ဂသစ္စာ	၁၃
၇-ဒုက္ခသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်	၁၄
၈-ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်	၁၄
၉-ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်	၁၅
၁၀-သမုဒယသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်	၁၅
၁၁-သမုဒယသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်	၁၅
၁၂-သမုဒယသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်....	၁၆
၁၃-နိရောဓသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်	၁၆
၁၄-နိရောဓသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်	၁၆

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၅-နိရောဓသစ္စာ၌ ကတညဏ်	၁၇
၁၆-မဂ္ဂသစ္စာ၌ သစ္စညဏ်	၁၇
၁၇-မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကိစ္စညဏ်	၁၇
၁၈-မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကတညဏ်	၁၈
၁၉-ရှေးက ဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဝန်မခံခဲ့ပုံ	၁၈
၂၀-ယခုဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံပုံ	၁၈
အနုသန္ဓေစကား	၁၉
၂၁-ပစ္စဝေက္ခဏာညဏ်ဖြင့် သိပုံ....	၁၉
အရှင်ကောဏ္ဍည သောတာပန်ဖြစ်ပုံ	၁၉
မြတ်စွာဘုရား ဥဒါန်းကျူးပုံ	၂၀
ဟေတိက္ခရဟန်းအဖြစ်ရပုံ....	၂၀
အနတ္တလက္ခဏသုတ်တရားတော်ကြီး	၂၃-၅၂
နိဒါန်း	၂၃-၂၆
နာရီနှင့်မပြီး၍ အားထုတ်ကြရသည်	၂၇
နေယျပုဂ္ဂိုလ်တွေ	၂၇-၂၈
အချိုးကျကျ အားထုတ်ပုံ	၂၉-၃၀
ဒိဋ္ဌိမာနကို ပယ်ရန်	၃၁-၃၃
၁-ရူပက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ	၃၃
မှတ်ဖွယ်ဆောင်ပုဒ်များ	၃၃
၂-ဝေဒနာက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ	၃၄-၃၅
၃-သညာက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ	၃၅
၄-သင်္ခါရက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ	၃၅-၃၆
၅-ဝိညာဏက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ	၃၆
မှတ်ဖွယ် ဆောင်ပုဒ်များ	၃၇

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
အနုပဿနာ ၃-ပါး ဆောင်ပုဒ်များ	၃၇-၃၈
အနတ္တလက္ခဏာကို သနဖုံးသည်	၃၈-၃၉
၆-ရူပက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး စိစစ်ချက်	၃၉
၇-ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး စိစစ်ချက်	၄၀
၈-သညာက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး စိစစ်ချက်	၄၀
၉-သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး စိစစ်ချက်	၄၁
၁၀-ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး စိစစ်ချက်	၄၁-၄၂
၁၁-ရုပ်တရား၌ ၁၁-ဌာနဖြင့်ရှုရန် ညွှန်ပြချက်	၄၂
၁၂-ဝေဒနာ၌ ၁၁-ဌာနဖြင့်ရှုရန် ညွှန်ပြချက်	၄၂
၁၃-သညာ၌ ၁၁-ဌာနဖြင့်ရှုရန် ညွှန်ပြချက်	၄၃
၁၄-သင်္ခါရတို့၌ ၁၁-ဌာနဖြင့်ရှုရန် ညွှန်ပြချက်	၄၃
၁၅-ဝိညာဏ်၌ ၁၁-ဌာနဖြင့်ရှုရန် ညွှန်ပြချက်	၄၃
ရုပ်ကို ၁၁-ဌာနဖြင့် ရှုဆင်ခြင်ပုံ ဆောင်ပုဒ်များ	၄၄-၄၅
ဝေဒနာကို ၁၁-ဌာနဖြင့် ရှုဆင်ခြင်ပုံဆောင်ပုဒ်	၄၅-၄၆
သညာကို ၁၁-ဌာနဖြင့်ရှုဆင်ခြင်ပုံ ဆောင်ပုဒ်များ	၄၇-၄၈
သင်္ခါရတို့ကို ၁၁-ဌာနဖြင့် ရှုဆင်ခြင်ပုံ ဆောင်ပုဒ်များ	၄၈-၄၉
ဝိညာဏ်ကို ၁၁-ဌာနဖြင့် ရှုဆင်ခြင်ပုံ ဆောင်ပုဒ်များ	၄၉-၅၀
၁၆-နိဗ္ဗိန္ဒညာဏ်နှင့်တကွ မဂ်,ဖိုလ်ညာဏ်များဖြစ်ပုံ	၅၁
၁၇-ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတော်များ ရဟန္တာဖြစ်ပုံ	၅၁-၅၂
မဟာသတိပဋ္ဌာန်တရားတော်ကြီး.....	၅၃-၉၄
ပဌမပိုင်း	၅၃-၆၂
သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးသရုပ်	၆၀-၆၁

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ဒုတိယပိုင်း	၆၃-၇၂
တရားမဆုံးမီ ထသွားသောပေဿပုဂ္ဂိုလ်	၆၅
တတိယပိုင်း	၇၃-၈၃
စွဲလမ်းမှုကင်းအောင် ဝိပဿနာရှုရပုံ	၇၄
အသိဉာဏ် ၄-မျိုး သရုပ်အဓိပ္ပါယ်	၇၄-၇၆
မဂ်, ဖိုလ်မရနိုင်သောခေတ် မရှိပုံ....	၇၇-၇၈
ခိပ္ပါဘိညရဟန္တာဖြစ်ခြင်းအကြောင်း	၇၉
စတုတ္ထပိုင်း	၈၅-၉၄
ဝိပဿနာအခြေခံရှုနည်း ၂-မျိုး	၈၅
အစွဲအလမ်းကင်းအောင် ဝိပဿနာရှုပုံ	၈၆-၈၇
ထင်ရှားသိလွယ်တဲ့ ရုပ်ကစပြီး ဝိပဿနာရှုရပုံ....		၈၇-၈၈
၁-အစွန်းပယ် အလယ်သွား	၉၅
၂-မဂ္ဂင်ရှစ်တန် လမ်းမှန်၏ သရုပ်	၉၅
၃-အနု, အလတ်, အရင့် မဂ္ဂင် ၃-မျိုး	၉၆
၄-သစ္စာလေးတန် အမှန်လေးပါး	၉၆
၅-ဒုက္ခသစ္စာ	၉၆
၆-ဥပါဒါန်နှင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ	၉၇
၇-သမုဒယသစ္စာ	၉၇
၈-နိရောဓနှင့် မဂ္ဂသစ္စာ	၉၇
၉-ဉာဏ် ၃-ပါးနှင့် ၎င်းတို့၏ ဖြစ်ရာကာလ	၉၇
၁၀-သစ္စဉာဏ်၏ ကိစ္စ ၄-ပါး	၉၈
ကန်တော့ခန်း	၉၉
ဂုဏ်တော် ၉-ပါး ဘုရားရှိခိုး	၁၀၀-၁၀၂

ဓမ္မစကြာ တရားတော်ကြီး

(၁၃၁၉-ခုနှစ် ဝါဆိုလပြည့်နေ့ ညတွင် ဟောတော်မူသည်)
ဂုဏ်တော် ၉-ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဘုရားရှင်အား
ရှိခိုးပါ၏။

နိဒါန်း

ဒီကနေ့ဟာ (ဓမ္မစကြာ တရားတော်ကြီးကို စတင်ပြီး ဟောခဲ့တဲ့ နေ့ကစ၍ ရေတွက်လျှင် ၂၅၄၆-နှစ်မြောက်) ဓမ္မစကြာအခါတော်နေ့ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီကနေ့ ဓမ္မစကြာ အခါတော် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်ဖြင့် ဓမ္မစကြာ တရားတော်ကြီးကို ဟောကြားမယ်။ ဒီတရားတော်ကြီးကို လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း ၂၅၄၆-နှစ်က ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် စတင်ပြီး ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။ ဒီတရားတော်ကြီးကို ပါဠိဘာသာဖြင့် “ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထန”လို့ ခေါ်ပါတယ်။ “တရားစက်ဘီးကို စတင်ပြီးလည်စေတဲ့တရားတော်”လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ စတင်လည်စေပုံကို ထင်ရှားသိပြီး ကြည်ညိုရအောင် ရှေးဦးစွာ ဒီတရားတော်ရဲ့ နိဒါန်း အကြောင်း အတ္ထုပ္ပတ္တိကို အကျဉ်းချုပ် ဖော်ပြပါဦးမယ်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရဲ့ အလောင်းတော်ဟာ ကမ္ဘာပေါင်း လေးအသင်္ချေနှင့် တသိန်း ကာလပတ်လုံး ဗုဒ္ဓဘုရားဖြစ်ရန် အတွက် ပါရမီတွေကို ဖြည့်ကျင့် ဆည်းပူးခဲ့ပါတယ်။ ဒီလို

ပါရမီဖြည့်လို့ ပြည့်စုံတဲ့အခါ နောက်ဆုံးဘဝမှာ လွန်ခဲ့တဲ့ ၂၅က-နှစ်က ကပိလဝတ်ပြည့်ရှင် ခမည်းတော်ဘုရင် သုဒ္ဓေါဒန မင်းကြီးနှင့် မယ်တော် မာယာဒေဝီတို့ရဲ့ သားတော် “သိဒ္ဓတ္ထ”မည်တဲ့ မင်းသား ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ထိုစဉ်ကာလက ကပိလဝတ်ခေါ်တဲ့ တိုင်းပြည်ရဲ့ တည်နေရာ ဒေသကတော့ ယခုခေတ်အခါမှာ အိန္ဒိယပြည်၏ မြောက်ဘက် နယ်စပ် နိပေါ ပြည်နယ်ထဲမှာ တည်ရှိနေပါတယ်။

ဘုရားအလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္ထ မင်းသားကလေး ၁၆-နှစ် အရွယ်ရောက်သောအခါမှာ မယ်တော် ခမည်းတော်များက ယသော်ဓရာ ခေါ်တဲ့ မင်းသွီးကလေးနှင့် လက်ထပ် ထိမ်းမြားပြီး အင်မတန် ကြီးကျယ်တဲ့ ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို ခံစားစေခဲ့ပါတယ်။ အသက်တော် ၂၉-နှစ် အရွယ်သို့ ရောက်တဲ့အခါမှာ သူအို၊ သူနာ၊ သူသေ၊ ရဟန်း ဆိုတဲ့ နိမိတ်ကြီး ၄-ပါးကို တွေ့မြင်ရတဲ့အတွက် အိုတတ်၊ နာတတ်၊ သေတတ်တဲ့ လောကကြီးကို အရှုံကြီး ရှုံမှန်း စက်ဆုပ်ပြီး အလွန်ပင် သံဝေဂတရားရတော် မှုခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် လူ့ဘောင်မှ ထွက်ခွာပြီး ရဟန်းပြုကာ အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်း ကင်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်တရားကို ရှာမှီးတော်မူခဲ့ပါတယ်။ ဥရုဝေလ တောအရပ်မှာ “ဒုက္ကရစရိယာ”ခေါ်တဲ့ အကျင့်များကိုလဲ ကျင့်သုံးနေခဲ့ပါတယ်။

ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်

ကျင့်သုံးပုံကတော့— ထွက်သက်၊ ဝင်သက်များကို လုံးဝ မထွက်ရ မဝင်ရအောင် အောင့်ချုပ်ပြီးတော့လဲ ကျင့်ခဲ့ပါတယ်။ သို့ပေမဲ့ ဒီလိုကျင့်တဲ့အတွက် ဘယ်လို အကျိုးထူးကိုမျှ

မရခဲ့ပါဘူး၊ ကိုယ်ပင်ပန်း ဆင်းရဲရုံမျှသာ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ပြီးတော့ အစာကိုလဲ ဖြတ်တောက်ပြီးတော့ ခြုံးခြံစွာ ကျင့်ခဲ့ပါတယ်။ တနေ့လျှင် ပဲပြုတ်ရေ လက်တဆွမ်းမျှကိုသာ သုံးဆောင်ပြီးတော့လဲ နေခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုအစာကို ဖြတ်တောက်ပြီး ကျင့်တဲ့အတွက်လဲ ဘာအကျိုးထူးကိုမျှ မရခဲ့ပါဘူး၊ ကိုယ်ပင်ပန်း ဆင်းရဲရုံမျှသာရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုကိုယ်ပင်ပန်းအောင်ကျင့်ရတဲ့ အကျင့်မျိုးတွေကတော့ ထိုစဉ်ကာလက အိန္ဒိယနိုင်ငံ တဝှမ်းလုံးမှာ အကျင့်ကောင်းအနေနှင့်ခေတ်စားနေတဲ့ “အတ္တကိလ-မထာနုယောဂ” အကျင့်တွေပါဘဲ။ ယခုလဲ ဒီအကျင့်မျိုးတွေဟာ အချို့ဘာသာဝင်တွေထဲမှာ ခေတ်စားနေတုန်းပါဘဲ။

ဘုရားအလောင်းတော်မှာ ဒီလို ၆-နှစ်တိုင်တိုင် ကျင့်လို့ ဘာမျှ အကျိုးထူး မပေါ်တဲ့အခါမှာ ဒုက္ခရစရိယာ အကျင့်တွေကို စွန့်လွှတ်လိုက်ပါတယ်။ အာနာပါနဗျာန်ကို ပွားနိုင်စေရန်အတွက် ကာယဗလအင်အား ပြည့်စေရန် အစာ အာဟာရကို ပြန်လည် သုံးဆောင်ခဲ့ပါတယ်။

ထိုစဉ်အခါက ပဉ္စဝဂ္ဂီခေါ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ငါးဦးဟာ ဘုရားအလောင်း ဘုရားဖြစ်တဲ့အခါ တရားဦးနာရန် ရည်ရွယ်ပြီး ဘုရားအလောင်းထံမှာ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ပြုစုနေကြပါတယ်။ ဘုရားအလောင်း အစာအာဟာရ ပြန်လည်သုံးဆောင်တာကိုမြင်ရတော့ “ပဓာန” အလုပ်က ထွက်တယ်၊ ဘုရား မဖြစ်နိုင်တော့ဘူးလို့ အထင်မှားပြီးတော့ သူတို့က ဘုရားအလောင်း အပေါ်မှာ မြှော်လင့်ချက် မရှိဘဲ ဖြစ်သွားကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီ ပဉ္စဝဂ္ဂီ ငါးဦးဟာ ဘုရားအလောင်းကို

စွန့်ပစ်ထားခဲ့ပြီး ဗာရာဏသီပြည် မိဂဒါဝုန်တောမှာ သွား
ရောက်နေထိုင်ကြပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူခြင်း

ဘုရားအလောင်းတော်လဲ အစာအာဟာရသုံးဆောင်လို့
ကာယဗလ အားရှိတဲ့အခါမှာ ‘အာနာပါနဈာန်’ များကို
ဖြစ်ပွားစေပါတယ်။ ထို့နောက် ယခု ဗုဒ္ဓဂယာခေါ်တဲ့ နေရာ
တွင် “ဗောဓိညောင်ပင်ကြီး” အောက်မှာ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ ထိုင်
နေတော်မူကာ အကြောင်း အကျိုး အဆက်ဆက် ပဋိစ္စ-
သမုပ္ပါဒ် တရားများကို ဆင်ခြင်ပြီးတော့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ
ငါးပါး ရုပ်နာမ် တရားတို့၏ အဖြစ်အပျက်ကို ဝိပဿနာ
ရှုသဖြင့် သစ္စာလေးပါး တရားအလုံးစုံကို အကုန်သိမြင်တော်
မူတဲ့ဗုဒ္ဓဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်တော်မူခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုဘုရားဖြစ်
တော်မူပြီးတဲ့နောက် ဝိမုတ္တိသုခ ခေါ်တဲ့ ဖလသမာပတ်ချမ်း
သာကို ခံစားတော်မူကာ ၇-ပါးသော ဌာနတို့၌ ၇-ရက်စီ
အားလုံးပေါင်း ၄၉-ရက် သီတင်းသုံး နေတော်မူခဲ့ပါတယ်။

တရားဦးဟောရန် ကြံချီတော်မူခြင်း

ဒီလို နေတော်မူပြီးတဲ့အခါမှာ တရားဦးဟောရန်အတွက်
ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့၏နေရာ မိဂဒါဝုန်တောသို့ ကြံချီတော်မူခဲ့ပါတယ်။
ဗုဒ္ဓဂယာမှ မိဂဒါဝုန်တောအထိ ၁၈-ယူဇနာ ဝေးကွာတယ်လို့
အဋ္ဌကထာများမှာ ပြဆိုထားပါတယ်။ ယခုခေတ် ရထားလမ်း
မိုင်အားဖြင့်ဆိုလျှင် ၁၄၂-မိုင် ရှိတယ်လို့ ဆိုထားပါတယ်။
ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့၏နေရာသို့ ရောက်တဲ့အခါ အသင့်ခင်းထားတဲ့နေရာ
မှာ ထိုင်နေတော်မူပါတယ်။ ဒီလိုထိုင်နေတဲ့အခါမှာ ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့

က ဘုရားဖြစ်လာမှန်းမသိကြသေးတဲ့အတွက်“ငါ့ရှင်ဂေါတမ ငါ့ရှင်ဂေါတမ”လို့ ရှေးကလိုပင် ပြောနေကျအတိုင်း မရိုမသေ သူငယ်ချင်းပြော ပြောဆိုနေကြပါတယ်။

တရားနာရန် ညွှန်ကြားခြင်း

ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက မိမိဟာ ဘုရားအစစ် ဖြစ်လာတဲ့ အကြောင်းကို ထုတ်ဖော်ပြီး ဒဲ့ဒိုးဘဲ မိန့်ကြားတော်မူရပါတယ်။ မိန့်ကြားပုံကတော့—ပဉ္စဝဂ္ဂီ ရဟန်းတို့ ရှေးဘုရားတို့နှင့် အလားတူဖြစ်တဲ့ ငါဘုရားကို ငါ့ရှင်ဟူ၍ မခေါ်ကြနဲ့၊ ဂေါတမဟူ၍လဲ အမည်ထုတ်ပြီး မခေါ်ကြနဲ့။ ရဟန်းတို့—ငါသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်တဲ့ တရားအလုံးစုံကိုကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့်မှန်ကန်စွာသိတဲ့ရှေးဘုရားတို့နှင့်အလားတူဖြစ်တဲ့ ဘုရားစင်စစ် ဖြစ်လာပြီ။ နားစိုက်ကြလော့ “သေခြင်းကင်းတဲ့ အမြှိုက်နိဗ္ဗာန်”ကို ငါသိလာပြီ၊ သင်တို့အား ငါ သွန်သင်ညွှန်ပြပေးမည်၊ တရားတော်ကို ငါဟောမည်၊ သွန်သင်ညွှန်ပြတဲ့အတိုင်း လိုက်နာ၍ ကျင့်သုံးကြမယ်ဆိုလျှင် သင်တို့ဟာ ရဟန်းပြုခြင်းရဲ့ ရည်မှန်းချက် အကျိုးလဲ ဖြစ်၊ အကျင့်မြတ်ရဲ့ အဆုံးပန်းတိုင်လဲဖြစ်တဲ့ အမြင့်ဆုံးတရားကို ယခုဘဝ မကြာခင် အတွင်းမှာဘဲ သင်တို့ ကိုယ်တိုင်ပင် မျက်မှောက်တွေ့ပြီး နေကြရပါလိမ့်မယ်လို့ ဒီလို ရဲရဲကြီး ဝန်ခံချက် ပေးပြီး မိန့်ကြားတော်မူပါတယ်။

ဒီလိုမြတ်စွာဘုရားက တဲ့တဲ့ကြီး ပြောပြပေမယ်လို့ ပဉ္စဝဂ္ဂီငါးဦးတို့က မရိပ်မိကြသေးဘူး။ ဒါကြောင့် သူတို့က ဒီလို ပြန်လှန်ပြီး ကန့်ကွက်ပြောဆိုကြပြန်တယ်။

“ငါ့ရှင်ဂေါတမ—သင်ဟာ ဟိုတုန်းက အစာကိုဖြတ်ပြီး ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်ကို ကျင့်နေတာတောင်မှ ပကတိလူ သာမန်တရားထက် သာလွန် ထူးမြတ်တဲ့ အရိယာဉာဏ် အမြင်တရားထူးကို မရခဲ့ဘူး မဟုတ်လား၊ ဒီတော့ ယခုလို ပဓာနလုပ်ငန်းက ထွက်ပြီး ပစ္စည်း များအောင် အားထုတ် နေတဲ့ အခါမှာ အရိယာအမြင် တရားထူးကို ဘယ်မှာ ရနိုင် ပါ့မလဲ”လို့ ဒီလို ကန့်ကွက် ပြောဆိုကြပြန်တယ်။

ဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက မိမိဟာ ဘုရားအစစ်ဖြစ်လာတဲ့ အကြောင်းကို သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ထပ်မံပြီး မဟာကရုဏာ တော်ဖြင့် မိန့်ကြားတော်မူပါတယ်။ ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့ကလဲ သုံးကြိမ် စလုံးဘဲ ကန့်ကွက်နေကြပြန်ပါတယ်။ ဒီတော့ မြတ်စွာဘုရား က သတိပေးတဲ့အနေနဲ့ “ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့ စဉ်းစားကြလော့၊ ရှေး အခါက ငါ ဒီလိုပြောဘူးတာကို သင်တို့ ကြားဘူးပါသလား” လို့ မေးတော်မူလိုက်တယ်။ ဒီတော့မှ ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့က သတိရ သွားကြပါတယ်။

“ဟို ဒုက္ကရစရိယာ အကျင့်ကို ကျင့်နေတုန်းကတော့ ဘုရားမဖြစ်သေးလို့ ဘာမျှ မပြောခဲ့ပေဘူး၊ ယခု ပြောတာ ကတော့ တကယ်ကို ဘုရားဖြစ်လာလို့ ပြောတာ ဟုတ်ပေ လိမ့်မယ်”လို့ သဘောပေါက်ပြီးတော့ “ဟိုတုန်းက ဒီလို မပြောခဲ့ဘူးကြောင်း” ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြပါတယ်။ ဆက်လက်ပြီးမိန့်ကြားမဲ့ တရားကိုနာကြားရန်လဲ ရှိရှိသေသေ နားစိုက် နေကြပါတယ်။ ထိုအခါမှာ မြတ်စွာဘုရားက ဓမ္မစကြာတရားတော်ကြီးကို ဒီလိုစတင်ပြီး ဟောကြားတော် မူပါတယ်။

၁-အယုတ်တရား နှစ်ပါး

ရဟန်းတို့—ရှင်ရဟန်းဖြစ်တဲ့ သူဟာ ဤအဘို့နှစ်ပါးလမ်းမှားနှစ်သွယ်ကို မမှီဝဲအပ်ဘူး။ ဘယ်ဟာ နှစ်ပါးကိုလဲ ဆိုလျှင် ဝတ္ထုအာရုံကာမဂုဏ်တို့၌ ကိလေသာကာမချမ်းသာကို ခံစားနေတာလဲ ပဌမလမ်းမှား အဘို့တပါး ဖြစ်ပေသည်။ ဒီကာမချမ်းသာကို သာယာခံစားမှုဟာ ယုတ်ညံ့ပါသည်။ ရှာသူ၊ ရှာသားတို့ရဲ့အလေ့အလာဖြစ်ပါသည်။ အရိယာသူမြတ်တို့ရဲ့ အကျင့်မဟုတ်ပါ။ သေခြင်းကင်းရန်အတွက် အကျိုးစီးပွား အစစ်အမှန်ဖြစ်တဲ့ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာတို့နှင့်လဲ ဘာမျှမသက်ဆိုင်ပါ။ ထို့ပြင် သပ္ပာယ်ဖြစ်တဲ့ အစားအစာ၊ အဝတ်အရံ၊ ဥတု၊ ဣရိယာပုထ်များကိုတောင်မှ မမှီဝဲတော့ဘဲ ကိုယ်ပင်ပန်းအောင် အားထုတ်တဲ့အကျင့် ကလဲ ဒုတိယလမ်းမှား အဘို့တပါး ဖြစ်ပေသည်။ ဒီကိုယ်ပင်ပန်းအောင်ကျင့်မှုဟာလဲ ပင်ပန်းဆင်းရဲရုံမျှသာ ရှိပါသည်။ အရိယာသူမြတ်တို့၏ အကျင့်ကောင်းကား မဟုတ်ပါ။ အကျိုးစီးပွား အစစ်အမှန် ဖြစ်တဲ့ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာတို့နှင့်လဲ ဘာမျှမသက်ဆိုင်ပါ။

၂-မဇ္ဈိမပဋိပဒါ အလယ်လမ်း အကျင့်တရား

ရဟန်းတို့—ငါဘုရားသည် အဲဒီ အဘို့နှစ်ပါး လမ်းမှားနှစ်သွယ်ကို မချဉ်းမကပ်ဘဲ ရှောင်ကြဉ်ပြီးလျှင် အလယ်လမ်းအကျင့်ကို သိမြင်လာပြီ။ ငါသိလာတဲ့ ဒီအလယ်လမ်း အကျင့်ဟာ ပညာမျက်စိကိုလဲ ပွင့်လင်းစေပါသည်။ အသိဉာဏ်ကိုလဲ ဖြစ်ထွန်းစေပါသည်။ ကိလေသာငြိမ်းဘို့ အထူးသိဘို့ ထိုးထွင်းသိဘို့ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုဘို့လဲ ဖြစ်ပါပေသည်။

ရဟန်းတို့—ငါသိလာပြီဆိုတဲ့ ထိုအလယ်လမ်းအကျင့်က ဘယ်ဟာလဲဆိုလျှင် အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိတဲ့ ဤအရိယာမဂ်လမ်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ အင်္ဂါရှစ်ပါးဟူသည်မှာ—

- (၁) သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မှန်စွာသိမြင်ခြင်း၊
- (၂) သမ္မာသင်္ကပ္ပ၊ မှန်စွာကြံခြင်း၊
- (၃) သမ္မာဝါစာ၊ မှန်စွာပြောဆိုခြင်း၊
- (၄) သမ္မာကမ္မန္တ၊ မှန်စွာပြုလုပ်ခြင်း၊
- (၅) သမ္မာအာဇီဝ၊ မှန်စွာအသက်မွေးခြင်း၊
- (၆) သမ္မာဝါယာမ၊ မှန်စွာအားထုတ်ခြင်း၊
- (၇) သမ္မာသတိ၊ မှန်စွာအမှတ်ရခြင်း၊
- (၈) သမ္မာသမာဓိ၊ မှန်စွာစူးစိုက် တည်ကြည်ခြင်းဆိုတဲ့

ဤရှစ်ပါးပင် ဖြစ်ပေသည်။ ရဟန်းတို့—ငါဘုရား သိလာ တဲ့ “ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ရပ် အလယ်လမ်း အကျင့်မြတ်”သည် ပညာ မျက်စိကိုလဲ ပွင့်လင်းစေပါသည်။ အသိဉာဏ်ကိုလဲ ဖြစ်ထွန်း စေပါသည်။ ကိလေသာငြိမ်းဘို့ အထူးသိဘို့ ထိုးထွင်းသိဘို့ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုဘို့လဲ ဖြစ်ပါပေသည်။

အဓိပ္ပါယ် ဖော်ပြချက်

ဟော—ဒီနေရာမှာတော့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အလိုတော်ကို အနည်းငယ် ဖွင့်ပြီး ပြောရလိမ့်မယ်။ မြတ်စွာဘုရားဟာ အလောင်းတော် ဘဝက အသက်တော် ၂၉-နှစ်တိုင်အောင်

ကာမ သုခလ္လိကလမ်းကို လိုက်ခဲ့တယ်။ ဒုက္ကရစရိယာ ကျင့်နေတဲ့ အခါမှာ အတ္တကိလမထလမ်းကို လိုက်ခဲ့တယ်။ နောက် ကာလမှာ ထိုလမ်းမှား နှစ်ခုလုံးကို ပယ်စွန့်ပြီး မဇ္ဈိမပဋိပဒါ ခေါ်တဲ့ အလယ်လမ်းမှန်အတိုင်း ကျင့်ပြီး သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဘုရား အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူခဲ့တယ်။ ဒါကို ရည်ပြီးတော့ “ဧတေ ခေါ် ဘိက္ခုဝေ ဥဘော အန္တေ အနုပဂမ္မ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ” = “ငါဘုရားသည် အဲဒီအဘို့ နှစ်ပါး လမ်းမှားနှစ်သွယ်ကို မချဉ်းမကပ်ဘဲ ရှောင်ကြဉ်ပြီး လျှင် အလယ်လမ်း အကျင့်ကို သိမြင်လာပြီ ရဟန်းတို့” ဟု ဟောတော်မူခဲ့ပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရား သိလာတဲ့ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ အလယ်လမ်း အကျင့်ဆိုတာဟာ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးပင် ဖြစ်ပါတယ်။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး ထဲက “သမ္မာဒိဋ္ဌိ” တခုကို ပြောလိုက်လျှင် သူ့ရဲ့နောက်ပါ အခြံအရံဖြစ်တဲ့ အင်္ဂါ ၇-ပါးကိုလဲ ပြောပြီးသား ဖြစ်သွား ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိ တခုကိုဘဲ အနည်းငယ် ထုတ် ဖော်ပြီးပြောပြမယ်။ အဋ္ဌကထာများမှာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ၆-မျိုး ဝေဖန်ပြထားပါတယ်။ (၁) ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ (၂) စျာနသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ (၃) ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ (၄) မဂ္ဂသမ္မာ- ဒိဋ္ဌိ၊ (၅) ဖလသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ (၆) ပစ္စဝေက္ခဏာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဆိုတဲ့ ဒီခြောက်ပါးပင် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအထဲမှာ ဖလသမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် ပစ္စဝေက္ခဏာသမ္မာဒိဋ္ဌိ ဆိုတာတွေကတော့ အရိယာမဂ်ရဲ့ အကျိုးတရားများ ဖြစ်နေတဲ့အတွက် ဒီ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ အကျင့် ထဲမှာ ထည့်သွင်းပြောဖို့ မလိုပါဘူး။ ကျန်တဲ့ ၄-ပါးကိုသာ ပြောဖို့ လိုပါတယ်။

အဲဒီ ၄-ပါးထဲမှာ “ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ”ဆိုတာ မိမိ ကိုယ်တိုင်ပြုထားတဲ့ ကောင်းမှုကံ၊ မကောင်းမှုကံအား လျော်စွာ ကောင်းကျိုး ဆိုးကျိုးကို ခံစားရတယ်လို့ ယုံကြည်သိမြင်တာကိုဘဲ ဆိုလိုပါတယ်။ ဒီ ကံ၊ ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်သိမြင်တဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟာ အရေးကြီးပါတယ်။ ဒီသမ္မာဒိဋ္ဌိ အယူရှိပါမှ ဒါန၊ သီလစသော ကောင်းမှုတွေ ကောင်းကောင်းဖြစ်ပွားနိုင်ပါတယ်။ ဘာဝနာကို အားထုတ်ပြီး မဂ်ဖိုလ်ကိုလဲ ရနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ရည်မှန်းပြီး ဒါန၊ သီလစသော ကုသိုလ်ကို ပြုတိုင်း ပြုတိုင်း ဒီ ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိဟာ သမ္မာသကပ္ပစသော သူ့အခြံအရံ မဂ္ဂင်များနှင့် တကွ ဖြစ်ပွားနေပါတယ်။ ဒီမဂ္ဂင်တရားများရဲ့ အစွမ်းကြောင့် အဲဒီ ဒါန၊ သီလ ကုသိုလ်များက ယခုဘဝလို့ မဂ်ဖိုလ်ရနိုင်တဲ့ ဘဝကောင်းကိုပို့ပေးနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီ “ကမ္မဿကတာသမ္မာဒိဋ္ဌိ”ကိုလဲ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရား”လို့ မှတ်ယူရပါတယ်။

ရူပဈာန်၊ အရူပဈာန်များမှာပါတဲ့ ဉာဏ်ပညာကို ဈာနသမ္မာဒိဋ္ဌိလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဒီဈာနသမ္မာဒိဋ္ဌိဟာလဲ ဝိပဿနာရဲ့ အခြေခံဖြစ်လျှင် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရား ဖြစ်ပါတယ်။ ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ကမ္မဿကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့် ဈာနသမ္မာဒိဋ္ဌိဟာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ရဘို့ အခြေခံ တရားများ ဖြစ်နေတဲ့အတွက် ဒီ သမ္မာဒိဋ္ဌိနှစ်ပါးကို “မူလမဂ္ဂင်”လို့ မှတ်ရပါတယ်။

ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဆိုတာကတော့ ဝိပဿနာဉာဏ်ပါတဲ့။ ဒီဝိပဿနာက ပြည့်စုံတဲ့ အခါမှာ မဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ ခေါ်တဲ့

အရိယာမဂ်ဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂင် လို့လဲ ခေါ်ရပါတယ်။ အရိယာ မဂ်ရဲ့ ရှေ့သွားမဂ္ဂင်မို့ ရှေ့ပိုင်းမဂ္ဂင်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ဝိပဿနာဆိုတာ ဒွါရ ၆-ပါးမှာ ထင်ပေါ်လာသမျှ ရုပ် နာမ်တွေကို ရှုမှတ်ပြီးတော့ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တသဘောကို အမှန်အတိုင်း သိတဲ့ ဉာဏ်ပင် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဝိပဿနာဉာဏ်နဲ့ ဒီလို သဘောမှန်ကို သိနေလျှင် သာယာ ဘွယ် အာရုံနှင့် တွေ့ရသော်လဲ သာယာမှု ရာဂမဖြစ်တော့ဘဲ ငြိမ်းနေပါတယ်။ ဒီလိုသာယာမှုငြိမ်းနေတဲ့အတွက် သုံးဆောင် သင့်တဲ့ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း စသည်တို့ကို သုံးဆောင်သော်လဲ ကာမချမ်းသာကို သာယာခံစားတဲ့ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ လဲ မဖြစ်ဘူး။ လုံးလုံး မသုံးဆောင်ဘဲ နေတာ မဟုတ်လို့ ကိုယ်ပင်ပန်းအောင် ကျင့်တဲ့ အတ္တကိလမထာနုယောဂလဲ မဖြစ်ဘူး။

ဒါကြောင့် ကိုယ်မပင်ပန်းရအောင် သုံးဆောင်သင့်တဲ့ ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း စသည်ကိုလဲ သုံးဆောင်ရမယ်။ သုံးဆောင်တဲ့ အခါမှာလဲ ကိလေသာ မဖြစ်ရအောင် ဝိပဿနာ သမ္မာဒိဋ္ဌိနဲ့ ရှုရှုပြီး သုံးဆောင်ရမယ်ဆိုတဲ့ ဒီအကျင့်လမ်းဟာ အတ္တကိလ- မထလမ်းလို တင်းလွန်းတာလဲ မဟုတ်ဘူး။ ကာမသုခလ္လိက လမ်းလို လျော့လွန်းတာလဲ မဟုတ်ဘူး။ ဒီလို မလျော့လွန်း မတင်းလွန်း အလယ်အလတ် ဖြစ်နေတဲ့ အတွက် မဇ္ဈိမပဋိပဒါ လမ်းလို့ ခေါ်ရပါတယ်။ ဒီ မဇ္ဈိမပဋိပဒါ နည်းလမ်းအရ ဒွါရ ၆-ပါးမှာ ပေါ်လာသမျှ အာရုံတွေကို ရှုရှုနေလျှင် ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်ဟာ သူ့အခြံအရံ မဂ္ဂင်များနှင့်တကွ

ဖြစ်ပွားနေပါတယ်။ ဒီလိုဖြစ်ပွားလို့ ဝိပဿနာမဂ္ဂင်က ပြည့်စုံ
တဲ့အခါမှာ အရိယာမဂ္ဂင်များ ဖြစ်ပေါ်ပြီး သေခြင်းကင်းတဲ့
နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်တွေ့ကာ သစ္စာ ၄-ပါးကို သိမြင်ရပါ
တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီမဇ္ဈိမပဋိပဒါ အကျင့်ဖြင့် ကိုယ်တော်တိုင်
သိမြင်လာခဲ့တဲ့ သစ္စာ ၄-ပါးကို ဒီလိုထုတ်ဖော်ပြီး ဟောတော်
မူပါတယ်။

၃-ဒုက္ခသစ္စာ

ရဟန်းတို့-ဤသည်ကား အရိယာတို့ သိအပ်တဲ့ ဆင်းရဲ
အမှန် ဖြစ်ပေသည်။ ဘဝသစ်ဖြစ်ခြင်းလဲ ဆင်းရဲပင်၊ အိုခြင်း
လဲ ဆင်းရဲပင်၊ နာခြင်းလဲ ဆင်းရဲပင်၊ သေခြင်းလဲ ဆင်းရဲပင်၊
မချစ်မနှစ်သက်အပ်တဲ့ အာရုံဝတ္ထုများ၊ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်တွေ့ဆုံ
ရခြင်းလဲ ဆင်းရဲပင်၊ ချစ်ခင်နှစ်သက်အပ်တဲ့ အာရုံဝတ္ထုများ
ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ကွဲကွာရခြင်းလဲ ဆင်းရဲပင်၊ အလိုရှိတာကို
မရခြင်း၊ မရနိုင်တာကို လိုချင်ခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲပင်၊
အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်ဆိုလျှင် ငါ့၊ ငါ့ဥစ္စာဟု ထင်မှတ်စွဲလမ်း
နိုင်တဲ့ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်များသည် ဆင်းရဲချည်းပင် ဖြစ်
သည်။

၄-သမုဒယသစ္စာ

ရဟန်းတို့-ဤသည်ကား အရိယာတို့ သိအပ်တဲ့ ဆင်းရဲ
ဖြစ်ပွားကြောင်း အမှန် ဖြစ်ပေသည်။ အကြင် တဏှာသည်
တဖန်ဘဝသစ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေတတ်၏။ နှစ်သက်တပ်စွဲခြင်း
သဘောရှိ၏။ ထိုထိုရရာအာရုံ ရရာဘဝတို့၌ နှစ်သက်ပျော်
မွေလျက် ရှိ၏။ ထိုတဏှာမှာ သရုပ်အားဖြင့် ကာမဂုဏ်၌

တပ်မက်သောတဏှာ၊ ဘဝ၌ တပ်မက်သော တဏှာ၊ သူ
အလိုလို ဘဝပြတ်ခြင်း၌ တပ်မက်သောတဏှာ ဟူ၍ ၃-ပါး
အပြားရှိ၏။ ဤတဏှာသည် ဆင်းရဲဖြစ်ပွားကြောင်း အမှန်
ဖြစ်ပေသည်။

၅-နိရောဓသစ္စာ

ရဟန်းတို့-ဤသည်ကား အရိယာတို့ သိအပ်တဲ့ ဆင်းရဲ
ချုပ်ငြိမ်းရာ အမှန် ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းမှာ သရုပ်အားဖြင့်
ယင်းတဏှာ ၃-ပါး၏ အကြွင်းမဲ့ ပျက်ပြယ် ချုပ်ငြိမ်းသွား
ခြင်း၊ ယင်းတဏှာကို စွန့်ခြင်း၊ လွတ်လွတ်စွန့်ခြင်း၊ ယင်း
တဏှာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း၊ ယင်းတဏှာဖြင့် မငြိမတူယ်ခြင်း
ပင် ဖြစ်ပေသည်။

၆-မဂ္ဂသစ္စာ

ရဟန်းတို့-ဤသည်ကား အရိယာတို့ သိအပ်တဲ့ ဆင်းရဲ
ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ဆိုက်ရောက်သွားတဲ့ အကျင့် လမ်းမှန် အစစ်
ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းမှာ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိတဲ့ ဤအရိယာမဂ်ပင်
ဖြစ်ပေသည်။ အင်္ဂါရှစ်ပါးမှာ (၁) မှန်စွာသိမြင်ခြင်း၊ (၂)
မှန်စွာကြံခြင်း၊ (၃) မှန်စွာပြောဆိုခြင်း၊ (၄) မှန်စွာပြုလုပ်
ခြင်း၊ (၅) မှန်စွာအသက်မွေးခြင်း၊ (၆) မှန်စွာအားထုတ်
ခြင်း၊ (၇) မှန်စွာအမှတ်ရခြင်း၊ (၈) မှန်စွာစူးစိုက် တည်
ကြည်ခြင်းတို့ပင် ဖြစ်သည်။

အဓိပ္ပါယ် ဖော်ပြချက်

ယခုပြောပြခဲ့တဲ့ စကားရပ်များဖြင့် ကိုယ်တော်တိုင် သိမြင်လာတဲ့ သစ္စာ ၄-ပါးကို ဖော်ပြပါတယ်။ ဒီလို သိရာမှာ သစ္စာ ၄-ပါးရဲ့ သဘောသဘာဝ အသီးသီးကို သိတဲ့ သစ္စာဉာဏ်က ၄-ပါး၊ ပြုသင့်တဲ့ကိစ္စ ၄-ပါးကို သိတဲ့ ကိစ္စဉာဏ်က ၄-ပါး၊ ကိစ္စ ၄-ပါးလုံး ပြီးစီးကြောင်းကို ပြန်လှည့်ဆင်ခြင်တဲ့ ကတဉာဏ်က ၄-ပါးအားဖြင့် ဉာဏ် ၁၂-ပါး ပါဝင်နေပါတယ်။ အဲဒီ ဉာဏ် ၁၂-ပါးလုံး ဖြစ်ပုံကို ဒီလို ဆက်လက်ပြီး ဟောသွားပြန်ပါတယ်။

၇-ဒုက္ခသစ္စာ၌ သစ္စာဉာဏ်

“ဤသည်ကား အရိယာတို့ သိအပ်တဲ့ ဆင်းရဲမှန် ဖြစ်သည်”ဟု ငါ့မှာ ရှေးက မကြားဘူးသေးတဲ့ တရားများ အပေါ်မှာ ပညာမျက်စိ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အပြားအားဖြင့် သိတဲ့ပညာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ထင်ရှားစွာသိတဲ့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ဉာဏ်အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေပြီ ရဟန်းတို့။

၈-ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

“ထိုအရိယာတို့ သိအပ်တဲ့ ဆင်းရဲမှန်တရားကို ပိုင်းခြား၍ သိသင့်သည်”ဟု ငါ့မှာ ရှေးက မကြားဘူးသေးတဲ့ တရားများအပေါ်မှာ ပညာမျက်စိ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အပြားအားဖြင့် သိတဲ့ပညာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ထင်ရှားစွာသိတဲ့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ဉာဏ်အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေပြီ ရဟန်းတို့။

၉-ဒုက္ခသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

“ထိုအရိယာတို့ သိအပ်တဲ့ ဆင်းရဲမှန်တရားကို ပိုင်းခြား၍ သိပြီးပြီ”ဟု ငါ့မှာ ရှေးက မကြားဘူးသေးတဲ့ တရားများ အပေါ်မှာ ပညာမျက်စိ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အပြားအားဖြင့် သိတဲ့ပညာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ထင်ရှားစွာ သိတဲ့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ဉာဏ်အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေပြီ ရဟန်းတို့။

၁၀-သမုဒယသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

“ဤသည်ကား အရိယာတို့ သိအပ်တဲ့ ဆင်းရဲ ဖြစ်ပွားကြောင်း တရားမှန်ဖြစ်သည်”ဟု ငါ့မှာ ရှေးက မကြားဘူးသေးတဲ့ တရားများ အပေါ်မှာ ပညာမျက်စိ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အပြားအားဖြင့် သိတဲ့ ပညာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ထင်ရှားစွာသိတဲ့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ဉာဏ်အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေပြီ ရဟန်းတို့။

၁၁-သမုဒယသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

“ထို အရိယာတို့ သိအပ်တဲ့ ဆင်းရဲ ဖြစ်ပွားကြောင်း တရားမှန်ကို ပယ်သင့်သည်”ဟု ငါ့မှာ ရှေးက မကြားဘူးသေးတဲ့ တရားများ အပေါ်မှာ ပညာမျက်စိ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အပြားအားဖြင့် သိတဲ့ပညာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ထင်ရှားစွာသိတဲ့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ဉာဏ်အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေပြီ ရဟန်းတို့။

၁၂-သမုဒယသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

“ထို အရိယာတို့ သိအပ်တဲ့ ဆင်းရဲဖြစ်ပွားကြောင်းတရား မှန်ကို ပယ်ပြီးပြီ”ဟု ငါ့မှာ ရှေးက မကြားဘူးသေးတဲ့ တရား များအပေါ်မှာ ပညာမျက်စိ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ် ခဲ့ပြီ၊ အပြားအားဖြင့် သိတဲ့ပညာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ထင်ရှားစွာ သိတဲ့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ဉာဏ်အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ် ခဲ့ပေပြီ ရဟန်းတို့။

၁၃-နိရောဓသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

“ဤသည်ကား အရိယာတို့ သိအပ်တဲ့ ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာ တရားမှန် ဖြစ်သည်”ဟု ငါ့မှာ ရှေးက မကြားဘူးသေးတဲ့ တရားများ အပေါ်မှာ ပညာမျက်စိ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အပြားအားဖြင့် သိတဲ့ပညာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ထင်ရှားစွာသိတဲ့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ဉာဏ်အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေပြီ ရဟန်းတို့။

၁၄-နိရောဓသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

“ထိုအရိယာတို့ သိအပ်တဲ့ ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာ တရားမှန် ကို မျက်မှောက်ပြုသင့်သည်”ဟု ငါ့မှာ ရှေးက မကြားဘူး သေးတဲ့ တရားများ အပေါ်မှာ ပညာမျက်စိ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အပြားအားဖြင့် သိတဲ့ပညာ ဖြစ်ပေါ် ခဲ့ပြီ၊ ထင်ရှားစွာသိတဲ့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ဉာဏ်အလင်း ရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေပြီ ရဟန်းတို့။

၁၅-နိရောဓသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

“ထို အရိယာတို့ သိအပ်တဲ့ ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာ တရားမှန်ကို မျက်မှောက်ပြုပြီးပြီ”ဟု ငါ့မှာ ရှေးက မကြားဘူးသေးတဲ့ တရားများ အပေါ်မှာ ပညာမျက်စိ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အပြားအားဖြင့် သိတဲ့ပညာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ထင်ရှားစွာသိတဲ့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ဉာဏ်အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေပြီ ရဟန်းတို့။

၁၆-မဂ္ဂသစ္စာ၌ သစ္စဉာဏ်

“ဤသည်ကား ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာသို့ဆိုက်ရောက်သွားတဲ့ အရိယာတို့ သိအပ်တဲ့ အကျင့်လမ်းမှန်ဖြစ်သည်”ဟု ငါ့မှာ ရှေးက မကြားဘူးသေးတဲ့ တရားများ အပေါ်မှာ ပညာမျက်စိ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အပြားအားဖြင့် သိတဲ့ပညာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ထင်ရှားစွာသိတဲ့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ဉာဏ်အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေပြီ ရဟန်းတို့။

၁၇-မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကိစ္စဉာဏ်

“ထိုဆင်းရဲ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ဆိုက်ရောက်သွားတဲ့ အရိယာတို့ သိအပ်တဲ့ အကျင့်လမ်းမှန်ကို မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်ပွားစေသင့်သည်”ဟု ငါ့မှာ ရှေးက မကြားဘူးသေးတဲ့ တရားများ အပေါ်မှာ ပညာမျက်စိ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အပြားအားဖြင့် သိတဲ့ပညာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ထင်ရှားစွာသိတဲ့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ ဉာဏ်အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေပြီ ရဟန်းတို့။

၁၈-မဂ္ဂသစ္စာ၌ ကတဉာဏ်

“ထိုဆင်းရဲ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ဆိုက်ရောက်သွားတဲ့ အရိယာတို့ သိအပ်တဲ့ အကျင့်လမ်းမှန်ကို မိမိသန္တာန်၌ ပွားစေပြီးပြီ” ဟု ငါ့မှာ ရှေးက မကြားဘူးသေးတဲ့ တရားများ အပေါ်မှာ ပညာမျက်စိ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ အပြားအားဖြင့်သိတဲ့ပညာဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ ထင်ရှားစွာသိတဲ့ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ ဉာဏ်အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေပြီ ရဟန်းတို့။

၁၉-ရှေးက ဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဝန်မခံခဲ့ပုံ

ရဟန်းတို့-ဤ အရိယသစ္စာ ၄-ပါး၌ ယခု ပြောခဲ့ပြီးတဲ့ အတိုင်း အပြန် ၃-ပါး၊ အခြင်းအရာ ၁၂-ပါးရှိတဲ့ ယထာဘူတဉာဏ်အမြင် ငါ့မှာ ကောင်းကောင်း မစင်ကြယ်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး “အလွန်အကဲ မရှိ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တဲ့ သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ်-ဘုရားဉာဏ်ကို ငါရပြီ၊ ငါဘုရားဖြစ်ပြီ” ဟု ဝန်မခံခဲ့သေးပါ ရဟန်းတို့။

၂၀-ယခုမှ ဘုရားဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံပုံ

ရဟန်းတို့-ငါ့မှာ ဤ အရိယသစ္စာ ၄-ပါး၌ ယခုပြောခဲ့ပြီးတဲ့အတိုင်း အပြန် ၃-ပါး၊ အခြင်းအရာ ၁၂-ပါးရှိတဲ့ ယထာဘူတ ဉာဏ်အမြင် ကောင်းစွာ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ပြီးတဲ့ အခါကျမှသာလျှင် နတ်နှင့်တကွ မာရ်နတ်နှင့်တကွ ဗြဟ္မာနှင့်တကွ ဖြစ်သော လောကကြီးထဲ၌ ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားနှင့် တကွ နတ်လူတို့နှင့်တကွ ဖြစ်သော သတ္တဝါများထဲ၌ အလွန်အကဲ မရှိ အမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ်-ဘုရားဉာဏ်ကို ငါရပြီ၊ ငါဘုရားဖြစ်ပြီဟု ဝန်ခံခဲ့ပါသည် ရဟန်းတို့။

အနုသန္ဓေ စကား

ဒီလိုဝန်ခံရာမှာလဲ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်နဲ့ ဆင်ခြင်ပြီးတော့ အတိအကျ မှန်ကန်စွာသိပြီး ဖြစ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်းပြီး နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ ဒီလို မိန့်ကြားတော်မူပြန်ပါတယ်။

၂၁-ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် သိပုံ

“ငါ၏ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်မှုဟာ တဒင်္ဂလွတ်ခြင်း၊ ဝိက္ခမ္ဘနလွတ်ခြင်း၊ မဟုတ်ဘဲ သမုစ္ဆေဒလွတ်ခြင်း၊ ပဋိပဿဒ္ဓိ လွတ်ခြင်းဖြစ်၍ ဘယ်သောအခါမျှ မပျက်နိုင်တော့ပြီ၊ ယခု လက်ရှိဘဝဟာ အဆုံးစွန်သောဘဝ ဖြစ်ပေသည်၊ ယခုအခါ တဖန်ဖြစ်ပေါ်မည့် ဘဝသစ် ငါ့မှာ မရှိတော့ပြီ”ဟု ဆင်ခြင် ပြီး မှန်ကန်စွာ သိမြင်တဲ့ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်အမြင်လဲ ငါ့မှာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ ရဟန်းတို့ဟု မိန့်တော်မူကာ ဓမ္မစကြာတရား ဒေသနာတော်ကြီးကို အပြီးသတ် နိဂုံးချုပ်တော်မူခဲ့ပါသည်။

အရှင်ကောဏ္ဍည သောတာပန်ဖြစ်ပုံ (အကျိုးပြစကား)

ထိုစဉ်အခါက ဒီဓမ္မစကြာ တရားတော်ကြီးကို ကြားနာ ရတဲ့အတွက် ဗြဟ္မာ ၁၈-ကုဋေနှင့် အတိုင်းမသိ များစွာသော နတ်များ မဂ်ဖိုလ်တရားထူးကို ရသွားကြပါတယ်၊ လူသားဖြစ် တဲ့ ပဉ္စဝဂ္ဂီ ရဟန်း ငါးဦးထဲကလဲ အရှင် ကောဏ္ဍညမှာ “ဖြစ် ပေါ်တဲ့ တရားဟူသမျှဟာ ချုပ်ဆုံးခြင်း သဘောရှိတာချည်း ဘဲ”လို့ သိမြင်တဲ့ တရားမျက်စိခေါ် “သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်” ဖြစ်ပေါ်ပြီး “သောတာပန်”ဖြစ်သွားပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရား ဥဒါန်းကျူးပုံ

ဒီလို အရှင်ကောဏ္ဍညမှာ တရားမျက်စိပွင့်ပြီး သောတာပန် ဖြစ်သွားတာကို မြင်တော်မူတဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရားက “အညာသိ ဝတ ဘော ကောဏ္ဍညော၊ အညာသိ ဝတ ဘော ကောဏ္ဍညော” = “ကောဏ္ဍည သိသွားပေပြီ အချင်းတို့၊ ကောဏ္ဍည သိသွားပေပြီ အချင်းတို့” ဟု ပီတိသောမနဿ အစွမ်းဖြင့် ဥဒါန်း ကျူးတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ဧဟိဘိက္ခု ရဟန်းအဖြစ်ရပုံ

ထိုအခါမှာ အရှင်ကောဏ္ဍည က မြတ်စွာဘုရားထံမှာ ရဟန်းအဖြစ်ကို လျှောက်တောင်းပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက “ဧဟိ ဘိက္ခု သွာက္ခာတော ဓမ္မော၊ စရ ဗြဟ္မစရိယံ သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယ” = “လာလော့ ရဟန်း၊ တရားတော် မှာ ကောင်းမွန် မှန်ကန်စွာ ဟောထားတဲ့ သွာက္ခာတ တရားတော် ဖြစ်သည်၊ အမှန်စင်စစ် ဆင်းရဲကုန်ဆုံးခြင်းကို ပြုနိုင်အောင် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လှည့်ပါလော့” ဟု ခေါ်တော်မူကာ ဧဟိဘိက္ခု ရဟန်းအဖြစ်နဲ့ ရဟန်းပြုပေးတော်မူခဲ့ပါတယ်။

ကဲ- တရားတော်ကို အဆုံးသတ်တော့မယ်။ ဒီဓမ္မစကြာ တရား ဒေသနာတော်မှာ ဖော်ပြထားတဲ့ မဂ္ဂင် ရှစ်တန် မဇ္ဈိမ ပဋိပဒါ အကျင့်လမ်းမှန်ကို မှန်ကန်စွာကျင့်နိုင်ကြ၍ အရိယသစ္စာ လေးတန် တရားမှန်ကို အလျင်အမြန် သိမြင်ကြပါစေသတည်း။

ဓမ္မစကြာ တရားတော်ကြီး ပြီးပါပြီ။

မှာထားချက်။ ။ (အသံလွင့်ဌာနတွင် အချိန်နှင့်အံကျ ဟော
ရပါသဖြင့် လိုရင်း ပဓာန သုတ်ကိုသာ ဟောကြား
ခဲ့ရပါသည်။ ဤတရားတော်၌ ၁-မှ ၂၁-အထိ
ဂဏန်းစဉ်နှင့်တကွ ပြထားသော ခေါင်းစဉ်အောက်ရှိ
စာပိုဒ်များမှာ ဓမ္မစကြာ သုတ်ရင်း၏ မြန်မာပြန်များ
ဖြစ်ပါသည်။ ကြွင်းသော စာပိုဒ်များမှာ ဆရာတော်၏
အနက်အဓိပ္ပါယ် ဖော်ပြသော စာပိုဒ်များ ဖြစ်ပါ
သည်။ ထို့ပြင် ဤ ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို နာရသည့်
အတွက် ဗြဟ္မာ ၁၈-ကုဋေနှင့် အတိုင်းမသိ များစွာ
သောနတ်များ တရားထူးကို ရကြသည်-ဟူသော
စကားမှာ မိလိန္ဒပညာ စာမျက်နှာ ၃၃၁-၌ “အဋ္ဌာရသ
ဗြဟ္မကောဋိယော၊ အပရိမာဏာ စ ဒေဝတာယော”
ဟူသော စကားနှင့်အညီ ဖြစ်ပါသည်။)

အနတ္တလက္ခဏသုတ် တရားတော်ကြီး

(၁၃၁၉-ခုနှစ် ဝါတွင်း၌ ဟောတော်မူသည်)

အနန္တဂုဏ်တော်အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော
ဘုရားရှင်အား ရှိခိုးပါ၏။

နိဒါန်း

အနတ္တလက္ခဏသုတ် တရားတော်ကြီးကို ဟောမယ်ဆိုလျှင် အဲဒီသုတ်ကို ဟောတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းနိဒါန်းကို ရှေးဦးစွာ ဖော်ပြဖို့ လိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် ယခု အဲဒီနိဒါန်းကို ဖော်ပြပါမည်။

ပဌမသံဂါယနာ တင်စဉ်တုန်းက အရှင်မဟာကဿပ မထေရ်ကြီးက အနတ္တလက္ခဏသုတ် တရားတော်ကို မြတ်စွာဘုရားသည်— (၁) အဘယ်အရပ်၌ သီတင်းသုံးစဉ်မှာ ဟောတော်မူပါသလဲ၊ (၂) အဘယ်အခါမှာ ဟောတော်မူပါသလဲ၊ (၃) အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်က ဟောတော်မူပါသလဲ၊ (၄) အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဟောတော်မူပါသလဲလို့ အကြောင်း နိဒါန်းလေးချက် မေးမြန်းတဲ့အတွက် အရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်က “ဧဝံ မေ သုတံ” စသည်ဖြင့် ဖြေကြားတော်မူပါတယ်။ အဲဒီလို ဖြေပုံကို သံဂါယနာတင် မထေရ်မြတ်တို့က—

“ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရတိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။ တဩ ခေါ ဘဂဝါ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ ဘိက္ခုဝေါတိ။ ဘဒန္တေတိ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ပစ္စယောသု၊ ဘဂဝါ တေဒဝေါစ”လို့—

ဒီလို သံဂါယနာ တင်ထားတော်မူခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီ ပါဠိကို မြန်မာလိုဆိုလျှင်တော့—ကျွန်ုပ် ဒီလို ကြားဘူးပါသည်။ အခါတပါးမှာ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဗာရာဏသီမြို့ ဣသိပတနမည်သော မိဂဒါဝုန်တောမှာ သီတင်းသုံး နေတော်မူပါသည်။ ထိုစဉ်အခါမှာ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားက ငါးပါးအစုရှိတဲ့ ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟူ၍ ခေါ်တော်မူလိုက်ပါသည်။ ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့က “အရှင်ဘုရား” ဟု ခုန်းတုံ့ ပြန်ကြားကြပါသည်။ ထိုအခါမှာ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားက ဒီ “အနတ္တလက္ခဏသုတ်” ကို ဟောကြားတော်မူပါသည်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ဒီ သံဂါယနာ နိဒါန်းထဲမှာ “အခါတပါး” လို့ သာမည ဆိုထားတဲ့အတွက် ဘယ်ခုနှစ်၊ ဘယ်လ၊ ဘယ်ရက် ရယ်လို့ မထင်ရှားဘဲ ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒီလို သာမည ဆိုထားရတာက လဲ နှုတ်တက် ဆောင် မှတ်ထားရန် လွယ်ကူအောင်လို့ဘဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုမဟုတ်ပါဘဲနဲ့ သုတ်တိုင်း သုတ်တိုင်းမှာ မည်သည့် ခုနှစ်၊ မည်သည့်လ၊ မည်သည့်ရက်၊ မည်သည့် နာရီအချိန်မှာ လို့ ဒီလို တိတိကျကျ သံဂါယနာ တင်ထားမည်ဆိုလျှင် နှုတ်တက်ဆောင်ဘို့၊ မှတ်ထားဘို့ အများကြီး ခက်ပါလိမ့်မယ်။ ယခုခေတ်လို့ စာအုပ်ခေတ် ဆိုလျှင်တော့လဲ မခက်ပါဘူး။

အဲဒီလို အပြည့်အစုံ တိတိကျကျ မှတ်ထားရလျှင် သိပ်ကောင်း
 မှာပါတဲ့။ ဒါပေမဲ့ ဟိုတုန်းက နှုတ်တက်ဆောင်ခေတ်အနေမှာ
 တော့ အများကြီးခက်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အခြားသုတ်များ
 မှာလိုက် ဒီသုတ်မှာလဲ “ဧကံ သမယံ - အခါတပါးမှာ” လို့
 ဒီလို သာမညာတဲ သံဂါယနာတင်ထားပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လို့
 ဒီသုတ်မှာတော့ အဋ္ဌကထာက သေသေချာချာ ဖွင့်ပြထားလို့
 သိရပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ကား ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနသုတ်ကို
 ဟောပြီးတဲ့နောက် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်း ငါးပါးလုံး သောတာပန်
 ဖြစ်ပြီးတဲ့အခါ ဝါဆိုလဆုတ် ၅-ရက် နေ့မှာ ဒီသုတ်ကို
 ဟောတော်မူတယ်လို့ အဋ္ဌကထာက သေသေချာချာ ဖွင့်ပြ
 ထားပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်း ငါးပါးလုံး သောတာပန်ဖြစ်ပြီးတဲ့
 အခါလို့ ဆိုရာမှာ အဲဒီ ငါးပါးထဲမှာက အရှင်ကောဏ္ဍည
 တပါးသာ သောတာပန်ဖြစ်ပုံ ထင်ရှားသေးတယ်။ အခြား
 လေးပါးမှာ ဘယ်ပုံဘယ်နည်းနဲ့ သောတာပန်ဖြစ်ကြပါသလဲ၊
 သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အနတ္တလက္ခဏာ တရားကို
 ဘာကြောင့် ဟောရပါသလဲဆိုတာကတော့ မထင်ရှားသေးဘဲ
 ရှိနေပါတယ်။ အဲဒါကို ထင်ရှားအောင် ယခု ထုတ်ဖော်ပြီး
 ပြရဦးမည်။

ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနသုတ် တရားတော်ကြီးကို နာကြားစဉ်မှာ
 ပဉ္စဝဂ္ဂီ ငါးဦးထဲက အရှင်ကောဏ္ဍည တပါးသာလျှင် သစ္စာ
 လေးပါးကို သိမြင်ပြီး သောတာပန် ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အရှင်
 ကောဏ္ဍည တပါးသာလျှင် “တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော၊ လွန်မြောက်
 ပြီးသော ယုံမှားမှုရှိတယ်၊ ယုံမှားကင်းသွားတယ်” လို့ ဆိုတဲ့

အတိုင်း ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ အကျင့်သိက္ခာနှင့် စပ်ပြီး တထစ်ချ ယုံကြည်ချက် ကျသွားပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ ကာ “ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ် တရားတော်ကြီးကို ဟောတဲ့ ငါတို့ဆရာ ဘုရားဟာ သစ္စာလေးပါး တရားအလုံးစုံကို သိတဲ့ ဘုရားစစ်၊ ဘုရားမှန်ဘဲ၊ ဟောတော်မူတဲ့ တရားဟာလဲ တရားစစ်၊ တရားမှန်ဘဲ၊ ဒီတရားအတိုင်း ကျင့်ပြီး ဒီတရားကို ငါလို သိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းဟာလဲ သံဃာစစ်၊ သံဃာမှန်ဘဲ၊ ဒီတရားအတိုင်း ကျင့်ရတဲ့ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဆိုတဲ့ အကျင့်သိက္ခာတွေဟာလဲ အကျင့်လမ်းမှန်ဘဲ”လို့ တထစ်ချ ယုံကြည်ပြီး အဝေစ္စပသာဒလို့ခေါ်တဲ့ မလ္လုပ်ရှား မပျက်ပြား နိုင်တဲ့ သဒ္ဓါတရားနဲ့ ပြည့်စုံသွားပါတယ်။ ဒါကြောင့် အရှင် ကောဏ္ဍညက တရားပွဲပြီးတဲ့နောက် မကြာခင်ဘဲ မြတ်စွာ ဘုရားထံမှာ ဥပသမ္ပဒခေါ်တဲ့ သီလ သိက္ခာနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ သာသနာတိုင်း ရဟန်းအဖြစ်ကို လျှောက်တောင်းပါတယ်။

• ဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက “ဟေ ဘိက္ခု သွာက္ခာတော ဓမ္မော၊ စရ ဗြဟ္မစရိယံ သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယ။ လာလော့ ရဟန်း၊ တရားတော်မှာ ကောင်းမွန် မှန်ကန်စွာ ဟောထားတဲ့ သွာက္ခာတ တရားတော်ဖြစ်သည်၊ အမှန်စင်စစ် ဆင်းရဲကုန်ဆုံးခြင်းကို ပြုနိုင်အောင် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လှည့်ပါလော့”လို့ ခေါ်တော်မူပြီးတော့ ရဟန်းအဖြစ်ကို ခွင့်ပြုတော်မူလိုက်ပါတယ်။ ဒီလို ရဟန်းပြုပေးတဲ့ စကားထဲ မှာ “ဟေ ဘိက္ခု”လို့ ပါတဲ့အတွက် ဒီလို ရဟန်းမျိုးကို “ဟေဘိက္ခု”ရဟန်းလို့ ခေါ်ပါတယ်။

နာရံဖြင့် မပြီး၍ အားထုတ်ကြရသည်

ကျန်တဲ့ ဝပွ,ဘဒ္ဒိယ, မဟာနာမ်, အဿဇိဆိုတဲ့ လေးဦးက တော့ အဲဒီတုန်းက သစ္စာလေးပါးကို ကိုယ်တိုင် ဉာဏ်နဲ့ ထိုးထွင်းပြီး မသိမမြင်ကြသေးဘူး။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ် တရားကို နာရလို့ အဲဒီထဲမှာ ပါတဲ့အတိုင်း သုတမယဉာဏ် လောက်နဲ့သာ သိပြီးတော့ သက်ဝင်ယုံကြည်တဲ့ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ လောက်ကိုသာ ရကြသေးတယ်။ မပျက်ပြယ် မလှုပ်ရှား နိုင်တဲ့ အဝေစ္စပသာဒ-သဒ္ဓါတရားကိုတော့ မရကြသေးဘူး။ ဒါကြောင့် သူတို့ကတော့ အဲဒီတုန်းက မြတ်စွာဘုရားထံမှာ ချက်ချင်း ဝင်ရောက်ပြီး ရဟန်းမပြုကြသေးဘူး။ မြတ်စွာ ဘုရား ညွှန်ပြတော်မူတဲ့အတိုင်း ကမ္မဋ္ဌာန်း တရားကို မူလက ရသေ့ ရဟန်း အဖြစ်နဲ့ဘဲ အားထုတ် နေကြတယ်။ ဒီလို အားထုတ်လို့ အရှင်ဝပွက ဝါဆိုလပြည့်ကျော် တရက်နေ့မှာ သောတာပန် ဖြစ်ပါတယ်။ အရှင်ဘဒ္ဒိယ, အရှင်မဟာနာမ်, အရှင်အဿဇိတို့ကတော့ နှစ်ရက်နေ့, သုံးရက်နေ့, လေးရက်နေ့ များမှာ အစဉ်အတိုင်း သောတာပန် ဖြစ်ကြပါတယ်။ ဒီလို သောတာပန် ဖြစ်ပြီးတဲ့ အခါကျမှ မြတ်စွာဘုရားထံမှာ ရဟန်းအဖြစ်ကို အသီးသီး လျှောက်တောင်းကြ ပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားကလဲ သူတို့ကို အသီးအသီး “ဟေိဘိက္ခု” ခေါ်ပြီး ရဟန်းပြုပေးတော်မူပါတယ်။

နေယျပုဂ္ဂိုလ်တွေ

ဒါကြောင့် ဥဋ္ဌဒ္ဓိတည, ဝိပဉ္ဇိတည, နေယျ, ပဒပရမဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုးနဲ့ ခွဲကြည့်မယ်ဆိုလျှင် အရှင်ကောဏ္ဍည

တပါးသာ ဓမ္မစကြာသုတ် တရားကို အကျယ် ဟောနေတုန်း နာကြားနေရင်း တရားရသွားတဲ့အတွက် ဝိပဉ္စိတညမည်ပါတယ်။ တခြား ပုဂ္ဂိုလ်လေးပါးကတော့ တရားနာရုံနဲ့ တရားထူးကို မသိမမြင်သေးဘဲ ဘာဝနာအလုပ်ကို တရက်၊ နှစ်ရက် စသည် အားထုတ်ပြီးမှ သိမြင်ကြတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် နေယျ ပုဂ္ဂိုလ် များလို့သာ ယူရပါတယ်။ ယခု ကာလမှာ တချို့က “သောတာပန်ဖြစ်ဘို့ဆိုတာ ကျင့်ကြံ အားထုတ်ဘို့ မလိုဘူး၊ တရားနာပြီး တရားသဘောကို သိနားလည်ရုံနဲ့ သောတာပန် ဖြစ်တယ်”လို့ ဒီလို ယူဆ ပြောဟောနေကြတာလဲ ရှိနေကြတယ်။ အဲဒီလို ပြောဟောနေကြတဲ့ အချောင် သောတာပန် လမ်းဟာ ဟောဒီ အရှင် ဝပ္ပ စသော မထေရ်လေးပါးရဲ့ အားထုတ်ပုံ၊ သောတာပန် ဖြစ်ပုံနဲ့ နှီးနှောကြည့်လျှင် ဘာမျှ အခြေအမြစ်မရှိတဲ့ မဟုတ်တမ်းတရား ဖြစ်ကြောင်း အလွန် ထင်ရှားပါတယ်။ စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ယခုကာလမှာ လွယ်လွယ်နဲ့ နားလည်အောင် ဟောတတ်တယ်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ မြတ်စွာဘုရားထက် ပိုပြီး ဟောတတ်ပါမည်လား။ နာကြားရုံနဲ့ နားလည်တယ်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကကော ဒီ ပဉ္စဝဂ္ဂီမထေရ် လေးပါးထက် ပိုပြီး နားလည်လွယ်ပါမည်လား။ ပြီးတော့ နားလည်အောင် ဟောလိုက်ရုံနဲ့ ဒီကိစ္စ ပြီးမယ် ဆိုလျှင် ဒီမထေရ် လေးပါးကို သက်သက် ပင်ပန်းအောင် မြတ်စွာဘုရားက အားထုတ်ခိုင်းနေပါဦးမည်လား။ အဲဒီ အချက်တွေကို အဖြေမှန်ရအောင် စဉ်းစားလိုက်လျှင် အချောင် သောတာပန် လမ်းဟာ ဗူးပေါ်သလို အလိုလို ပေါ်လာပါတယ်။

အချိုးကျကျ အားထုတ်ပုံ

ပြီးတော့ အဲဒီတုန်းက ပဉ္စဝဂ္ဂီ မထေရ်လေးပါးရဲ့ အားထုတ်ပုံဟာ အင်မတန် စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပါတယ်။ ပဉ္စဝဂ္ဂီငါးပါးထဲမှ နှစ်ပါးက ဆွမ်းခံတောင် မသွားတော့ဘဲ မပြတ် အားထုတ်နေကြတယ်။ သုံးပါးက ဆွမ်းခံသွားကြတယ်။ ဒီလို အားထုတ်နေကြရတဲ့ ရက်လဲ ရှိတယ်။ ပြီးတော့ သုံးပါးက မပြတ်အားထုတ်နေကြတယ်။ နှစ်ပါးက ဆွမ်းခံသွားကြတယ်။ ဒီလို အားထုတ်နေကြတဲ့ ရက်လဲရှိတယ်။ ဆိုလိုရင်းကတော့ သောတာပန် မဖြစ်သေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လေးပါးထဲက နှစ်ပါးဖြစ်စေ၊ သုံးပါးဖြစ်စေ တပြိုင်နက် မပြတ်မစဲ အားထုတ်နေကြတယ်။ ကျန်တဲ့တပါး နှစ်ပါးနဲ့ အရှင်ကောဏ္ဍညက ဆွမ်းခံသွားတယ်။ ရလာတဲ့ဆွမ်းကို မြတ်စွာဘုရားနှင့် တကွ ခြောက်ပါးဝေငှပြီး ဘုဉ်းပေးတော်မူကြတယ်တဲ့။ ဒီနေရာမှာ နှစ်ပါး အားထုတ်တဲ့အခါ သုံးပါး အားထုတ်တဲ့အခါ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်များက အားထုတ်နေကြတယ်၊ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်များက ဆွမ်းခံသွားကြတယ်လို့ ဒီလို တိတိကျကျ ဖော်ပြထားတာတော့ မရှိဘူး။ သို့ပေမဲ့ သောတာပန်အဖြစ် နောက်ကျတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ စောစောပိုင်းက ဆွမ်းခံမှု ပလိဗောဓ ရှိခဲ့တယ်လို့ ယူဆလျှင် သင့်တော်လောက်စရာ ရှိပါတယ်။

အဲဒီတုန်းက မြတ်စွာဘုရားလဲ ဆွမ်းခံမကြဘူး၊ တရားအားထုတ်နေတဲ့ ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့မှာ ကမ္မဋ္ဌာန်းအညစ်အကြေး ဖြစ်ပေါ်လာလျှင် သုတ်သင် ဖြေရှင်း ပေးနိုင်ဖို့ မိဂဒါဝုန်ကျောင်းတိုက် ဌာနမှာဘဲ အသင့်ရှိနေတော်မူတယ်။ ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့က ကမ္မဋ္ဌာန်း အညစ်အကြေး အရှုပ်အထွေး ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့

အခါမှာ မြတ်စွာဘုရားထံ သွားပြီး မေးမြန်း လျှောက်ထားကြတယ်။ တရံတခါမှာ မြတ်စွာဘုရားက သူတို့ထံ ကြွသွားပြီး ဖြေရှင်းပေးတော်မူတယ်။ ဒါဟာ ဗုဒ္ဓ သာသနာတော် တည်ထောင်ခါစက အချိုး အကျဆုံး အားထုတ်ပုံနဲ့ စောင့်ရှောက်ပုံပါဘဲ။ ယခုကာလမှာလဲ အချိုးကျကျ အားထုတ်ချင်လျှင် ဒီနည်းအတိုင်းဘဲ နေရော ညဉ့်ပါ မပြတ်မစဲ အားထုတ်ရတယ်။ ဆရာကလဲ သူတပါးစိတ် မသိနိုင်တောင် မေးမြန်းပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းအညစ်အကြေးကို သုတ်သင် ဖြေရှင်းပေးရတယ်။ ဒါမှ အကျိုးရှိသင့်သလောက် အပြည့်အစုံ ဖြစ်သွားနိုင်တယ်။

အရှင်ဝပ္ပ၊ အရှင်ဘဒ္ဒိယ၊ အရှင်မဟာနာမံ၊ အရှင်အဿဇီ ဆိုတဲ့ ပဉ္စဝဂ္ဂိလေးဦးတို့မှာ ယခု ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင်က စောင့်ရှောက်လို့ အချိုးတကျ မပြတ်မစဲ အားထုတ် ကြတဲ့အတွက် ဝါဆိုလဆုတ် တရက်၊ နှစ်ရက်၊ သုံးရက်၊ လေးရက်နေ့များမှာ အစဉ်အတိုင်း သောတာပန် ဖြစ်ပြီး ဧဟိဘိက္ခုရဟန်း ဖြစ်ကြပါတယ်။ ဒီလို ပဉ္စဝဂ္ဂိ ငါးဦးစလုံး သောတာပန်ဖြစ်ပြီး ဧဟိဘိက္ခုရဟန်း အဖြစ်ကို ရကြပြီးတဲ့နောက် ဝါဆိုလဆုတ် ငါးရက်နေ့မှာ အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်ကို ရစေရန်အတွက် ဒီ အနတ္တလက္ခဏသုတ် တရားတော်ကြီးကို မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ဒီနေရာမှာလဲ စဉ်းစားစရာကတော့ ရှိပါသေးတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ကော သောတာပန်ဆိုတာ အနတ္တလက္ခဏာကို သိပြီးမှ ဖြစ်တာမဟုတ်ပါလား၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ခေါ်တဲ့ အတ္တအစွဲဟာ လုံးဝ ကင်းနေပြီ မဟုတ်ပါလား။ ဒီလို အနတ္တ

လက္ခဏာကို သိပြီးတော့ အတ္တစွဲ ကင်းနေတဲ့ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဘာကြောင့် ဒီအနတ္တလက္ခဏာသုတ် တရားတော် ကြီးကို ဟောကြားရပါလိမ့်မလဲလို့ ဒီလို စဉ်းစားစရာ ရှိပါတယ်။

ဒိဋ္ဌိမာနကို ပယ်ရန်

အဖြေကတော့ သောတာပန်ဟာ အနတ္တလက္ခဏာကို သိပြီး ဖြစ်တယ် ဆိုတာလဲ ဟုတ်တယ်။ အတ္တစွဲ ကင်းနေပြီ ဆိုတာလဲ မှန်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒိဋ္ဌိနဲ့တူတဲ့ မာန ဆိုတာကတော့ သောတာပန်မှာ ရှိနေသေးတယ်။ ဒီမာနက အတ္တကောင်၊ အသက်ကောင်၊ ငါကောင် တကယ်ရှိတဲ့ အနေနဲ့တော့ စွဲလမ်းတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေကို အမှီပြုပြီးတော့ ငါဆိုတဲ့အနေနဲ့ တက်ကြွထောင်လွှားပြီးတော့ စွဲလမ်းနေပါတယ်။ အဲဒါကို “အသ္မိမာန” လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ငါဘဲလို့ တက်ကြွထောင်လွှားတဲ့ သဘောပါဘဲ။ သူ့ကို “ဒိဋ္ဌိမာန” လို့လဲ ခေါ်ပါတယ်။ ဒိဋ္ဌိနှင့် ခပ်တူတူ ဖြစ်နေလို့ ဒိဋ္ဌိရဲ့ကိုယ်စားလှယ် သဘော ရှိတဲ့ “မာန” လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ဒီမာနကို သောတာပတ္တိမဂ်က မပယ်နိုင်ပါဘူး၊ အထက်မဂ် များကမှ ပယ်နိုင်ပါတယ်။ အထက် မဂ်ထဲမှာတောင် အရဟတ္တမဂ်ကမှ အကြွင်းမဲ့ ပယ်နိုင်တယ်။

ဒီအချက်ကို အဘိဓမ္မပိဋက ဓမ္မသင်္ဂဏီ ပါဠိတော်၏ အဖွင့် အဋ္ဌသာလိနီ ဆိုတဲ့ အဋ္ဌကထာမှာ ဒီလို ရှင်းလင်းပြထားပါတယ်။ သောတာပတ္တိမဂ်မှာပါတဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်က သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိအရင်းခံရှိတဲ့ ၆၂-ပါးသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်

တယ်။ ဒါပေမဲ့ သောတာပန်၏ သန္တာန်မှာ သကဒါဂါမိမဂ် နဲ့ပယ်ရမည့် မာနက ရှိနေသေးတယ်။ အဲဒီ မာနက ဒိဋ္ဌိအရာ မှာတည်နေတယ်။ **ဒိဋ္ဌိအရာမှာ တည်တယ်ဆိုတာ** ဒိဋ္ဌိနဲ့ခပ်တူတူ ဖြစ်နေတာကိုဘဲ ဆိုလိုပါတယ်။ သကဒါဂါမိမဂ်မှာပါတဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိက အဲဒီ မာနကို ပယ်တယ်။ သကဒါဂါမိမဂ်မှာလဲ အနာဂါမိ မဂ်နဲ့ ပယ်ရမည့် မာနက ရှိနေသေးတယ်။ အဲဒီမာနကို အနာ ဂါမိမဂ်မှာပါတဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိက ပယ်တယ်။ အနာဂါမိမဂ်မှာလဲ အရဟတ္တမဂ်နဲ့ ပယ်ရမည့် မာနက ရှိနေသေးတယ်။ အဲဒီ မာနကို အရဟတ္တမဂ်မှာပါတဲ့ သမ္မာဒိဋ္ဌိက အကြွင်းမဲ့ ပယ် တယ်လို့ ဒီလို ရှင်းပြထားပါတယ်။

ဒါကြောင့် အထက်မဂ်များနှင့် ပယ်ရမည့် “အသ္မိမာန” လို့ ခေါ်တဲ့ ဒိဋ္ဌိရဲ့ကိုယ်စားလှယ် **ငါ့ဒိဋ္ဌိမာန** ကို ပယ်နိုင်ရန် အတွက် သောတာပန်ဖြစ်ပြီးသော ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတော်များကို မြတ်စွာဘုရားက ဒီ အနတ္တလက္ခဏသုတ် တရားတော်ကြီးကို ဟောတော်မူရပါတယ်။ ဒီ အနတ္တလက္ခဏာဟာ အလွန်လဲ အရေးကြီးပါတယ်။ ဒီအနတ္တလက္ခဏာကို မသိလျှင် မဂ်ဖိုလ်ကို မရနိုင်ပါဘူး။ ပြီးတော့ ဒီအနတ္တလက္ခဏာက သိဘို့လဲ ခဲယဉ်း ပါတယ်။ သာသနာပမှာဆိုလျှင် မသိနိုင်ပါဘူး။ သာသနာ တော်တွင်းမှာမှ သိနိုင်ပါတယ်။ အနိစ္စလက္ခဏာ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာ ဆိုတာတွေကတော့ အတုနဲ့အစစ် နှစ်မျိုးစီရှိတဲ့အတွက် အနိစ္စ တု၊ ဒုက္ခတုတွေကိုတော့ သာသနာပမှာလဲ သိနိုင်ကြပါတယ်။ အနတ္တလက္ခဏာကတော့ အဲဒီလို အတုရယ်လို့ မရှိတဲ့အတွက် သာသနာပမှာ မသိနိုင်ပါဘူး။ သာသနာတွင်းမှာတောင်မှ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာအစစ်တွေကို သိမြင်ပါမှ အနတ္တလက္ခဏာ

ကို သိနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီသုတ်မှာ ရှေးဦးစွာ ဒုက္ခလက္ခဏာအစစ်ဖြင့် အနတ္တလက္ခဏာကို ဖော်ပြပြီး ဟောသွားပါတယ်။ အဲဒီ အနတ္တလက္ခဏာကို သေသေချာချာ နားလည်အောင် ရှိရှိသေသေ စူးစိုက်ပြီး နာယူကြ နှလုံးသွင်းကြစေလိုပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက ဒီလိုစပြီး ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

သုတ်၏ ဘာသာပြန်

၁-ရူပက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ

ရဟန်းတို့—ရုပ်သည် အစိုးရသော အတွင်းသား အတ္တကောင် မဟုတ်ပေ၊ အတ္တကောင် ဟုတ်ပါမူ ဤရုပ်သည် နှိပ်စက်ဘို့ရာ မဖြစ်တန်လေရာ။ “ငါ၏ရုပ်သည် ဤလိုအကောင်းချည်း ဖြစ်ပါစေ၊ ဤလို အဆိုးကား မဖြစ်ပါစေလင့်” ဟု ရုပ်၌ စီမံခန့်ခွဲ၍လဲ ရလေရာ၏။

‘ အမှန်အားဖြင့်မူကား ရုပ်သည် အစိုးရသော အတွင်းသား အတ္တကောင်မဟုတ်ပေ၊ အတ္တကောင် မဟုတ်သောကြောင့်ပင်လျှင် ရုပ်သည် နှိပ်စက်ဘို့ရာလဲ ဖြစ်လျက် ရှိချေသည်။ “ငါ၏ရုပ်သည် ဤလို အကောင်းချည်း ဖြစ်ပါစေ၊ ဤလို အဆိုးကား မဖြစ်ပါစေလင့်” ဟု ရုပ်၌ စီမံခန့်ခွဲ၍လဲ မရဘဲ ရှိချေသည်။

မှတ်ဖွယ်ဆောင်ပုဒ်များ

ဤအရာ၌ ဗာလပုထုဇဉ်တို့ စွဲလမ်းသော အတ္တမှာ ဇီဝအတ္တ၊ ပရမအတ္တ ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။ ကမ္ဘာလောကနှင့်သတ္တဝါတွေကို ဖန်ဆင်းသူဟု ထင်မှတ်စွဲလမ်းအပ်သော ထာဝရဘုရား၏

အတ္တကို ပရမအတ္တ ဟုခေါ်သည်။ ဖန်ဆင်းထားသည်ဟု ထင်မှတ် စွဲလမ်းအပ်သော သတ္တဝါများ၏ အတ္တကို ဇီဝအတ္တ ဟုခေါ်သည်။ ထိုအတ္တကို သာမီ နိဝါသီ ကာရက ဝေဒက ဟု ထင်မှတ်စွဲလမ်းကြ၏။ ထိုတွင်—

- (က) ကိုယ်ထဲမှာ အလိုရှိတိုင်း အစိုးရသော ငါကောင် ရှိသည်ဟု ထင်တာက သာမီအတ္တစွဲ။
- (ခ) ကိုယ်ထဲမှာအမြဲတည်နေသော ငါကောင် ရှိသည်ဟု ထင်တာက နိဝါသီအတ္တစွဲ။
- (ဂ) အမှုအရာဟူသမျှကို ငါကောင်ကပင် ပြုလုပ်သည်ဟု ထင်တာက ကာရကအတ္တစွဲ။
- (ဃ) အကောင်းအဆိုး ဟူသမျှကို ငါကောင်ကပင် ခံစားသည်ဟု ထင်တာက ဝေဒကအတ္တစွဲ။

၂-ဝေဒနာက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ

ရဟန်းတို့— ခံစားမှုဝေဒနာသည် အစိုးရသော အတွင်းသား အတ္တကောင် မဟုတ်ပေ။ အတ္တကောင် ဟုတ်ပါမူ ဤဝေဒနာသည် နှိပ်စက်ဘို့ရာ မဖြစ်တန်လေရာ။ “ငါ၏ဝေဒနာသည် ဤလို အကောင်းချည်း ဖြစ်ပါစေ၊ ဤလို အဆိုးကား မဖြစ်ပါစေလင့်” ဟု ဝေဒနာ၌ စီမံခန့်ခွဲ၍လဲ ရလေရာ၏။

အမှန်အားဖြင့်မူကား ခံစားမှု-ဝေဒနာသည် အစိုးရသော အတွင်းသား အတ္တကောင် မဟုတ်ပေ။ အတ္တကောင် မဟုတ်သောကြောင့်ပင်လျှင် ဝေဒနာသည် နှိပ်စက်ဘို့ရာလဲ

ဖြစ်လျက်ရှိချေသည်။ “ငါ၏ဝေဒနာသည် ဤလို အကောင်းချည်း ဖြစ်ပါစေ၊ ဤလို အဆိုးကား မဖြစ်ပါစေလင့်”ဟု ဝေဒနာ၌ စီမံခန့်ခွဲ၍လဲ မရဘဲ ရှိချေသည်။

၃-သညာက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ

ရဟန်းတို့- မှတ်သားမှု သညာသည် အစိုးရသော အတွင်းသား အတ္တကောင် မဟုတ်ပေ၊ အတ္တကောင် ဟုတ်ပါမူ ဤသညာသည် နှိပ်စက်ဘို့ရာ မဖြစ်တန်လေရာ။ “ငါ၏ သညာသည် ဤလို အကောင်းချည်း ဖြစ်ပါစေ၊ ဤလို အဆိုးကား မဖြစ်ပါစေလင့်”ဟု သညာ၌ စီမံခန့်ခွဲ၍လဲ ရလေရာ၏။

အ မှန်အားဖြင့်မူကား မှတ်သားမှု-သညာသည် အစိုးရသော အတွင်းသား အတ္တကောင် မဟုတ်ပေ၊ အတ္တကောင် မဟုတ်သောကြောင့်ပင်လျှင် သညာသည် နှိပ်စက်ဘို့ရာလဲ ဖြစ်လျက်ရှိချေသည်။ “ငါ၏ သညာသည် ဤလို အကောင်းချည်း ဖြစ်ပါစေ၊ ဤလို အဆိုးကား မဖြစ်ပါစေလင့်”ဟု သညာ၌ စီမံခန့်ခွဲ၍လဲ မရဘဲ ရှိချေသည်။

၄-သင်္ခါရက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ

ရဟန်းတို့- ပြုပြင် အားထုတ်မှု သင်္ခါရတို့သည် အစိုးရသော အတွင်းသား အတ္တကောင် မဟုတ်ပေ၊ အတ္တကောင် ဟုတ်ပါမူ ဤသင်္ခါရတို့သည် နှိပ်စက်ဘို့ရာ မဖြစ်ကြတန်လေရာ။ “ငါ၏ သင်္ခါရတို့သည် ဤလို အကောင်းချည်း ဖြစ်ကြ

ပါစေ၊ ဤလို အဆိုးကား မဖြစ်ကြပါစေလင့်” ဟု သင်္ခါရတို့၌ စီမံခန့်ခွဲ၍လဲ ရလေရာ၏။

အမှန်အားဖြင့်မူကား ပြုပြင်အားထုတ်မှု သင်္ခါရတို့သည် အစိုးရသော အတွင်းသား အတ္တကောင် မဟုတ်ပေ၊ အတ္တကောင် မဟုတ်သောကြောင့်ပင်လျှင် သင်္ခါရတို့သည် နှိပ်စက်ဘို့ရာလဲ ဖြစ်လျက် ရှိကြချေသည်။ “ငါ၏ သင်္ခါရတို့သည် ဤလို အကောင်းချည်း ဖြစ်ကြပါစေ၊ ဤလို အဆိုးကား မဖြစ်ကြပါစေလင့်” ဟု သင်္ခါရတို့၌ စီမံခန့်ခွဲ၍လဲ မရဘဲ ရှိချေသည်။

၅-ဝိညာဏက္ခန္ဓာ အနတ္တဖြစ်ပုံ

ရဟန်းတို့ - ကြံသိမှု စိတ်ဝိညာဉ်သည် အစိုးရသော အတွင်းသား အတ္တကောင် မဟုတ်ပေ၊ အတ္တကောင် ဟုတ်ပါမူ ဤစိတ်ဝိညာဉ်သည် နှိပ်စက်ဘို့ရာ မဖြစ်တန်လေရာ။ “ငါ၏ စိတ်ဝိညာဉ်သည် ဤလို အကောင်းချည်း ဖြစ်ပါစေ၊ ဤလို အဆိုးကား မဖြစ်ပါစေလင့်” ဟု စိတ်ဝိညာဉ်၌ စီမံခန့်ခွဲ၍လဲ ရလေရာ၏။

အမှန်အားဖြင့်မူကား ကြံသိမှု စိတ်ဝိညာဉ်သည် အစိုးရသော အတွင်းသား အတ္တကောင် မဟုတ်ပေ၊ အတ္တကောင် မဟုတ်သောကြောင့်ပင်လျှင် စိတ်ဝိညာဉ်သည် နှိပ်စက်ဘို့ရာလဲ ဖြစ်လျက် ရှိချေသည်။ “ငါ၏ စိတ်ဝိညာဉ်သည် ဤလို အကောင်းချည်း ဖြစ်ပါစေ၊ ဤလို အဆိုးကား မဖြစ်ပါစေလင့်” ဟု စိတ်ဝိညာဉ်၌ စီမံခန့်ခွဲ၍လဲ မရဘဲ ရှိချေသည်။

မှတ်ဖွယ်ဆောင်ပုဒ်များ

- (က) ပညတ်အနိစ္စ၊ သိရုံမျှ၊ အနတ္တ မမြင်နိုင်။ (အိုးကဲ့ခြင်း၊ လူသေခြင်းမျိုး ပညတ်အနိစ္စ)။
- (ခ) ပညတ်ဒုက္ခ၊ သိရုံမျှ၊ အနတ္တ မမြင်နိုင်။ (ဆူးစူးခြင်း စသည်ကြောင့် နာကျင် ခံခက်ခြင်းမျိုး ပညတ်ဒုက္ခ)။
- (ဂ) ပရမတ်အနိစ္စ၊ သိမြင်မှ၊ အနတ္တ မြင်နိုင်သည်။
- (ဃ) ပရမတ်ဒုက္ခ၊ သိမြင်မှ၊ အနတ္တ မြင်နိုင်သည်။
- (င) လက္ခဏာစစ်တွင်၊ တခုမြင်၊ အကုန်ပင် သိတော့သည်။

အနုပဿနာ ၃ ပါး ဆောင်ပုဒ်များ

- ၁။ အနိစ္စကို သိရမည်၊ အနိစ္စလက္ခဏာကို သိရမည်၊
အနိစ္စာနုပဿနာကို သိရမည်။
- (က) ဖြစ်ပျက်သမျှ ရုပ်နာမ် ခန္ဓာက အနိစ္စတရား။
- (ခ) ဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက် ကွယ်ပျောက်သွားတာက အနိစ္စလက္ခဏာ။
- (ဂ) ရှုမှတ်ဆဲမှာ ကွယ်ပျောက်သွားတာကို တွေ့ရ၍ မမြဲဟု သိတာက အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏ်။

၂။ ဒုက္ခကို သိရမည်၊ ဒုက္ခလက္ခဏာကို သိရမည်၊ ဒုက္ခာနုပဿနာကို သိရမည်။

(က) ဖြစ်ပျက်နှစ်ရပ် နှိပ်စက်အပ်တဲ့ ရုပ် နာမ် ခန္ဓာက ဒုက္ခတရား။

(ခ) ဖြစ်ပျက်နှစ်ရပ်မပြတ်နှိပ်စက်တာက ဒုက္ခလက္ခဏာ။

(ဂ) ရှုမှတ်ဆဲမှာ ဖြစ်ပျက်နေတာကို တွေ့ရ၍ ဆင်းရဲဟု သိတာက ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏ်။

၃။ အနတ္တကို သိရမည်၊ အနတ္တ လက္ခဏာကို သိရမည်၊ အနတ္တာနုပဿနာကို သိရမည်။

(က) သူ့သဘောအတိုင်း ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာက အနတ္တတရား။

(ခ) အလိုအတိုင်း မဖြစ်တာက အနတ္တလက္ခဏာ။

(ဂ) ရှုမှတ်ဆဲမှာ အလိုအတိုင်း မဖြစ်တာကို တွေ့ရ၍ အစိုးမရ ငါကောင် မဟုတ်ဟု သိတာက အနတ္တာနုပဿနာဉာဏ်။

အနတ္တလက္ခဏာကို သနဖုံးသည်

(က) ရွှေ့နေဘက်တရား၊ ခဏပြားလျက်၊ ပိုင်းခြားမပြတ်၊ ငါကောင်မှတ်၊ ပေါ်လတ် သန္တတိသန တည်း။

(ခ) ရုပ်နာမ်အများ၊ သဘောပြားလျက်၊ ပိုင်းခြားမပြတ်၊ ငါကောင်မှတ်၊ ပေါ်လတ်သမူဟသနတည်း။

- (ဂ) ရုပ်နာမ်အများ၊ ကိစ္စပြားလျက်၊ ပိုင်းခြားမပြတ်၊
ငါကောင်မှတ်၊ ပေါ်လတ် ကိစ္စသန တည်း။
- (ဃ) နာမ်သဘောများ၊ အာရုံပြားလျက်၊ ပိုင်းခြားမပြတ်၊
ငါကောင်မှတ်၊ ပေါ်လတ် အာရမ္မဏသနတည်း။
- (င) ဖြစ်ခိုက်တရား၊ မပိုင်းခြား၍၊ လေးပါးသန၊ ထင်
ပေါ်က၊ အတ္တ စွဲလမ်းသည်။
- (စ) ဖြစ်ခိုက်တရား၊ ရှုပိုင်းခြား၍၊ လေးပါးသန၊ ကြေ
ပျက်မှ၊ အနတ္တဉာဏ် ပေါ်သည်။
- (ဆ) ဉာဏ်မှန်အနတ္တ၊ ပြည့်စုံမှ၊ အရိယမဂ်ဉာဏ် ရောက်
နိုင်သည်။

၆-ရူပက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး စိစစ်ချက်

ရဟန်းတို့-ဒါကို ဘယ်လို ထင်ကြသလဲ၊ ရုပ်ဟာ မြဲ
သလား၊ မမြဲသလား။
မမြဲပါဘုရား။

မမြဲတဲ့ တရားဟာ ကြောက်ဖွယ် ဆင်းရဲလား၊ နှစ်သက်
ဖွယ် ချမ်းသာလား။
ကြောက်ဖွယ် ဆင်းရဲပါဘုရား။

မမြဲ၊ ဆင်းရဲ၊ ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်တတ်သော တရားကို
ငါ့ဥစ္စာဟု၊ ငါ့ဟု၊ ငါ၏အတ္တ အထည်ကိုယ်ဟု ထင်မှတ်ရန်
သင့်ပါမည်လား။

မသင့်ပါဘုရား။

၇-ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး စိစစ်ချက်

ခံစားမှု-ဝေဒနာဟာ မြဲသလား၊ မမြဲသလား။

မမြဲပါဘုရား။

မမြဲတဲ့ တရားဟာ ကြောက်ဖွယ်ဆင်းရဲလား၊ နှစ်သက်ဖွယ် ချမ်းသာလား။

ကြောက်ဖွယ် ဆင်းရဲပါဘုရား။

မမြဲ၊ ဆင်းရဲ၊ ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်တတ်သော တရားကို ငါ့ဥစ္စာဟု၊ ငါ့ဟု၊ ငါ၏အတ္တ အထည်ကိုယ်ဟု ထင်မှတ်ရန် သင့်ပါမည်လား။

မသင့်ပါဘုရား။

၈-သညာက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး စိစစ်ချက်

မှတ်သားမှု-သညာဟာ မြဲသလား၊ မမြဲသလား။

မမြဲပါဘုရား။

မမြဲတဲ့ တရားဟာ ကြောက်ဖွယ် ဆင်းရဲလား၊ နှစ်သက်ဖွယ် ချမ်းသာလား။

ကြောက်ဖွယ် ဆင်းရဲပါဘုရား။

မမြဲ၊ ဆင်းရဲ၊ ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်တတ်သော တရားကို ငါ့ဥစ္စာဟု၊ ငါ့ဟု၊ ငါ၏အတ္တ အထည်ကိုယ်ဟု ထင်မှတ်ရန် သင့်ပါမည်လား။

မသင့်ပါဘုရား။

၉-သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး စိစစ်ချက်

ပြုပြင်အားထုတ်မှု-သင်္ခါရတရားတွေဟာ မြဲသလား၊ မမြဲသလား။

မမြဲပါဘုရား။

မမြဲတဲ့ တရားဟာ ကြောက်ဖွယ်ဆင်းရဲလား၊ နှစ်သက်ဖွယ် ချမ်းသာလား။

ကြောက်ဖွယ် ဆင်းရဲပါဘုရား။

မမြဲ၊ ဆင်းရဲ၊ ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်တတ်သော တရားကို ငါ့ဥစ္စာဟု၊ ငါ့ဟု၊ ငါ၏အတ္တ အထည်ကိုယ်ဟု ထင်မှတ်ရန် သင့်ပါမည်လား။

မသင့်ပါဘုရား။

၁၀-ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၌ လက္ခဏာရေး ၃-ပါး စိစစ်ချက်

ကြံသိမှု စိတ်ဝိညာဉ်ဟာ မြဲသလား၊ မမြဲသလား။

မမြဲပါဘုရား။

မမြဲတဲ့ တရားဟာ ကြောက်ဖွယ် ဆင်းရဲလား၊ နှစ်သက်ဖွယ် ချမ်းသာလား။

ကြောက်ဖွယ် ဆင်းရဲပါဘုရား။

မမြဲ၊ ဆင်းရဲ၊ ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်တတ်သော တရားကို ငါ့ဥစ္စာဟု၊ ငါ့ဟု၊ ငါ၏အတ္တ အထည်ကိုယ်ဟု ထင်မှတ်ရန် သင့်ပါမည်လား။

မသင့်ပါဘုရား။

(ငါ့ဥစ္စာဟု သာယာသိမ်းပိုက်ရန်လည်း မသင့်၊ ငါဘဲဟု ဂုဏ်ယူပြီး အထင်ကြီးရန်လည်း မသင့်၊ ငါ၏အတ္တ အထည် ကိုယ်ဘဲဟု ထင်မှတ်စွဲလမ်းရန်လည်း မသင့်ဟု ဆိုလိုသည်)။

၁၁-ရုပ်တရား၌ ၁၁-ဌာနဖြင့် ရှုရန်ညွှန်ပြချက်

ရဟန်းတို့-ထိုသို့ ငါ၊ ငါ့ဥစ္စာ၊ ငါ၏အတ္တဟု ထင်မှတ်ရန် မသင့်သောကြောင့် ရုပ်သည် လွန်ပြီး - အတိတ်ဖြစ်စေ၊ ဖြစ် လတံ့-အနာဂတ် ဖြစ်စေ၊ ဖြစ်ဆဲ-ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်စေ၊ အတွင်းက ဖြစ်စေ၊ အပြင်က ဖြစ်စေ၊ အကြမ်းဖြစ်စေ၊ အနုဖြစ်စေ၊ အညံ့ဖြစ်စေ၊ အကောင်း ဖြစ်စေ၊ အဝေး ဖြစ်စေ၊ အနီး ဖြစ်စေ၊ ထိုရုပ်ဟူသမျှကို ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ငါ မဟုတ်၊ ငါ၏ အတ္တမဟုတ်ဟု ဉာဏ်ဖြင့်ထင်ထင် အမှန်အတိုင်း သိမြင်အောင် ရှုရမည်။

၁၂-ဝေဒနာ၌ ၁၁-ဌာနဖြင့် ရှုရန်ညွှန်ပြချက်

ရဟန်းတို့-ထိုသို့ ငါ၊ ငါ့ဥစ္စာ၊ ငါ၏အတ္တဟု ထင်မှတ်ရန် မသင့်သောကြောင့် ခံစားမှု-ဝေဒနာသည် လွန်ပြီး-အတိတ် ဖြစ်စေ၊ ဖြစ်လတံ့- အနာဂတ် ဖြစ်စေ၊ ဖြစ်ဆဲ- ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်စေ၊ အတွင်းကဖြစ်စေ၊ အပြင်ကဖြစ်စေ၊ အကြမ်း ဖြစ်စေ၊ အနုဖြစ်စေ၊ အညံ့ဖြစ်စေ၊ အကောင်းဖြစ်စေ၊ အဝေးဖြစ်စေ၊ အနီးဖြစ်စေ၊ ထိုခံစားမှု - ဝေဒနာဟူသမျှကို ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ငါမဟုတ်၊ ငါ၏ အတ္တမဟုတ်ဟု ဉာဏ်ဖြင့် ထင်ထင် အမှန် အတိုင်း သိမြင်အောင် ရှုရမည်။

၁၃-သညာ၌ ၁၁-ဌာနဖြင့် ရှုရန် ညွှန်ပြချက်

ရဟန်းတို့-ထိုသို့ ငါ၊ ငါ့ဥစ္စာ၊ ငါ၏အတ္တဟု ထင်မှတ်ရန် မသင့်သောကြောင့် မှတ်သားမှု သညာသည် လွန်ပြီး-အတိတ် ဖြစ်စေ၊ ဖြစ်လတ်-အနာဂတ်ဖြစ်စေ၊ ဖြစ်ဆဲ- ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်စေ၊ အတွင်းကဖြစ်စေ၊ အပြင်ကဖြစ်စေ၊ အကြမ်းဖြစ်စေ၊ အနု ဖြစ်စေ၊ အညံ့ဖြစ်စေ၊ အကောင်းဖြစ်စေ၊ အဝေး ဖြစ်စေ၊ အနီးဖြစ်စေ၊ ထိုမှတ်သားမှုသညာဟူသမျှကို ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ငါမဟုတ်၊ ငါ၏အတ္တမဟုတ်ဟု ဉာဏ်ဖြင့် ထင်ထင် အမှန် အတိုင်း သိမြင်အောင် ရှုရမည်။

၁၄-သင်္ခါရတို့၌ ၁၁-ဌာနဖြင့် ရှုရန် ညွှန်ပြချက်

ရဟန်းတို့-ထိုသို့ ငါ၊ ငါ့ဥစ္စာ၊ ငါ၏ အတ္တဟု ထင်မှတ် ရန် မသင့်သောကြောင့် ပြုပြင် အားထုတ်မှု-သင်္ခါရတို့သည် လွန်ပြီး-အတိတ် ဖြစ်စေ၊ ဖြစ်လတ်- အနာဂတ် ဖြစ်စေ၊ ဖြစ်ဆဲ- ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်စေ၊ အတွင်းက ဖြစ်စေ၊ အပြင်က ဖြစ်စေ၊ အကြမ်း ဖြစ်စေ၊ အနု ဖြစ်စေ၊ အညံ့ ဖြစ်စေ၊ အကောင်း ဖြစ်စေ၊ အဝေး ဖြစ်စေ၊ အနီး ဖြစ်စေ၊ ထိုပြုပြင်စီရင်မှု-သင်္ခါရ ဟူသမျှတို့ကို ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ငါ မဟုတ်၊ ငါ၏ အတ္တမဟုတ် ဟု ဉာဏ်ဖြင့် ထင်ထင် အမှန်အတိုင်း သိမြင်အောင် ရှုရမည်။

၁၅-ဝိညာဏ်၌ ၁၁-ဌာနဖြင့် ရှုရန် ညွှန်ပြချက်

ရဟန်းတို့- ထိုသို့ ငါ၊ ငါ့ဥစ္စာ၊ ငါ၏အတ္တဟု ထင်မှတ် ရန် မသင့်သောကြောင့် ကြံသိမှု-စိတ်ဝိညာဉ်သည် လွန်ပြီး- အတိတ်ဖြစ်စေ၊ ဖြစ်လတ်-အနာဂတ်ဖြစ်စေ၊ ဖြစ်ဆဲ-ပစ္စုပ္ပန်

ဖြစ်စေ၊ အတွင်းက ဖြစ်စေ၊ အပြင်က ဖြစ်စေ၊ အကြမ်း
ဖြစ်စေ၊ အနု ဖြစ်စေ၊ အညံ့ ဖြစ်စေ၊ အကောင်း ဖြစ်စေ၊
အဝေး ဖြစ်စေ၊ အနီးဖြစ်စေ၊ ထိုကြံသိမှု-စိတ်ဝိညာဉ် ဟူသမျှ
ကို ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်၊ ငါမဟုတ်၊ ငါ၏အတ္တမဟုတ်ဟု ဉာဏ်
ဖြင့် ထင်ထင် အမှန်အတိုင်း သိမြင်အောင် ရှုရမည်။

ရုပ်ကို ၁၁-ဌာနဖြင့် ရှုဆင်ခြင်ပုံ ဆောင်ပုဒ်များ

- (က) ရှေးဘဝက ရုပ်သည် ယခုဘဝသို့ မရောက်လာ၊ ရှေး
ဘဝမှပင် ချုပ်ပျက် ကွယ်ပျောက်ခဲ့ပြီ၊ ယခုဘဝ
ရုပ်သည်လည်း နောင်ဘဝသို့ ရောက်မည်မဟုတ်၊
ယခုဘဝမှပင် ချုပ်ပျက် ကွယ်ပျောက် သွားမည်။
ထို့ကြောင့် ရုပ်သည် အနိစ္စ-မမြဲပါတကား၊ ဒုက္ခ-
ဆင်းရဲပါတကား၊ အနတ္တ-အစိုးရသော အတွင်း
သား အတ္တကောင် မဟုတ်၊ သဘောတရား မျှပါ
တကား။
- (ခ) ရှေးရှေးနှစ်၊ ရှေးရှေးလ၊ ရှေးရှေးရက်၊ ရှေးရှေး
အချိန်ကာလများက ရုပ်သည် ယခုနှစ်၊ ယခုလ၊ ယခု
ရက်၊ ယခုအချိန်ကာလသို့မရောက်လာ၊ ယခုရုပ်သည်
လည်း နောက်နောက်နှစ်၊ နောက်နောက်လ၊ နောက်
နောက်ရက်၊ နောက်နောက် အချိန် ကာလများသို့
ရောက်မည် မဟုတ်၊ ယခုပင် ချုပ်ပျက်သွားသော
ကြောင့် ရုပ်သည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တပါတကား။
- (ဂ) အတွင်းကရုပ်သည် အပြင်မရောက်၊ အပြင်ကရုပ်လဲ
အတွင်းမရောက်လာ။ ထိုထို ခဏမှပင် ချုပ်ပျက်

သွားသောကြောင့် ရုပ်သည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ပါတကား။

- (သ) ရုပ်ကြမ်းက ရုပ်နုမဖြစ်၊ ရုပ်နုကလဲ ရုပ်ကြမ်းမဖြစ်။
ထိုထိုခဏမှာပင် ချုပ်ပျက်သွားသောကြောင့် ရုပ်
သည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ပါတကား။
- (င) ရုပ်ညှိက ရုပ်ကောင်းမဖြစ်၊ ရုပ်ကောင်းကလဲ ရုပ်ညှိ
မဖြစ်။ ထိုထိုခဏမှာပင် ချုပ်ပျက်သွားသောကြောင့်
ရုပ်သည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ပါတကား။
- (စ) အဝေးကရုပ်သည် အနီးမရောက်လာ၊ အနီးက ရုပ်လဲ
အဝေးမရောက်။ ထိုထိုခဏမှာပင် ချုပ်ပျက်သွား
သောကြောင့် ရုပ်သည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တပါတ
ကား။

ဝေဒနာကို ၁၁-ဌာနဖြင့် ရှုဆင်ခြင်ပုံ ဆောင်ပုဒ်များ

- (က) ရှေးဘဝကဝေဒနာသည် ယခုဘဝသို့ မရောက်လာ၊
ရှေးဘဝမှာပင် ချုပ်ပျက် ကွယ်ပျောက်ခဲ့ပြီ၊ ယခု
ဘဝ ဝေဒနာသည်လည်း နောင်ဘဝသို့ ရောက်မည်
မဟုတ်၊ ယခုဘဝမှာပင် ချုပ်ပျက် ကွယ်ပျောက်
သွားမည်။ ထို့ကြောင့် ဝေဒနာသည်အနိစ္စ-မမြဲပါ
တကား၊ ဒုက္ခ-ဆင်းရဲပါတကား၊ အနတ္တ-အစိုးရ
သော အတိုင်းသားအတ္တကောင် မဟုတ်၊ သဘော
တရားမျှပါတကား။

- (ခ) ရှေးရှေးနှစ်၊ ရှေးရှေးလ၊ ရှေးရှေးရက်၊ ရှေးရှေးအချိန်ကာလများက ဝေဒနာသည် ယခုနှစ် ယခုလ၊ ယခုရက်၊ ယခုအချိန်ကာလသို့ မရောက်လာ၊ ယခု ဝေဒနာသည်လည်း နောက်နောက်နှစ်၊ နောက်နောက်လ၊ နောက်နောက်ရက်၊ နောက်နောက် အချိန်ကာလများသို့ ရောက်မည် မဟုတ်။ ယခုပင် ချုပ်ပျက် သွားသောကြောင့် ဝေဒနာသည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တပါတကား။
- (ဂ) အတွင်းက ဝေဒနာသည် အပြင်မရောက်၊ အပြင်က ဝေဒနာလဲ အတွင်း မရောက်လာ။ ထိုထိုခဏမှပင် ချုပ်ပျက် သွားသောကြောင့် ဝေဒနာသည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တပါတကား။
- (ဃ) ဝေဒနာကြမ်းက ဝေဒနာနုမဖြစ်၊ ဝေဒနာနုကလဲ ဝေဒနာကြမ်း မဖြစ်၊ ထိုထိုခဏမှပင် ချုပ်ပျက်သွားသောကြောင့် ဝေဒနာသည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တပါတကား။
- (င) ဝေဒနာညံ့က ဝေဒနာကောင်း မဖြစ်၊ ဝေဒနာကောင်းကလဲ ဝေဒနာညံ့မဖြစ်။ ထိုထိုခဏမှပင် ချုပ်ပျက်သွားသောကြောင့် ဝေဒနာသည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တပါတကား။
- (စ) အဝေးက ဝေဒနာသည် အနီး မရောက်လာ၊ အနီးက ဝေဒနာလဲ အဝေးမရောက်။ ထိုထိုခဏမှပင် ချုပ်ပျက် သွားသောကြောင့် ဝေဒနာသည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တပါတကား။

သညာကို ၁၁-ဌာနဖြင့် ရှုဆင်ခြင်ပုံ ဆောင်ပုဒ်များ

- (က) ရှေးဘဝက သညာသည် ယခုဘဝသို့ မရောက်လာ၊ ရှေးဘဝမှာပင် ချုပ်ပျက် ကွယ်ပျောက်ခဲ့ပြီ၊ ယခုဘဝ သညာသည်လည်း နောင်ဘဝသို့ ရောက်မည် မဟုတ်၊ ယခုဘဝမှာပင် ချုပ်ပျက် ကွယ်ပျောက် သွားမည်။ ထို့ကြောင့် သညာသည် အနိစ္စ-မမြဲပါတကား၊ ဒုက္ခ-ဆင်းရဲပါတကား၊ အနတ္တ-အစိုးရသော အတွင်းသား အတ္တကောင်မဟုတ်၊ သဘောတရားမျှပါတကား။
- (ခ) ရှေးရှေးနှစ်၊ ရှေးရှေးလ၊ ရှေးရှေးရက်၊ ရှေးရှေးအချိန် ကာလများက သညာသည် ယခုနှစ်၊ ယခုလ၊ ယခုရက်၊ ယခုအချိန်ကာလသို့ မရောက်လာ၊ ယခု သညာသည် လည်း နောက်နောက်နှစ်၊ နောက်နောက်လ၊ နောက် နောက်ရက်၊ နောက်နောက်အချိန် ကာလများသို့ ရောက်မည် မဟုတ်။ ယခုပင် ချုပ်ပျက် သွားသော ကြောင့် သညာသည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တပါတကား။
- (ဂ) အတွင်းက သညာသည် အပြင်မရောက်၊ အပြင်က သညာလဲ အတွင်း မရောက်လာ။ ထိုထို ခဏမှာပင် ချုပ်ပျက်သွားသောကြောင့် သညာသည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တပါတကား။
- (ဃ) သညာကြမ်းက သညာနုမဖြစ်၊ သညာနုကလဲ သညာ ကြမ်းမဖြစ်။ ထိုထိုခဏမှာပင် ချုပ်ပျက် သွားသော ကြောင့် သညာသည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တပါတကား။

- (င) သညာညံက သညာကောင်းမဖြစ်၊ သညာကောင်းက
လဲ သညာညံ မဖြစ်၊ ထိုထိုခဏမှာပင် ချုပ်ပျက် သွား
သောကြောင့် သညာသည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တပါ
တကား။
- (စ) အဝေးကသညာသည် အနီး မရောက်လာ၊ အနီးက
သညာလဲ အဝေးမရောက်၊ ထိုထိုခဏမှာပင် ချုပ်ပျက်
သွားသောကြောင့် သညာသည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ
ပါတကား။

သင်္ခါရတို့ကို ၁၁-ဌာနဖြင့် ရှုဆင်ခြင်ပုံ ဆောင်ပုဒ်များ

- (က) ရှေးဘဝက သင်္ခါရတို့သည် ယခု ဘဝသို့ မရောက်
လာ၊ ရှေးဘဝမှာပင် ချုပ်ပျက် ကွယ်ပျောက်ခဲ့ပြီ။
ယခုဘဝ သင်္ခါရတို့သည်လည်း နောင်ဘဝသို့ ရောက်
မည် မဟုတ်၊ ယခုဘဝမှာပင် ချုပ်ပျက် ကွယ်ပျောက်
သွားမည်။ ထို့ကြောင့် သင်္ခါရတို့သည် အနိစ္စ-မမြဲ
ပါတကား၊ ဒုက္ခ-ဆင်းရဲပါတကား၊ အနတ္တ-အစိုးရ
သော အတွင်းသား အတ္တကောင် မဟုတ်၊ သဘော
တရားမျှပါတကား။
- (ခ) ရှေးရှေးနှစ်၊ ရှေးရှေးလ၊ ရှေးရှေးရက်၊ ရှေးရှေး
အချိန်ကာလများက သင်္ခါရတို့သည် ယခုနှစ်၊ ယခု
လ၊ ယခု ရက်၊ ယခု အချိန်ကာလသို့ မရောက်လာ၊
ယခုသင်္ခါရတို့သည်လည်း နောက်နောက်နှစ်၊ နောက်
နောက် လ၊ နောက်နောက် ရက်၊ နောက်နောက်
အချိန်ကာလများသို့ ရောက်မည် မဟုတ်၊ ယခုပင်

ချုပ်ပျက် သွားသောကြောင့် သင်္ခါရတို့သည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ပါတကား။

- (ဂ) အတွင်းက သင်္ခါရတို့သည် အပြင် မရောက်၊ အပြင်က သင်္ခါရတို့လဲ အတွင်း မရောက်လာ၊ ထိုထို့ ခဏမှာပင် ချုပ်ပျက် သွားသောကြောင့် သင်္ခါရတို့သည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တပါတကား။
- (ဃ) သင်္ခါရကြမ်းတို့က သင်္ခါရနု မဖြစ်၊ သင်္ခါရနုတို့ကလဲ သင်္ခါရကြမ်း မဖြစ်၊ ထိုထို့ခဏမှာပင် ချုပ်ပျက်သွားသောကြောင့် သင်္ခါရတို့သည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တပါတကား။
- (င) သင်္ခါရ ညံ့တို့က သင်္ခါရကောင်း မဖြစ်၊ သင်္ခါရကောင်းတို့ကလဲ သင်္ခါရညံ့ မဖြစ်၊ ထိုထို့ ခဏမှာပင် ချုပ်ပျက်သွားသောကြောင့် သင်္ခါရတို့သည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တပါတကား။
- (စ) အဝေးက သင်္ခါရတို့သည် အနီးမရောက်လာ၊ အနီးက သင်္ခါရတို့လဲ အဝေးမရောက်၊ ထိုထို့ခဏမှာပင် ချုပ်ပျက်သွားသောကြောင့် သင်္ခါရတို့သည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တပါတကား။

ဝိညာဉ်ကို ၁၁-ဌာနဖြင့် ရှုဆင်ခြင်ပုံ ဆောင်ပုဒ်များ

- (က) ရှေးဘဝက ဝိညာဉ်သည် ယခု ဘဝသို့ မရောက်လာ၊ ရှေးဘဝမှာပင် ချုပ်ပျက်ကွယ်ပျောက်ခဲ့ပြီ၊ ယခုဘဝ ဝိညာဉ်သည်လည်း နောင်ဘဝသို့ ရောက်မည်မဟုတ်၊ ယခု ဘဝမှာပင် ချုပ်ပျက် ကွယ်ပျောက်သွားမည်။

ထို့ကြောင့် ဝိညာဉ်သည် အနိစ္စ-မမြဲ ပါတကား၊ ဒုက္ခ-ဆင်းရဲ ပါတကား၊ အနတ္တ-အစိုးရသောအတွင်းသား အတ္တကောင် မဟုတ်၊ သဘောတရားမျှပါတကား။

- (ခ) ရှေးရှေးနှစ်၊ ရှေးရှေးလ၊ ရှေးရှေးရက်၊ ရှေးရှေး အချိန်ကာလများက ဝိညာဉ်သည် ယခုနှစ်၊ ယခုလ၊ ယခုရက်၊ ယခု အချိန်ကာလသို့ မရောက်လာ၊ ယခု ဝိညာဉ်သည်လည်း နောက်နောက်နှစ်၊ နောက်နောက်လ၊ နောက်နောက်ရက်၊ နောက်နောက် အချိန်ကာလများသို့ ရောက်မည် မဟုတ်၊ ယခုပင် ချုပ်ပျက် သွားသောကြောင့် ဝိညာဉ်သည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ပါတကား။
- (ဂ) အတွင်းက ဝိညာဉ်သည် အပြင် မရောက်၊ အပြင်က ဝိညာဉ်လဲ အတွင်းမရောက်လာ၊ ထိုထို့ ခဏမှာပင် ချုပ်ပျက်သွားသောကြောင့် ဝိညာဉ်သည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တပါတကား။
- (ဃ) ဝိညာဉ်ကြမ်းက ဝိညာဉ်နု မဖြစ်၊ ဝိညာဉ်နုကလဲ ဝိညာဉ်ကြမ်း မဖြစ်၊ ထိုထို့ ခဏမှာပင် ချုပ်ပျက် သွားသောကြောင့် ဝိညာဉ်သည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ပါတကား။
- (င) ဝိညာဉ်ညံ့က ဝိညာဉ်ကောင်း မဖြစ်၊ ဝိညာဉ်ကောင်း ကလဲ ဝိညာဉ်ညံ့ မဖြစ်၊ ထိုထို့ ခဏမှာပင် ချုပ်ပျက် သွားသောကြောင့် ဝိညာဉ်သည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ပါတကား။

(စ) အဝေးက ဝိညာဉ်သည် အနီးမရောက်လာ၊ အနီးက ဝိညာဉ်လဲ အဝေး မရောက်၊ ထိုထို ခဏမှသာပင် ချုပ် ပျက်သွားသောကြောင့် ဝိညာဉ်သည် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တပါတကား။

၁၆-နိဗ္ဗိန္ဒညဏ်နှင့်တကွ မဂ်၊ဖိုလ်ညဏ်များဖြစ်ပုံ

ရဟန်းတို့ - အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ဘုရားတပည့် အရိယာသာဝကသည် ဤဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း သိမြင်လျှင် ရုပ်၌ လည်း မပျော်မမွေ့ ငြီးငွေ့လေတော့သည်၊ ဝေဒနာ၌လည်း မပျော်မမွေ့ ငြီးငွေ့လေတော့သည်၊ သညာ၌လည်း မပျော် မမွေ့ ငြီးငွေ့လေတော့သည်၊ သင်္ခါရတို့၌လည်း မပျော်မမွေ့ ငြီးငွေ့လေတော့သည်၊ စိတ်ဝိညာဉ်၌လည်း မပျော်မမွေ့ ငြီးငွေ့လေတော့သည်။

ငြီးငွေ့လျှင် တပ်စွဲခြင်း ကင်းလေတော့သည်၊ တပ်စွဲခြင်း ကင်းသောကြောင့် လွတ်မြောက် လေတော့သည်၊ လွတ် မြောက်ပြီးလျှင် “ငါ့စိတ် လွတ်မြောက်သွားပြီ”ဟု ဆင်ခြင် လျက် အသိဉာဏ် ဖြစ်လာလေသည်၊ “ဘဝသစ်ဖြစ်မှု ကုန်ပေ ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးမှု ပြည့်စုံပေပြီ၊ ပြုဘုယ်ကိစ္စကို ပြုမှု ပြီးဆုံးပေပြီ၊ ဤကိစ္စအတွက် နောက်ထပ် ပြုရန်မရှိတော့ ပြီ”ဟု ဆင်ခြင်လျက် သိလေတော့၏။

၁၇-ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတော်များ ရဟန္တာဖြစ်ပုံ

ဤ အနတ္တလက္ခဏသုတ္တန် တရားတော်ကြီးကို မြတ်စွာ ဘုရား ဟောကြားတော်မူသည်။ ပဉ္စဝဂ္ဂီ ရဟန်းတော်တို့သည်

မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားသည့် တရားတော်ကို ဝမ်းမြောက် ကြလျက် နှစ်သက်သဘောကျလေကုန်ပြီ။ ဤတရားတော်ကို ဟောစဉ်မှာ ပဉ္စဝဂ္ဂီ ရဟန်းတော် ငါးပါးတို့၏ စိတ်နှလုံး တော်များသည် တစုံတခုကိုမျှ မစွဲလမ်းဘဲ အာသဝေါတရား လေးပါးတို့မှ လွတ်မြောက်သွားကြပေသတည်း။

ကဲ-တရားတော် အဆုံးသတ်တော့မယ်၊ ဒီ အနုတ္တ လက္ခဏသုတ္တန်၌ ဟောကြားတော်မူအပ်သော အနိစ္စလက္ခဏာ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာတို့နှင့်တကွ လိုရင်းပဓာနဖြစ်သော အနုတ္တ လက္ခဏာကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ရှုမှတ်ပွားများ ပိုင်းခြားသိမြင် ကြ၍ အာသဝေါတရား ၄-ပါးတို့မှ လွတ်မြောက်ရာ ဖြစ် သော “အရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်”ကို လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက် ၍ မျက်မှောက် ပြုနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

အနုတ္တလက္ခဏသုတ် ပြီးပါပြီ။

မှာထားချက်။ ။ သုတ်၏ ဘာသာပြန်နှင့် ဆောင်ပုဒ်အကျဉ်း ချုပ်မျှသာ ဖြစ်သည်။ ဟောစဉ် အဓိပ္ပါယ်မှာ အလွန် ကျယ်ဝန်းသောကြောင့် ဤစာအုပ်ငယ်၌ မဖော်ပြ နိုင်ပါ။ ဤတရားတော်၌ ၁-မှ ၁၇-အထိ ဂဏန်းစဉ် နှင့်တကွ ပြထားသော ခေါင်းစဉ်အောက်ရှိ စာပိုဒ် များမှာ သုတ်ရင်း၏ မြန်မာပြန်များ ဖြစ်ပါသည်။ ကြွင်းသော စာပိုဒ်များမှာ ဆရာတော်၏ အဓိပ္ပါယ် ဖော်ပြချက်နှင့် ဆောင်ပုဒ်များ ဖြစ်ပါသည်။

၁၃၁၃-ခု၊ တန်ခူးလဆုတ် ၁၄-ရက် ဥပုသ်နေ့ညတွင်
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား
အသံလွှင့် ဟောကြားသည့်

မဟာသတိပဋ္ဌာန် တရားတော်ကြီး

(ပဌမပိုင်း)

ယခု ဟောမည့် တရားတော်က “မဟာသတိပဋ္ဌာန် တရားတော်ကြီး” ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ တရားတော်ကြီးဟာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်မှာ အရေးပါ အရာအရောက်ဆုံး လိုရင်းတရားတော်ကြီးလို့ ဆိုယင် မလွဲပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲလို့ဆိုတော့ ဒီ မဟာသတိပဋ္ဌာန်သုတ် ထဲမှာ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ်-လို့ ခေါ်တဲ့ ဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ်ပုံ တွေကိုလဲ အပြည့်အစုံ အတိအကျ ဖော်ပြထားပါတယ်။ ဉာဏ်အထူးများ ဖြစ်ပေါ်လာပုံ ကိုလဲ ထင်ရှားစွာ ပြထားပါတယ်။ ပရိညေယျ၊ ပဟာတဗ္ဗ၊ သစ္စိကာတဗ္ဗ၊ ဘာဝေတဗ္ဗ ဆိုတဲ့ အရိယသစ္စာလေးပါး ကိုလဲ ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ပြည့်ပြည့်စုံစုံကြီး ပြထားပါတယ်။ ရဲရင့်ခိုင်မာတဲ့ ဝန်ခံချက်ကိုလဲ နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ အားတက်လောက်အောင်ဘဲ ဖော်ပြထားပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲလို့ ဆိုတော့— သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးကို ပွားများ အားထုတ်ယင် အလတ်စား နေယျထဲက ဉာဏ်အလေးဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တောင်မှ(၇)နှစ်နဲ့ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာ-ဖြစ်နိုင်ပါတယ်တဲ့။ ဉာဏ်ထက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာတော့(၇)ရက်ထဲနဲ့ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်တဲ့။

ဒီတော့ ဒီ ခံဝန်တော် မူချက်ဖြင့်ပင် သောတာပန် သကဒါ ဂါမ်လောက် ဖြစ်ဘို့ရာကတော့ ဒါထက်တောင် မြန်နိုင်သေး တယ် ဆိုတာဟာ ထင်ရှား နေတော့တာဘဲ၊ အများကြီး အားတက်စရာ ကောင်းပါတယ်။ ပြီးတော့ အကျိုး အာနိသင် တွေကိုလဲ စကား ပလ္လင်ခံပြီး တရား ကျေညာတော်မူလိုက် ကတဲကိုက ဖော်ပြသွားတော့တာဘဲ။ ကဲ-ယခု အဲဒီ တရား ကျေညာတော်မူချက်ကို နာရတော့မယ်၊ ရိုရိုသေသေ အာရုံ စူးစိုက်ကြ။

ကောယနော အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ သောက ပရိဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ ဒုက္ခ- ဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာယ ဉာယဿ အဓိဂမာယ နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကိရိယာယ၊ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိ- ပဋ္ဌာနာ။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယဒိဒံ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ၊ လေးပါးသော အကြင်သတိပဋ္ဌာန်တို့ ရှိကြပေ၏။ အယံ၊ ဤ သတိပဋ္ဌာန် အကျင့်လမ်းသည်။ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ သတ္တဝါ တွေ စိတ်အညစ်အကြေး ကင်း၍ သန့်ရှင်း စင်ကြယ်ဘို့ရာ။ ကောယနော မဂ္ဂေါ၊ တခုတည်းသော လမ်း၊ တကြောင်း တည်းသော လမ်းပေတည်း။

ကိလေသာ ကင်းပြီး ရဟန္တာဖြစ်သွားတာကို စင်ကြယ် တယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။ အဲဒီ ရဟန္တာဖြစ်ဘို့ အကျင့်ဟာ ဟောဒီ သတိပဋ္ဌာန် တလမ်းထဲသာ ရှိတယ်တဲ့။ ပြီးတော့—ဒီသတိ- ပဋ္ဌာန် အကျင့်ဟာ အဲဒီ ရဟန္တာ အဖြစ်တိုင်အောင် မူချက်နိုး သေ ရောက်စေနိုင်တဲ့ မလွဲနိုင်သောလမ်း၊ တကြောင်းထဲလမ်း

ပါတဲ့တဲ့။ ဒီတော့-စိတ်အညစ်အကြေးကင်းပြီး ရဟန္တာဖြစ်
ချင်ကြယင် ဒီသတိပဋ္ဌာန် အလုပ်ကိုဘဲ အားထုတ်ကြရမယ်။
ဒီနေရာမှာ တချို့က-“ရဟန္တာတိုင်အောင်တော့လဲ မဖြစ်ချင်
သေးပါဘူး၊ အပါယ်ဘေးက လွတ်ရုံ သောတာပန်လောက်ပဲ
ဖြစ်ချင်ပါတယ်၊ ဒီလိုကော ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား”လို့ မေးချင်
ကောင်း မေးချင်ကြပေလိမ့်မယ်။ ဒါကတော့ စိုးရိမ်စရာမရှိ
ပါဘူး။ “ရဟန္တာ ဖြစ်တယ်”ဆိုတာက သောတာပန်၊ သကဒါ
ဂါမ်၊ အနာဂါမ် အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ပြီးတော့ နောက်ဆုံး
ကျမှ ဖြစ်တာ။ ဒါကလဲ အားထုတ်မှု ပြည့်စုံမှ ဖြစ်တာပါ။
သောတာပန်လောက်ပဲ ဖြစ်ချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အပြည့်အစုံ
အားထုတ်ပါမှ သောတာပန်လောက်ပဲ ဖြစ်နိုင် ပါတယ်။
ဒါထက် ပိုပြီးတော့ ဖြစ်ကို မဖြစ်နိုင်ပါဘူး၊ ဒါကြောင့်-
သောတာပန်လောက် ဖြစ်ချင်ယင်လဲ ဒီ သတိပဋ္ဌာန်အလုပ်
ကိုဘဲ အားထုတ်မယ် ဆိုတာကို မြဲမြဲကြီး မှတ်ထားကြရမယ်။

အယံ၊ ဤ သတိပဋ္ဌာန်အကျင့်လမ်းသည်။ သောကပရိ-
ဒေဝါနံ သမတိက္ကမာယ၊ စိုးရိမ်ပူဆွေးရခြင်း၊ ငိုကြွေးရခြင်း
တို့ကို လွန်မြောက်သွားဘို့ရာလဲ။ ကောယနော မဂ္ဂါ၊ တခု
တည်းသောလမ်း၊ တကြောင်းတည်းသောလမ်းပေတည်း။

လောကမှာ-မိဘ လင်မယား သားသမီးတွေ သေကြေ
ပျက်စီးလို့၊ တကွဲတပြားစီဖြစ်လို့၊ စီးပွားတွေပျက်စီးလို့၊ ဒီလို
ဘေးဆိုးတွေနဲ့ တွေ့တွေ့ပြီး စိုးရိမ် ပူဆွေး ငိုကြွေးနေကြရတာ
တွေဟာ အတော်ကို ဆိုးဝါးတာတွေဘဲ၊ အဲဒီ အဆိုးတွေကိုလဲ
ဒီ သတိပဋ္ဌာန် အကျင့်ဖြင့် ကျော်လွန်သွားနိုင်ပါတယ် တဲ့။
ဒီတော့-ဘယ်ခါမှ မစိုးရိမ် မပူဆွေး မငိုကြွေးရဘဲ ပျော်

ပျော် ရှင်ရှင်နဲ့ချည်း နေသွားချင်ကြယင် ဒီ သတိပဋ္ဌာန် အလုပ်ကိုဘဲ ပြည့်စုံအောင် အားထုတ်ကြရမယ်။

အယံ၊ ဤသတိပဋ္ဌာန် အကျင့်လမ်းသည်။ ဒုက္ခ ဒေါမ-
နဿာနံ အတ္တင်္ဂမာယ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲတွေ ချုပ်ငြိမ်း
ကွယ်ပျောက်သွားဘို့ရာလဲ။ ကောယနော မဂ္ဂေါ၊ တခုတည်း
သောလမ်း၊ တကြောင်းတည်းသောလမ်းပေတည်း။

ကိုယ်ထဲမှာ အနေဆိုး အခံခက်တဲ့ ကိုယ်ဆင်းရဲအမျိုးမျိုး
စိတ်ထဲမှာ အနေဆိုး အခံခက်တဲ့ စိတ်ဆင်းရဲ အမျိုးမျိုး၊
ဟောဒီ ဆင်းရဲ ၂-မျိုးဟာ လောကမှာ ကြောက်စရာ
အကောင်းဆုံးဘဲ။ အဲဒီ ဆင်းရဲဆိုးတွေကိုလဲ ဒီသတိပဋ္ဌာန်
အကျင့်ဖြင့်ပင် လုံးဝငြိမ်းစေနိုင်ပါတယ်တဲ့။ ဒီတော့-ဆင်းရဲ
ခပ်သိမ်း အကုန်ငြိမ်းပြီး အစဉ်ထာဝရ ချမ်းချမ်းသာသာနဲ့
ချည်း နေချင်ကြယင် ဒီ သတိပဋ္ဌာန် အလုပ်ကိုဘဲ ပြည့်စုံ
အောင် အားထုတ်ကြရမယ်။

အယံ၊ ဤသတိပဋ္ဌာန် အကျင့်လမ်းသည်။ ဉာဏဿ အဓိ-
ဂမာယ၊ အရိယာမဂ်ကို ရဘို့ရာလဲ။ ကောယနော မဂ္ဂေါ၊
တခုတည်းသော လမ်း၊ တကြောင်းတည်းသော လမ်းပေ
တည်း။ နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကိရိယာယ၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု
ဘို့ရာလဲ။ ကောယနော မဂ္ဂေါ၊ တခုတည်းသော လမ်း၊
တကြောင်းတည်းသော လမ်းပေတည်း။

မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ဆိုတာ ဗုဒ္ဓ သာသနာတော်မှာ အထွတ်
အမြတ်ဆုံး လိုရင်း တရားတွေဘဲ၊ အဲဒီ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို
ရောက်ဘို့ လမ်းဟာလဲ ဟောဒီ သတိပဋ္ဌာန် အကျင့်တလမ်းထဲ

သာ ရှိပါတယ်တဲ့။ ပြီးတော့ ဒီ သတိပဋ္ဌာန်လမ်းဟာ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို မလွဲတမ်း ကေန အမှန် ရောက်စေနိုင်တဲ့ တကြောင်းတည်းသော ကိန်းသေ လမ်းပါတဲ့။ ဒီတော့— မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို ယခုဘဝတွင်ဘဲ တကယ်ရောက်ချင်ကြယင် မလွဲနိုင် မမှားနိုင်တဲ့ ဒီသတိပဋ္ဌာန် လမ်းကိုသာ သွားကြရုံ ရှိတော့တာဘဲ။ ဒါကြောင့် သွားချင်တဲ့သူတွေ သွားရအောင် လို့ ယခု ဆရာတော်က သဲလွန်စ ပေးတဲ့အနေနဲ့ ဒီသတိပဋ္ဌာန် တရားကို ဟောကြား ညွှန်ပြနေတာလို့ မှတ်ကြစေလိုပါတယ်။

“သတိပဋ္ဌာန်”ဆိုတာက ဘာလဲ “သတိမပြတ်ဖြစ်မှု၊ စွဲမြဲ တဲ့ အမှတ် ရမှုပါတဲ့” ဘာတွေကို အမှတ်ရ ရ ပါမလဲလို့ ဆိုတော့—ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ “ကိုယ်အမှုအရာ ရုပ်အ ပေါင်း” ကိုလဲ ဖြစ်ခိုက် ဖြစ်ခိုက်မှာ မလွတ်တမ်း အမှတ်ရ ရမယ်။ ပြီးတော့—ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ “ခံစားမှုဝေဒနာ” တွေကိုလဲ ဖြစ်ခိုက် ဖြစ်ခိုက်မှာ မလွတ်တမ်း အမှတ်ရ ရမယ်။ ပြီးတော့— ထင်ရှား ပေါ်လာတဲ့ “ကြံစည် စဉ်းစားမှု-စိတ်” ဟူသမျှကိုလဲ ဖြစ်ခိုက် ဖြစ်ခိုက်မှာ မလွတ်တမ်း အမှတ်ရ ရမယ်။ ပြီးတော့—ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ “သဘောတရား” ဟူသမျှကိုလဲ ဖြစ်ခိုက် ဖြစ်ခိုက်မှာ မလွတ်တမ်း အမှတ်ရ ရမယ်။ ဒီလို မှတ်နိုင်အောင် မပြတ်လဲ ကြောင့်ကြ စိုက်ပေး နေရမယ်။

ဆိုလိုရင်းကတော့—ပေါ်လာတိုင်းသော ရုပ်နာမ်တွေကို မသိဘဲနဲ့ တချက်မှ လွတ်မသွားရအောင် မပြတ် ကြောင့်ကြ စိုက်ပြီး တမှတ်ထဲ ရှုမှတ်နေရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ဒီလို ရှုမှတ်ပုံကို ကာယာနုပဿီ၊ ဝေဒနာနုပဿီ စသည်ဖြင့် ဟော

ထားပါတယ်။ ဥပမာ-သွားတဲ့ အခါမှာ ဆိုယင် ခြေထောက် ကြွလာစ-မှ စပြီးတော့ နင်းချမှု ဆုံးသွားသည် တိုင်အောင် တရွှေတရွှေချင်း တောင့်တင်း လှုပ်ရှားသွားတဲ့ ရုပ်အပေါင်းကို စူးစိုက်ပြီး စေ့စေ့စပ်စပ် မပြတ်ရှုမှတ်သွားရမယ်။ ခြေလှမ်းတိုင်း ခြေလှမ်းတိုင်း ဒီလိုချည်း မပြတ်မှတ်သွားရမယ်။ တချက်မှ လွတ်မသွားစေရဘူး။ ဘာကိုမှလဲ မစဉ်းစားရဘူး။ စဉ်းစားမိယင် အဲဒီ စဉ်းစားတဲ့ စိတ်ကိုလဲ မှတ်သိသွားရမယ်။ ပြီးတော့-လက်ခြေများကို ကွေးရာ ဆန့်ရာမှာလဲ ကွေးစ ဆန့်စကထဲက စပြီး အဆုံးတိုင်အောင် တရွှေတရွှေချင်း တောင့်တင်း ရွှေရှားသွားတဲ့ ရုပ်အပေါင်းကို စူးစိုက်ပြီး စေ့စေ့စပ်စပ် မပြတ်ရှုမှတ်ရမယ်။ ကိုယ်အပြု အမူအရာတိုင်း ဒီနည်းချည်းဘဲ။ တချက်ကလေး တကွက်ကလေးမှ မလွတ်စေရဘူး။ အကုန်လုံး စေ့စေ့စပ်စပ် မပြတ် သိသိသွားအောင် ကြောင့်ကြစိုက်ပြီး ရှုမှတ်ရမယ်။

ပြီးတော့-ညောင်းမှု - ပူမှု - နာကျင်မှု အစရှိတဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာ ထင်ရှားလာပြန်ယင်လဲ အဲဒီ ဝေဒနာကိုဘဲ သေသေချာချာ စူးစိုက်ပြီး “ညောင်းတယ်-ညောင်းတယ်” စသည်ဖြင့် မပျောက်မချင်း မပြတ် ရှုမှတ်ရမယ်။ ပြီးတော့ ကြံစည်စဉ်းစားမှု စိတ်ကူးများ ဖြစ်ပေါ်လာပြန်ယင်လဲ အဲဒီစိတ်ကိုဘဲ စူးစိုက်ပြီး ကြံတယ်၊ စဉ်းစားတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ရမယ်။ ပြီးတော့ နှစ်သက်မှု၊ စိတ်ပျက်မှု၊ မြင်မှု၊ ကြားမှု အစရှိတဲ့ သဘောတရားတွေ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာပြန်ယင်လဲ အဲဒီ သဘောတရားကိုဘဲ စူးစိုက်ပြီး “နှစ်သက်တယ် နှစ်သက်တယ်” စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ရမယ်။

“ယခု ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ထင်ရှား ပေါ်လာသမျှ ရုပ်နာမ် တွေကို မလွှတ်အောင် ရှုမှတ်ရမယ်” ဆိုပေမယ့်လို့ အားထုတ် ခါစ ပုဂ္ဂိုလ်မှာတော့ မမှတ်နိုင်ဘဲ မေ့မေ့သွားတာတွေကသာ များနေတတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မလျော့သော လုံ့လနဲ့ မပြတ် ကြောင့်ကြစိုက်ပြီး ရှိရှိသေသေ ရှုမှတ်နေယဉ် လေး ငါး ခြောက်ရက်လောက် ကြာတော့ သတိ သမာဓိ အားဟာ ထူး ထူးခြားခြားကြီးဘဲ ဖြစ်လာပါတယ်။ မမှတ်နိုင်တာ မသိတာ မေ့သွားတာရယ်လို့ကို မရှိသလောက်ပဲ ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ အဲဒီလို အခါမှာ မှတ်တိုင်း မှတ်တိုင်း မှတ်စိတ်က မှတ်ရာအာရုံ များမှာ ကပ်ခနဲ ကပ်ခနဲ ကျကျသွားသလို စူးစိုက်တည်ငြိမ် နေပါတယ်။ ဒီလို စူးစိုက် တည်ကြည်တာက ဝိပဿနာခဏိက သမာဓိဘဲ။ ဒီသမာဓိအားကောင်းလာတော့ မှတ်မိတဲ့ အာရုံ ကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြား ပြတ်သား ရှင်းလင်းစွာ သိသိ သွား ပါတယ်။

ဘယ်လိုလဲလို့ဆိုတော့ ရုပ်ကို မှတ်မိယဉ် အာရုံမပြုတတ် မသိတတ်တဲ့ သဘောတရားဘဲလို့ ထင်ရှား သိသိသွားပါတယ်။ ဝေဒနာကို မှတ်မိယဉ် အကောင်းအဆိုးကို ခံစားတဲ့ သဘော တရားဘဲလို့ ထင်ရှား သိသိ သွားပါတယ်။ စိတ်ကို မှတ်မိယဉ် အာရုံဆီ ရောက်ရောက်သွားတဲ့ သဘောတရားဘဲလို့ ထင်ရှား သိသိ သွားပါတယ်။ ပြီးတော့ ပေါ်လာတဲ့ အာရုံရော၊ မှတ် သိတဲ့ စိတ်ရော ပေါ်ပြီးရင်း ပျောက်သွားရင်း၊ ပေါ်ပြီးရင်း ပျောက်သွားရင်းနဲ့ ခဏမစဲ ပျောက်ပျောက်သွားတာကိုလဲ ထင်ရှား သိသိသွားတယ်။ ဒါကြောင့် မမြဲဘူး၊ ဆင်းရဲချည်း ဘဲ၊ သဘောတရားမျှဘဲလို့လဲ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သဘောကျ

ကျသွားပါတယ်။ ဒီလို သိနေတဲ့အတွက် မှတ်သိရတဲ့အာရုံတွေ ကို နှစ်သက်စရာလို့လဲ မထင်တော့ဘူး၊ မုန်းစရာလို့လဲ မထင်တော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် အဘိဇ္ဈာဆိုတဲ့ နှစ်သက်မှုနဲ့ ဒေါမနဿ ဆိုတဲ့ နှလုံးမသာမှုဟာ ဖြစ်ခွင့်မရဘဲ ငြိမ်းနေပါတယ်။

ယခု ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း နှစ်သက်ဖွယ် မုန်းဖွယ် မထင်အောင် သို့မဟုတ်....နှစ်သက်မှု၊ မုန်းမှု စသော ကိလေသာတွေ ဖြစ်ခွင့်မရအောင် ထင်ရှားပေါ်လာတဲ့ ရုပ်အမှုအရာ ဟူသမျှ ကို မပြတ်ရှုမှတ်ပြီး မမြဲ၊ ဆင်းရဲ၊ သဘောတရားမျှဘဲလို့ သိသိနေတာဟာ **ကာယာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်**ဘဲ။ ပြီးတော့ ထင်ရှားပေါ်လာတဲ့ ဝေဒနာ၊ စိတ်၊ သဘောတရားတွေကို မပြတ်ရှုမှတ်ပြီး မမြဲ၊ ဆင်းရဲ၊ သဘောတရားမျှဘဲလို့ သိသိနေတာတွေဟာလဲ **ဝေဒနာနုပဿနာ၊ စိတ္တာနုပဿနာ၊ မောဟနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန်**တွေဘဲ။ ဒါကြောင့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ထင်ရှားပေါ်လာတဲ့ ရုပ်နာမ် ဟူသမျှကို ရှုမှတ်ပြီး ဒီသတိပဋ္ဌာန်လေးပါးကို ပွားနေရင်းပင် မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ပြီး နိဗ္ဗာန်ကို တွေ့မြင် သွားပါတယ်။ ဒီလို တွေ့မြင်သွားသည် တိုင်အောင် အားထုတ်ရမယ်လို့ ဆိုတာကို—

“ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ”လို့

အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ဟောတော်မူပါတယ်။ ဒီ ပါဠိကို သိလွယ်တဲ့ နည်းနဲ့ မြန်မာပြန်ပြီး ပြပါဦးမယ်။

ထင်ရှား ပေါ်လာတဲ့ ရုပ်အမူအရာ ဟူသမျှကို အမှန်အတိုင်း ရှုမြင်ရမည်။ ရှုမြင်နိုင်အောင် မပြတ် ကြောင့်ကြ စိုက်ရမည်။ မပြတ် မှတ်လျက် အမှန်အတိုင်း သိရမည်။ ဒီလို သိလျှင် သိတိုင်း သိတိုင်း ကိလေသာ ငြိမ်းလေတော့သည်။ ရုပ်အမူအရာတိုင်း မှာ ကိလေသာ ငြိမ်းအောင် ဒီလို မှတ်သိနေတာကို ကာယာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် ဟု ခေါ်သည်။

ထင်ရှားပေါ်လာတဲ့ ခံစားမှု ဟူသမျှကို အမှန်အတိုင်း ရှုမြင်ရမည်။ ရှုမြင်နိုင်အောင် မပြတ် ကြောင့်ကြ စိုက်ရမည်။ မပြတ်မှတ်လျက် အမှန်အတိုင်း သိရမည်။ ဒီလို သိလျှင် သိတိုင်း သိတိုင်း ကိလေသာ ငြိမ်းလေတော့သည်။ ခံစားမှုတိုင်းမှာ ကိလေသာ ငြိမ်းအောင် ဒီလိုမှတ်သိနေတာကို ဝေဒနာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် ဟု ခေါ်သည်။

ထင်ရှား ပေါ်လာတဲ့ စိတ် ဟူသမျှကို အမှန်အတိုင်း ရှုမြင်ရမည်။ ရှုမြင်နိုင်အောင် မပြတ် ကြောင့်ကြစိုက်ရမည်။ မပြတ် မှတ်လျက် အမှန်အတိုင်းသိရမည်။ ဒီလို သိလျှင် သိတိုင်း သိတိုင်း ကိလေသာငြိမ်းလေတော့သည်။ စိတ်အမူအရာတိုင်းမှာ ကိလေသာ ငြိမ်းအောင် ဒီလို မှတ်သိနေတာကို စိတ္တာနုပဿနာသတိပဋ္ဌာန် ဟု ခေါ်သည်။

ထင်ရှား ပေါ်လာတဲ့ သဘောတရား ဟူသမျှကို အမှန်အတိုင်း ရှုမြင်ရမည်။ ရှုမြင်နိုင်အောင် မပြတ်

ကြောင့်ကြစိုက်ရမည်၊ မပြတ်မှတ်လျက် အမှန်အတိုင်း သိရမည်။ ဒီလို သိလျှင် သိတိုင်း သိတိုင်း ကိလေသာ ငြိမ်းလေတော့သည်။ သဘောတရားတိုင်းမှာ ကိလေသာ ငြိမ်းအောင် ဒီလို မှတ်သိနေတာကို ဓမ္မာနုပဿနာ သတိပဋ္ဌာန် ဟု ခေါ်သည်။

အချိန်က ကျတော့မယ်၊ သို့ပေမယ့် အရေးကြီးတဲ့ စကား ကလေးတပုဒ်တော့ ပြောလိုက်ဦးမှဘဲ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ဟာ ဝန်ခံချက်ပေးပြီး ဟောတဲ့ သဒ္ဓိဋ္ဌိကတရားတော်ပါ။ စာဆိုလောက်၊ သူပြော လူပြောလောက်နဲ့ ကျေနပ်ရတဲ့ တရားမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ တကယ်တမ်း ကျင့်ကြည့်ယင် ကိုယ်တိုင် တွေ့နိုင်တဲ့ လက်တွေ့ တရားတော်ပါ။ ဒီတော့ - လက်တွေ့တရားကို စာတွေ့လောက်နဲ့တော့ ဝေဘန် မနေကြရန် အထူး သတိပေးခဲ့ပါတယ်။ ဟုတ်-မဟုတ် တကယ် သိချင် ယင်တော့ နည်းယူပြီး တကယ်တမ်း အားထုတ်ကြစေလိုပါတယ်။ တကယ် အားထုတ်ကြယင်တော့ ယခု ပြောပြခဲ့တဲ့ အတိုင်း သမာဓိဉာဏ် အထူးတွေ ဖြစ်လာတာကို ကိုယ်တိုင်ဘဲ တွေ့ကြရပါလိမ့်မယ်။

အချိန်က ကျနေပြီ၊ သတိပဋ္ဌာန်တရားတော် ပဌမပိုင်းကို ဒီမျှနဲ့ အဆုံးသတ်ပါတော့မယ်။ နောက် သီတင်းနေ့မှာ ဒုတိယပိုင်းကို ဆက်လက်၍ နာယူ မှတ်သားနိုင်ကြပါစေ...။

ပဌမပိုင်း ပြီး၏။

၁၃၁၃-ခု၊ ကဆုန်လဆန်း(၈)ရက်နေ့ညတွင်
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား
အသံလွင့်ဟောကြားသည့်

မဟာသတိပဋ္ဌာန်တရားတော်ကြီး

(ဒုတိယပိုင်း)

ဒီနေ့ ဟောမယ့် တရားတော်ကတော့ အလျင်တပတ်က အဆက် သတိပဋ္ဌာန်တရားတော် ဒုတိယပိုင်းပါ။ ဟိုတနေ့က ပဌမပိုင်းမှာ အကျဉ်းဥဒ္ဓေသကို ဟောခဲ့တယ်။ ဒီကနေ့တော့ အကျယ် နိဒ္ဓေသကို ဟောရမှာ။ သို့ပေမဲ့ အကျယ် ဒေသနာတော်မှာ ၂၁-ပိုင်း ရှိနေတော့ အဲဒီ ၂၁-ပိုင်းထဲက ဣရိယာပထပိုင်း လောက်ပဲ ဒီနေ့ ဟောနိုင်မယ်။ ရှေးဦးစွာ သိထားစေချင်တာကတော့ “သတိပဋ္ဌာန် တရားတော်မှာ အဖဲ့၊ အခွဲ၊ အသိုင်းအဝိုင်း ဆိုယင် ဘာမှ မပါဘူး”ဆိုတာကို သိထားကြစေလိုပါတယ်။ ပြီးတော့ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ပေါက် လုပ်ငန်းစဉ်ကိုချည်း လွယ်လွယ် ကလေးနဲ့ တိုက်ရိုက် ဟော ထားတယ် -ဆိုတာကိုလဲ သိထားကြ စေလိုပါတယ်။ ဒီလို သိပြီးတော့ ဘုရားကိုယ်တော်တိုင် အကောင်းဆုံး ရွေးချယ်ပြီး ပေးထားတဲ့ နိဗ္ဗာန်ပေါက် ဘာဝနာလုပ်ငန်းတွေကို သိရ တော့မယ်”လို့ စိတ်အား ထက်သန်စွာနဲ့ စူးစူးစိုက်စိုက် နာယူ ကြစေလိုပါတယ်။

ဗုဒ္ဓသာသနာတော်မှာ နိဗ္ဗာန်ပေါက် ဘာဝနာ အလုပ်ဟာ အရေးအကြီးဆုံးဘဲ။ ဒီ ဘာဝနာ အလုပ်ကို ကျကျနန သိပါမှ အားထုတ်ပြီး နိဗ္ဗာန်ရောက်နိုင်တယ်။ မသိယင်တော့ မင်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်နဲ့ လွဲသွားနိုင်တယ်။ ဒီနေရာမှာ မင်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်နဲ့ လွဲစေတတ်တဲ့အကြောင်း ၂-ပါးကိုလဲ သိထားကြစေလိုပါတယ်။ ဘာများလဲလို့ ဆိုတော့ အမှတ်(၁)က ပါပမိတ္တတာ တဲ့၊ အမှတ် (၂)က ကိရိယာပရိဟာနီ တဲ့။

အမှတ် (၁) ပါပမိတ္တတာ ဆိုတာက စိတ်သဘောထား ညံ့ဖျင်းတဲ့ ဆရာကို ယုံကြည် အားကိုးနေတာပါဘဲ။ အရှင်ဒေဝဒတ်ရဲ့ စကားကို လိုက်နာမိလို့ အဇာတသတ်မင်း မင်ဖိုလ်နဲ့ လွဲသွားရတာဟာ ဒီ ပါပမိတ္တတာကြောင့်ဘဲ တဲ့။ ဒီတော့ မဂ္ဂန္တရာယ်ထိုက်အောင် ချောက်တုန်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဘဲ ဖြစ်ဖြစ် မင်ဖိုလ်ပေါက် တရားအလုပ်ကို တားမြစ်ကန့်ကွက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဘဲ ဖြစ်ဖြစ်။ ဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ စကားကို နားယောင်နေယင် မင်ဖိုလ်နဲ့ လွဲသွားနိုင်တယ်-ဆိုတာကို ကြပ်ကြပ်ကြီး သတိထားကြရမယ်။

အမှတ်(၂) ကိရိယာပရိဟာနီ-ဆိုတာကတော့ ဟောမှု၊ နာမှု၊ ကျင့်မှု ဆိုတဲ့ ဒီအလုပ်တာဝန် ၃-မျိုး ချွတ်ယွင်းတာကိုဘဲ ဆိုလိုပါတယ်။ ဒီ ၃-မျိုးထဲမှာ ဟောမှုကတော့ “တေတဿ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ၊ သဗ္ဗဒုက္ခပနုဒနံ” လို့ ဆိုတဲ့ အတိုင်း ဆရာရဲ့ တာဝန် ဖြစ်ပါတယ်။ နာမှုနဲ့ ကျင့်မှုကတော့ “ယံ သောဓမ္မံ ဣဓညာယ” လို့ ဆိုတဲ့အတိုင်း တပည့်ရဲ့ တာဝန်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့-ဆရာကလဲ နိဗ္ဗာန်ပေါက်တရားကို ကျနုပြည့်စုံအောင် ဟောရမယ်၊ မဟောယင် ဆရာ့တာဝန် ချွတ်ယွင်းတဲ့

အတွက် တပည့်မှာ မဂ်ဖိုလ်နဲ့ လွဲသွားနိုင်ပါတယ်။ ပြီးတော့ တပည့်ကလဲ ပြည့်စုံအောင် နာယူရမယ်၊ ကျင့်လဲ ကျင့်ရမယ်၊ မနာဘူး-မကျင့်ဘူး ဆိုယင် “ဘုရားလက်ထက်တုံးက တရား မဆုံးမီ ထသွားတဲ့ ပေဿ ဆိုတဲ့ လူလိုဘဲ” တပည့်တာဝန် ချတ်ယှင်းတဲ့ အတွက် မဂ် ဖိုလ်နဲ့ လွဲသွားနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်-ယခု ဒီ သတိပဋ္ဌာန် တရားတော်ကို ဟောနေတာဟာ ဆရာတာဝန် မချတ်ယှင်းရအောင် ဟောနေတယ်လို့ မှတ်ကြစေလိုပါတယ်။ ပြီးတော့- နာယူတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကလဲ မိမိတို့တာဝန် မချတ်ယှင်းရအောင် လေးစားစွာနဲ့ အပြည့်အစုံ နာယူကြစေလိုပါတယ်။ အပြည့်အစုံ အားလဲ ထုတ်ကြစေလိုပါတယ်။

ကဲ-ယခု မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် ပေးထားတဲ့ ဣရိယာပထပိုင်း ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း တရားကို နာကြားရတော့မယ်၊ လေးလေးစားစား အာရုံ စူးစိုက်ကြ။

ဂစ္ဆန္တော၊ သွားလျှင်လဲ။ ဂစ္ဆာမီတိ၊ သွားသည်ဟု။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ သွားယင်လဲ သွားတယ်လို့ သိရမယ်တဲ့။ ပြီးတော့ ဌိတော ဝါ၊ ရပ်လျှင်လဲ။ ဌိတောမီတိ၊ ရပ်သည်ဟု။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ရပ်ယင်လဲ ရပ်တယ်လို့ သိရမယ်တဲ့။ နိသိန္နော ဝါ၊ ထိုင်လျှင်လဲ။ နိသိန္နောမီတိ၊ ထိုင်သည်ဟု။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ထိုင်ယင်လဲ ထိုင်တယ်လို့ သိရမယ်တဲ့။ သယာနော ဝါ၊ လှဲလျောင်းလျှင်လဲ။ သယာနောမီတိ၊ လှဲလျောင်းသည်ဟု။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ လှဲအိပ်ယင်လဲ အိပ်တယ်လို့ သိရမယ်တဲ့။ ပြီးတော့- ဝါပန၊ တနည်းသော်ကား။ ယထာ ယထာ၊ အကြင် အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ကာယော၊ ရုပ်ကိုယ်သည်။ ပဏှဟိ-

တော၊ တည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာ တထာ၊ ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နံ၊ ထိုကိုယ်ကို။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ရုပ် ကိုယ်ဟာ ဘယ်လိုဘဲ တည်တည် အဲဒီ တည်နေတဲ့ အတိုင်းဘဲ ရုပ်ကိုယ်ကို သိရမယ်တဲ့။

ဒါဟာ ဘယ်ဆရာတော်ကြီးကမှ ပေးတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်း မဟုတ်ပါဘူး၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ-ဘွဲ့ တော်ရတဲ့မြတ်စွာဘုရား ကိုယ် တော်တိုင် ပေးထားတဲ့ သာမုက္ကံသိကဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း အစစ်ပါဘဲ၊ သွားယင် သွားတယ်လို့ သိရမယ်- မှတ်ရမယ် ဆိုတာဟာ လွယ်ကြရဲ့ မဟုတ်လား၊ လွယ်မှာပေါ့၊ မြတ်စွာ ဘုရားကိုက အလွယ်ဆုံးနည်းနဲ့ ဟောထားတာဘဲ၊ လူကြီး၊ လူငယ်မရွေး၊ မိန်းမ ယောက်ျား မရွေး၊ စာတတ်၊ မတတ် မရွေး၊ သမ္မာဆန္ဒရှိသူတိုင်း အားထုတ်နိုင်အောင် အလွယ်ဆုံး နည်းနဲ့ ညွှန်ပြထားတာဘဲ၊ ဒါကြောင့်လဲဘဲ ဘုရားလက်ထက် က(၇)နှစ်သွီး(၇)နှစ်သားကလေးတွေ သောတာပန် ရဟန္တာ ဖြစ်ကြတာပေါ့၊ ပြီးတော့ သာဝတ္ထိပြည်မှာရှိတဲ့ လူဦးရေ ၇- ပုံတွင် ၅-ပုံက အရိယာ ဖြစ်နေကြတယ် ဆိုတာလဲ အားထုတ်တဲ့ နည်းက လွယ်လို့ဘဲ၊ နည်းကိုက အကြာကြီး သင်ယူနေရမယ် ဆိုယင် ဒီလို ဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်မလဲ၊ ရုပ် စိတ် စေတသိက်တွေရဲ့ ခွဲခြမ်းဝေဘန်ပုံတွေ ကလာပ်စည်းဖွဲ့ပုံတွေ ဝီထိကျပုံတွေ ပစ္စည်းဆက်ပုံတွေ ဒီလို အဘိဓမ္မာနည်းတွေကို တတ်သိပြီးမှ အာထုတ်ရမယ် ဆိုယင်တော့ စာတတ်သူ အလွန်နဲပါးတဲ့ ဟိုရှေးခေတ်တုန်းက လူတွေဟာ အားထုတ် နိုင်ဘို့ကို မရှိတော့ဘူး၊ အရှင် စူဠပန်လို့ ဉာဏ်လေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဆိုယင်တော့ သာပြီး ခက်တော့တာဘဲ၊ ဒါတွေကို ထောက်ဆ

ကြည့်ယင် ဘုရားလက်ထက်က ကမ္မဋ္ဌာန်း နည်းတွေဟာ ဒီ သတိပဋ္ဌာန် နည်းအတိုင်း လွယ်လွယ်ချည်းဘဲလို့ ထင်ရှား သိရပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ လွယ်တယ် ဆိုပေမဲ့ နည်းလောက်သာ လွယ်ပါတယ်။ သမာဓိဉာဏ် ဖြစ်အောင် တကယ် ရှုရာ ကျတော့ မလွယ်ပါဘူး။ အခက်ဆုံး အလုပ် ဖြစ်နေပါတယ်။ မလျော့တမ်း အားထုတ်မယ် ဆိုတဲ့ သမ္ပပ္ပမာန် လုံ့လနဲ့ သက်စွန့် ကြိုးပမ်း တကယ်တမ်း အားထုတ်မှ ဖြစ်ပါတယ်။ ပေါ့ပေါ့ ဆဆနဲ့တော့ ဘာမှ ထူးထူးခြားခြား မဖြစ်ပါဘူး။

ဒီနေရာမှာ “သွားယင် သွားတယ်လို့ သိတယ်” ဆိုတဲ့ မြတ်စွာဘုရား စကားတော်ကို ကိုယ်တွေ့ မဖြစ်သေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် တွေက အထင်သေးပြီး မေးစရာ ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဋ္ဌကထာ ဆရာက အဲဒီလို အထင်သေးမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရဲ့ဘက်က နေပြီး မေးခွန်းလဲ ထုတ်ပြတယ်။ ပြီးတော့မှ အဲဒီ အမေးကို ဖြေရှင်းပြီး ဘုရားစကားတော်ကို ထောက်ခံချက် ပေးထားပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲလို့ ဆိုတော့ - သွားယင် သွားတယ်လို့ လူတိုင်းဘဲ သိနေကြတယ် မဟုတ်လား၊ လူတွင်မက သေးဘူး ခွေးတွေတောင် ဒီလို သိနေကြတယ် မဟုတ်လား၊ ဒီတော့ သွားယင် သွားတယ်လို့ မှတ်နေတဲ့ ယောဂီရဲ့ အသိဟာ ခွေးသိ၊ လူသာမန် အသိနဲ့ အတူတူဘဲ မဟုတ်လား-လို့ မေးစရာရှိပါတယ်တဲ့။ ဒါက အထင်အမြင်သေးမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ အမြင်နဲ့ မေးပုံဘဲ။ ကဲ-အဋ္ဌကထာဆရာရဲ့ဖြေပုံကိုလဲနားထောင် ကြဦး။ သာမန် လူတွေရော၊ ခွေးတွေရော “သွားယင် သွားတယ်” လို့ သိတာကတော့ မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်-အသိချင်းက

တော့ မတူပါဘူး၊ ပြောင်းပြန်ကို ထူးခြားနေပါတယ်တဲ့၊ ထူးခြားပုံက ခွေးတွေရော၊ သာမန်လူတွေရော၊ ရုပ်နာမ်အမူအရာတွေကို နိဗ္ဗာန်၊ သုခ၊ အတ္တ-အနေနဲ့ချည်း သိနေကြပါတယ်၊ သွားတာကို သိတယ် ဆိုပေမယ့်-သွားတိုင်း၊ လှမ်းတိုင်း၊ ရွှေ့ရှားတိုင်း စေ့စေ့စပ်စပ် သိကြတာလဲ မဟုတ်ပါဘူး၊ တခါတရံ လောက်သာ သိကြပါတယ်၊ တကယ်ဆိုတော့-ကိုယ်သွားနေတာကို မသိဘဲ တခြားကိုချည်း စဉ်းစားနေတာကသာ များပါတယ်၊ သိပြန်တော့လဲ သွားချင်တဲ့စိတ်နဲ့ သွားတဲ့ရုပ်ကို ခွဲခြားပြီး မသိကြပါဘူး၊ သွားချင်တာလဲ ငါဘဲ၊ သွားတာလဲ ငါဘဲလို့ ငါတယောက်ထဲ အနေနဲ့သာ ထင်နေကြပါတယ်၊ ခဏမစဲ ဖြစ်ပျက်နေတာကိုတော့ လုံးလုံးကို မသိကြပါဘူး၊ တသက်လုံး၊ တဘဝလုံး၊ တယောက်ထဲ အမြဲ တည်ရှိနေတယ်လို့သာ ထင်နေကြပါတယ်၊ ဒီတော့-ဒီလို အသိဟာ ငါကောင် သတ္တဝါကောင်လို့ ထင်နေတဲ့ အယူမှားကို မပယ်ရှားနိုင်တဲ့အပြင် တိုးပြီး ခိုင်မြဲအောင်တောင် အားပေးပါသေးတယ်၊ ဒါကြောင့် ရှုမှတ်ခြင်း မရှိဘဲနဲ့ အလိုလို သိနေတဲ့ ဒီလို အလေ့ပေါက် အသိမျိုးဟာ ကမ္မဋ္ဌာန်းလဲ မဖြစ်ပါဘူး၊ သတိပဋ္ဌာန်ဘာဝနာလဲ မဖြစ်ပါဘူး၊ မြတ်စွာဘုရားကလဲ ဒီလို အလေ့ပေါက် အသိကို မရည်ရွယ်ပါဘူးတဲ့။

ဒါဖြင့် ဘယ်လို အသိကို ရည်ရွယ်ပါသလဲလို့ ဆိုတော့ သွားတိုင်း လှမ်းတိုင်း သတိနဲ့ မပြတ် စူးစိုက်ပြီး စေ့စေ့စပ်စပ် မှတ်သိနေတဲ့ ယောဂီရဲ့ အသိကိုသာ ရည်ရွယ်ပါတယ် တဲ့၊ အဲဒီ ယောဂီရဲ့ အသိကတော့ သွားချင်တဲ့ စိတ်ကိုလဲ ရုပ်နဲ့ မရောဘဲ အသီးအခြား ထင်ရှား သိသိ သွားတယ်၊

ဒါကြောင့် ကော ဂစ္ဆတိ-ဘယ်သူသွားသလဲ-သွားတဲ့ အတ္တ
 ကောင် ရှိသလား ဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို ပြေလည်အောင် အသိ
 ရှင်းနေပါတယ်။ သွားချင်တဲ့ စိတ်နဲ့ သွားမှု ရုပ် ဒီ-၂ မျိုး
 သာရှိတာဘဲ၊ ဒီပြင် သွားတတ်တဲ့ ငါကောင်၊ သတ္တဝါကောင်
 ရယ်လို့ မရှိဘူး-ဆိုတာ ရှင်းနေတော့တာဘဲ။ ပြီးတော့
 ကဿ ဂမနံ-ဘယ်သူ၏ သွားမှုလဲ၊ သွားမှုရဲ့ ပိုင်ရှင် အတ္တ
 ကောင် ရှိသလား ဆိုတဲ့ မေးခွန်းကိုလဲ ပြေလည်အောင်
 အသိ ရှင်းနေပါတယ်။ သွားချင်တာနဲ့ သွားတာမှတစ်ပါး
 သွားအောင်လုပ်နေတဲ့ ငါကောင်-သတ္တဝါကောင် မရှိဘူး
 လို့ ရှင်းရှင်းကြီး သိနေပါတယ်။ ပြီးတော့ ကိံကာရဏာ
 ဂစ္ဆတိ-ဘယ်အကြောင်းကြောင့် သွားသလဲ ဆိုတဲ့ မေးခွန်း
 ကိုလဲ ပြေလည်အောင် အသိ ရှင်းနေပါတယ်။ သွားချင်တဲ့
 စိတ်အဆင့်ဆင့်ကြောင့် တောင့်တင်း လှုပ်ရှားမှု ရုပ်အဆင့်
 ဆင့်မျှ၊ တရွေ့ချင်းဖြစ်သွားတာကိုပင် “ငါသွားတယ် သူသွား
 တယ်” ခေါ်နေရတာဘဲလို့ ရှင်းရှင်းကြီး သိနေပါတယ်။

ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ကော ဂစ္ဆတိ၊ ကဿ ဂမနံ၊ ကိံကာ-
 ရဏာ ဂစ္ဆတိ-ဆိုတဲ့ မေးခွန်းသုံးချက်ကို ပြေလည်အောင် အသိ
 ရှင်းတာကို သမ္ပဇာနနဉာဏ်ဘဲလို့ အဋ္ဌကထာမှာ ဆိုထား
 ပါတယ်။ ဒီလို သိတာဟာ ပဇာနာတိအရ အပြားအားဖြင့်
 သိတာပါဘဲ တဲ့။ ဒါဟာ အပြားအားဖြင့် သိပုံကို ကျပ်ပြည့်
 တင်းပြည့် အစုံအလင် ဖွင့်ပြထားတဲ့ အဋ္ဌကထာ အဆိုပါဘဲ၊
 ဒီ အဋ္ဌကထာထက် ပိုပြီးတော့ ပြားစရာ မလိုတော့ပါဘူး။
 ကဲ-သန္နိဋ္ဌာန်ကျ ဆုံးဖြတ်နိုင်အောင် အဋ္ဌကထာ အဆိုကို
 နားထောင်ကြဦး။

ဧသ၊ သွားလျှင် သွားသည်ဟု သိသည်-ဆိုသော ဘုရား
စကားတော်နှင့်အညီ ရှုမှတ်နေတဲ့ ဤယောဂီသည်။ ဧဝံ
ပဇာနာတိ၊ ဤသို့ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ (အပြားအားဖြင့်
သိပုံကို သေသေချာချာ နားစိုက်ကြပါ) ဂစ္ဆာမိတံ စိတ္တံ၊
သွားမယ်ကြံတဲ့ စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်
လာ၏။ တံ၊ ထိုစိတ်က။ ဝါယံ ဇနေတိ၊ တောင့်တင်း လှုပ်ရှား
မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေ၏။ (တောင့်တင်းတာက ဝါယောဓာတ်ရဲ့
ဝိက္ခမ္ဘန လက္ခဏာဘဲ၊ လှုပ်ရှားတာက သမုဒီရဏရသ-ဘဲ)
စိတ္တကိရိယာ ဝါယောဓာတု ဝိပ္ပါရေန၊ စိတ်ကြောင့် ဖြစ်တဲ့
တောင့်တင်း လှုပ်ရှားမှု၏ ပြန့်နှံ့ခြင်းကြောင့်။ သကလ
ကာယဿ၊ တကိုယ်လုံး၏။ ပုရတော အဘိနိဟာရော၊ ရွှေဘက်
သို့ တဲ့တဲ့ဆောင်သွားခြင်းကို။ ဂမနန္တိ ဝုစ္စတိ၊ သွားတယ်
ခေါ်ရတာဘဲဟု သိ၏။ (ယောဂီဟာ ဒီအတိုင်း သိရမယ်
တဲ့၊ ဒီလို သိတာဟာ ပဇာနာတိအရ-အပြားအားဖြင့် သိတဲ့
ဉာဏ်ပါဘဲတဲ့။)

ဗမာလို ရှင်းရှင်းပြန်ရယောင် - ယောဂီဟာ သွားမယ်ကြံတဲ့
စိတ် ဖြစ်လာတာကိုလဲ သိရမယ်။ ပြီးတော့ အဲဒီစိတ်ကြောင့်
တောင့်တင်းလှုပ်ရှားမှုတွေ အနှံ့အပြား လှုပ်လှုပ်ရှားရှားဖြစ်
လာတာကိုလဲ သိရမယ်။ ပြီးတော့ ဒီတောင့်တင်း လှုပ်ရှားမှု
တွေအနှံ့အပြား တရွေ့တရွေ့ချင်းဖြစ်ပေါ်သွားလို့ရွှေဘက်ကို
တကိုယ်လုံး ရွေ့ရွေ့သွားတာကိုပင် “ငါသွားတယ်၊ သူသွား
တယ်”လို့ ခေါ်ရတာဘဲ၊ သွားတတ်တဲ့ ငါကောင် သူကောင်
ရယ်လို့တော့ မရှိဘူး ဆိုတာကိုလဲ သိရမယ်တဲ့။ ဒီလို သိတဲ့
အသမ္မောဟ သမ္ပဇဉ်ဉာဏ်ဟာ ကမ္မဋ္ဌာန်းလဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အမှတ်ရပြီး သိတဲ့အတွက် သတိပဋ္ဌာန် ဘာဝနာလဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် - ဒီလို အသိကိုသာ ရည်ရွယ်ပြီး မြတ်စွာဘုရားက “သွားယင်-သွားတယ်လို့ သိတယ်”ဆိုတဲ့ စကားကို ဟောတော်မူတာပါ တဲ့။

ဒီတော့ - ဒီနေရာမှာ ပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာကို သေသေ ချာချာ စပ်ပြီး ကြည့်ယင် ပါဠိတော်က ဂေါစရသမ္ပဇဉ်အရ အားထုတ်ပုံကို တိုက်ရိုက် ပြထားတာလို့ ထင်ရှားနေပါတယ်။ အဋ္ဌကထာကတော့ - ပါဠိတော် နည်းအတိုင်း အားထုတ်နေတဲ့ယောဂီမှာ သမာဓိဉာဏ်ရင့်တော့ **အသမ္မောဟသမ္ပဇဉ် ဖြစ်လာပုံကို** ပြပြီး ပါဠိတော်ကို ထောက်ခံထားတာလို့ ထင်ရှားနေပါတယ်။ ဒါကြောင့် - ဆရာတော်တို့ကလဲ အဲဒီ အဋ္ဌကထာကိုဘဲ အားကိုးပြုပြီး ပါဠိတော်နည်းအတိုင်း ညွှန်ပြနေပါတယ်။ ညွှန်ပြတဲ့ အတိုင်းလဲ အားထုတ်ကြလို့ ဒီလို အသမ္မောဟ သမ္ပဇဉ် အသိမျိုးနဲ့ ကောင်းကောင်းကြီး ပြည့်စုံနေတဲ့ သူတွေဟာ ဆရာတော်ရဲ့ တပည့်ထဲက စာတတ် ပုဂ္ဂိုလ်တွေရော၊ စာမတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရော၊ ရဟန်း ရှင်-လူ ထောင်ပေါင်း များစွာ ရှိနေပါပြီ။ ဒီတော့ - သွားတယ် သွားတယ်လို့ မှတ်နေရုံနဲ့ ဒီလိုအသိမျိုး ဖြစ်နိုင်ပါ့မလားလို့ တော့ ယုံမှား တွေဝေ မနေကြပါနဲ့၊ ယုံမှား တွေဝေနေယင် **ဝမ်းတွင်း ကထဲက မျက်စိကန်းလာတဲ့ လူလို့** ဖြစ်နေ ပါလိမ့်မယ်။ ဝမ်းတွင်း ကန်းဟာ သူကိုယ်တိုင်က မမြင်တာနဲ့ “သူများ မြင်တယ်” ဆိုတာကို မယုံသလိုပေါ့။ ပြီးတော့ ယခု ဒုလ္လဘတရားတွေနဲ့ ဝေဝေဆာဆာကြီး ရထားတဲ့ လူ့ဘဝဟာ အင်မတန်ကို ကံကောင်းလို့ ရထားတာပါ၊

ဒီ လူ့ဘဝကြီးဟာလဲ အချည်းနှီး ဆုံးရှုံး သွားပါလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို တကယ်ချစ်ပြီး ကိုယ့်အကျိုးစီးပွားကို တကယ် လိုလားကြယင်၊ ဒီသတိပဋ္ဌာန်တရားကို အားထုတ်ဖြစ်အောင်သာ ကြိုးစားပြီး အားထုတ်ကြည့်ကြပါ။ ဆရာတော်ရဲ့ ညွှန်ပြချက်အတိုင်း နေရော ညဉ့်ပါ မပြတ်မစဲ တကယ် အားထုတ်ကြယင်တော့ လေး ငါး ခြောက်ရက် အတွင်းမှာ ယခု ပြောခဲ့တဲ့ အသိဉာဏ်မျိုးကို ကိုယ်တိုင်တွေ့ကြမယ် ဆိုတာကို ရဲရဲကြီး ဝန်ခံချက်ပေးပြီး ဟောနေပါတယ်။

ယခု ပြောခဲ့တဲ့ အတိုင်း သွားခိုက်မှာ အသိဉာဏ်ရှင်းနေသလိုဘဲ၊ ရပ်ခိုက်၊ ထိုင်ခိုက်၊ လှဲအိပ်ခိုက် များမှာလဲ စိတ်နဲ့ရုပ် အဆင့်ဆင့်မျှ ဖြစ်ပျက်နေတာကို ရှင်းလင်းစွာ သိနေပါတယ်။ ဒီလို ဣရိယာပုထ် လေးပါးလုံးမှာ စိတ်နဲ့ရုပ် အဆင့်ဆင့် ပေါ်လို့က်၊ ပျောက်လို့က်နဲ့ ဖြစ်ပျက်နေတာကို ရှင်းလင်းစွာ သိနေတာဟာ သမုဒယဓမ္မာ နုပဿိ၊ ဝယဓမ္မာ နုပဿိ-အရ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အသမ္မောဟ သမ္ပဇဉ်ဉာဏ် ပါဘဲ။

မပြတ်မစဲ ဆက်လက်ပြီး ရှုမှတ်နေယင် ဒီဉာဏ်ဟာ တဆင့်ထက်တဆင့် ရင့်သန်ပြီး မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ် ပေါ်ပေါက်ခါ နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်စေနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် တရားကျေညာချက်ထဲမှာ မြတ်စွာဘုရားက “ဉာယဿ အဓိဂမာယ နိဗ္ဗာနဿ သန္တိကိရိယာယ” လို့ ဟောတော်မူတာဘဲ။

ကဲ အချိန်က ကျနေပြီ၊ သတိပဋ္ဌာန်တရားတော် ဒုတိယပိုင်းကို ဒီမျှနဲ့ဘဲ အဆုံးသတ်တော့မယ်။ နောက်သီတင်းနေ့မှာ တတိယပိုင်းကို ဆက်လက်၍ နာယူ မှတ်နိုင်ကြပါစေ။

ဒုတိယပိုင်း ပြီး၏။

၁၃၁၃-ခု၊ ကဆုန်လပြည့် ၂ ပုသ်နေ့ညတွင်
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား
အသံလွင့် ဟောကြားသည့်

မဟာသတိပဋ္ဌာန်တရားတော်ကြီး

(တတိယပိုင်း)

ဒီနေ့ ဟောမယ့် တရားလဲ မဟာသတိပဋ္ဌာန်တရားတော် ပါဘဲ။ အလျင် သီတင်းနေ့က ဒုတိယပိုင်း၊ ဒီကနေ့တော့ တတိယပိုင်းပေါ့။ ဒီကနေ့ အလှည့်ကျနေတဲ့ သမ္မုဇဉ်ပိုင်းမှာ ဟောထားပို့ကတော့—

အဘိက္ကန္တေ၊ ရွှေသိသွားလျှင်။ ပဋိက္ကန္တေ၊ နောက်သို့ ပြန်လျှင်။ သမ္မုဇာနကာရီ၊ အသိဉာဏ်ဖြင့် ပြုသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏-တဲ့။

ယောဂီဟာ ရွှေသွားယင်လဲ အသိနဲ့ ပြုရမယ်၊ နောက် ပြန်ယင်လဲ အသိနဲ့ ပြုရမယ်၊ မသိဘဲနဲ့တော့ သွားခြင်း၊ ပြန်ခြင်းကို မပြုရဘူးတဲ့။ ဒါကြောင့် ထိုင်နေရင်းဘဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ရပ်နေရင်းဘဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ရွှေဘက် နောက်ဘက်ကို ယိမ်းသွားတိုင်း “ယိမ်းတယ်၊ ယိမ်းတယ်” စသည်ဖြင့် စေ့စေ့ စပ်စပ် ရှုမှတ်ပြီး မပြတ်သိစေရမယ်။ ပြီးတော့ ဘယ်ဘက်ဘေး ညာဘက်ဘေးကို ယိမ်းသွားယင်လဲ နည်းတူဘဲ မှတ်သိစေရ

မယ်။ ဒီနေရာမှာ ဘေးဘက် ယိမ်းတာကတော့ သာမုက္ကံ-
သိက ဒေသနာထဲမှာ မပါဘူး မဟုတ်လား၊ ဒီတော့ အဲဒီလို
တိုက်ရိုက်မဟောတဲ့ ကိုယ်အမူအရာတွေကို မှတ်တာ သိတာ
ဟာ ကာယာနုပဿနာ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလားလို့ ဒီလို ဝိစိကိစ္ဆာ
ပွားပြီး ယုံမှားတော့ မနေကြပါနဲ့။ သာမုက္ကံသိက ဒေသနာ
တော်ဆိုတာ သိရုံလောက်ပဲ နည်းပြထားတာပါ။ အကုန်လုံး
စုံအောင် ဟောထားတာမဟုတ်ပါဘူး။ အကုန်လုံး ဟော
နေယင် အလွန်ကျယ်ဝန်းသွားမှာပေါ့။ အထူးသတိပြုစရာက
တော့ ရှေ့ယိမ်းတာဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ နောက်ယိမ်းတာဘဲဖြစ်ဖြစ်၊
ဘေးဘက် ယိမ်းတာဘဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ယိမ်းမှုဆိုယင် ရုပ်တရား
ချည်းဘဲ၊ နိစ္စ၊ သုခ၊ အတ္တလို့ စွဲလမ်းနိုင်တာချည်းဘဲ၊ စွဲလမ်း
နိုင်တဲ့ ရုပ် နာမ် ဆိုယင် အဲဒီ စွဲလမ်းမှု ကင်းအောင် ဝိပဿနာ
ရှုရတာချည်းဘဲ။ ဒါဟာ ဝိပဿနာရဲ့ မူသေစည်းဘဲ။
ဒါကြောင့် နိစ္စ၊ သုခ၊ အတ္တ-လို့ စွဲလမ်းနိုင်တဲ့ ရုပ်တရား
နာမ်တရားမှန်ယင် တိုက်ရိုက် ဟောမထားပေမယ့် ဒေသနာ
မှာ နည်းပြထားတဲ့အတိုင်း ရှုသင့်တာချည်းဘဲ ဆိုတာကို
မြဲမြဲကြီး မှတ်ထားကြရမယ်။

အသိဉာဏ်ဖြင့် ပြုတယ်ဆိုရာမှာ သမ္ပဇဉ် ခေါ်တဲ့ အသိ
ဉာဏ်က (၄)မျိုး ရှိပါတယ်။ ဘာများလဲ ဆိုတော့—

အမှတ်(၁) သာတ္ထကသမ္ပဇဉ်၊ အမှတ် (၂) သပ္ပိယ
သမ္ပဇဉ်၊ အမှတ်(၃) ဂေါစရသမ္ပဇဉ်၊ အမှတ်(၄) အသမ္မော-
ဟသမ္ပဇဉ်တဲ့။

ဒီ(၄)မျိုးထဲမှာ အမှတ်(၁) သာတ္ထကသမ္ပဇဉ် ဆိုတာက
တစုံ တခုကို ပြုတော့မယ်ဆိုယင် အကျိုးရှိမယ်၊ မရှိဘူး

ဆိုတာကို ရှေးဦးစွာ ဆင်ခြင်ကြည့်ရမယ်။ ဒီလို ဆင်ခြင်ပြီး တော့ အကျိုးရှိမှ ပြုလုပ်ရမယ်။ အကျိုးမရှိယင်တော့ မလုပ်ရဘူး။ ဒီအထဲမှာ-အကျိုးရှိ မရှိ ဆင်ခြင်တာကို **သတ္တက-သမ္ပဇ်**-လို့ ခေါ်တယ်။

အမှတ်(၂) **သပ္ပာယ်သမ္ပဇ်** ဆိုတာက အကျိုးရှိတဲ့ ကိစ္စပေမယ့် ကိုယ်ဂုဏ် အဆင့်နဲ့ သင့်တော်မယ်၊ မတော်ဘူး ဆိုတာကိုလဲ ဆင်ခြင်ကြည့်ရဦးမယ်။ ဒီလို ဆင်ခြင်ပြီးတော့ သင့်တော်မှ ပြုလုပ်ရမယ်။ မတော်ယင်တော့ မလုပ်ရဘူး။ ဒီအထဲမှာ တော်-မတော် ဆင်ခြင်တာကို **သပ္ပာယ်သမ္ပဇ်**လို့ ခေါ်တယ်။

သတ္တကနဲ့ သပ္ပာယ် ဆိုတဲ့ ဒီ သမ္ပဇ် ၂-မျိုးကတော့ နေရာတကာမှာဘဲ အသုံးကျပါတယ်။ လောကရေးရာမှာလဲ ကျေးဇူးများတာဘဲ။ ဒီသမ္ပဇ် ၂-မျိုးနဲ့ ပြည့်စုံယင် လောကမှာလဲ ကြီးပွားချမ်းသာနိုင်တာဘဲ။ ဘာဝနာ အရာမှာလဲ အခြေခံ အဖြစ်နဲ့ ကျေးဇူးများတာဘဲ။ ဒါကြောင့် သမထ-ဝိပဿနာရဲ့ အထောက်အပံ့ အခြံအရံ ဖြစ်တဲ့ ဒီသမ္ပဇ် ၂-မျိုးကိုတော့ **ပါရိဟာရိက ပညာ**လို့လဲ ခေါ်ထားပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ဘာဝနာဉာဏ်တော့ မဟုတ်သေးပါဘူး။

အမှတ်(၃) **ဂေါစရသမ္ပဇ်** ဆိုတာကတော့ ယောဂီရဲ့ ကျက်စားရာ ဖြစ်တဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်း အာရုံမှာ သမာဓိဉာဏ် မပြတ် ဖြစ်နေတာကိုဘဲ ဆိုလိုပါတယ်။ ဝိပဿနာ အရာမှာတော့ ကာယ၊ ဝေဒနာ၊ စိတ္တ၊ ဓမ္မလို့ခေါ်တဲ့ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်အမှုအရာတိုင်းကို ရှုမှတ်ပြီး မပြတ်သိနေတာကိုဘဲ **ဂေါစရသမ္ပဇ်**လို့

ဆိုလိုပါတယ်။ ဒီ ဂေါစရသမ္ပဇဉ်ဟာ ဝိပဿနာရဲ့ အလုပ် စခန်းပါတဲ့။ အလွန်လဲ အရေးကြီးပါတယ်။ ဒီဂေါစရသမ္ပဇဉ်က ပြည့်စုံပါမှ အသမ္မောဟ သမ္ပဇဉ်ဆိုတာ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်တာ ဘဲ။ ဒါကြောင့် သတိပဋ္ဌာန် ပါဠိတော်မှာ ဒီဂေါစရ သမ္ပဇဉ်ကိုဘဲ ပဓာနပြုပြီး ဟောထားပါတယ်။ အဋ္ဌကထာမှာ လဲ ပုဂ္ဂိုလ်၄-မျိုးနဲ့ ခွဲထားပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲ ဆိုတော့—

ဆွမ်းခံ အသွားမှာ ကမ္မဋ္ဌာန်းပါပြီး၊ အပြန်ကျတော့ ကမ္မဋ္ဌာန်းမပါတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ၁-ပါးတဲ့။ ဒီနေရာမှာ ဆွမ်းခံသွား တာ-ပြန်တာနဲ့ ပြထားတာကတော့ ရှည်ရှည်ဝေးဝေး သွား ရလို့ သတိလွတ်တဲ့ အလုပ်ထဲမှာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို လေးစားမှု ရှိ မရှိ သိနိုင်အောင် ပြထားတာပါ။ သို့ပေမယ့် ယောဂီ ဆိုယင် ကိုယ့်နေမြဲ နေရာ ကျောင်းမှာလဲ မပြတ် မစဲဘဲ အားထုတ်နေရပါတယ်။

ပြီးတော့-အရေးကြီးတဲ့ ကိစ္စတခုကြောင့် အသွားတုန်းက ကမ္မဋ္ဌာန်းမပါတဲ့နဲ့၊ အပြန်ကျမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းပါတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ၁-ပါး တဲ့။ ဒီဒုတိယ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကတော့ ယာဂု သောက်ရင်း ဆွမ်းစားရင်းပင် မဂ်၊ဖိုလ် ရောက်တတ်ပါသတဲ့။ ဟို-ရှေး ခေတ်တုန်းက သီဟိုဠ်ကျွန်းတွင် ဆွမ်းစားဇရပ်တွေမှာ ဒီလို ယာဂု သောက်ရင်း ဆွမ်းစားရင်းနဲ့ မဂ်၊ဖိုလ် ရောက်သွားတဲ့ ရဟန်းတော်တွေ အလွန်များသတဲ့။ အရိယာ မဖြစ်ဘူးတဲ့ နေရာကို မရှိလောက်အောင် များတယ်ဆိုတဲ့။ ဒီတော့ ယခုနေ အခါမှာလဲ စားရင်း သောက်ရင်း မဂ်၊ဖိုလ်ရောက်တဲ့သူတွေ ရှိတယ် ဆိုတာ ယုံကြည်သင့်ပါတယ်။

ပြီးတော့ အသွားရော အပြန်ရော နေ့ရော ညရော ဘယ် အချိန်မှ ကမ္မဋ္ဌာန်း မရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ၁-ပါးတဲ့။ ဒီ တတိယ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုတော့ ပမာဒဝိဟာရီလို့ ခေါ်ပါတယ်။ “အချင်း ခပ်သိမ်း အမှတ်မရှိဘဲ မေ့မေ့လျော့လျော့နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်”လို့ ဆိုတာပေါ့။ ပြီးတော့- သူ့ကို နိက္ခိတ္တဓရပုဂ္ဂိုလ်လို့လဲ ခေါ်ထား ပါတယ်။ “ငါတော့ ဒီဘဝ မဂ်ဖိုလ်မရနိုင်ပါဘူး၊ ရအောင်လဲ အားမထုတ်တော့ပါဘူး”လို့ ဝန်ချထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တဲ့။ ဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့....ကမ္မဋ္ဌာန် နာမ အတ္ထိတိပိ သည် အကတော- လို့ဆိုတဲ့အတိုင်း “ကမ္မဋ္ဌာန်းဆိုတာ ရှိတယ်”လို့တောင် အသိ အမှတ်မပြုဘဲ ပေါက်လွှတ်ပဲစားနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တဲ့။ အတော် ညံ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါဘဲ။ သို့ပေမယ့်- ဒါထက် ဆိုးတာကတော့ သူများအတွက်ပါ ဝန်ချထားတာဟာ အဆိုးဆုံးပါဘဲ။ ဘယ် လိုလဲ ဆိုတော့ ယခု ခေတ်မှာ မဂ်ဖိုလ် မရနိုင်တော့ဘူးလို့ ကန့်ကွက်နေတာတွေပေါ့။

ဒီနေရာမှာ လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားစရာကတော့- “ဆေးနည်း ရှိနေယင် ဆေးဖော်ပြီးစားတဲ့ သူမှာ ရောဂါ ပျောက်နိုင်တာလို၊ ဘုရားစကားတော်တွေ ရှိနေသမျှ ကာလ ပတ်လုံး ပါရမီရှိတဲ့ သူတွေဟာ အားထုတ်ပြီး မဂ်ဖိုလ်ရောက် နိုင်တယ်”ဆိုတာကိုတော့ မမေ့သင့်ပါဘူး။ ပြီးတော့- ကျမ်းဂန်အရ ဆိုယင်လဲ ယခုခေတ်မှာ မဂ်ဖိုလ် မရနိုင်တော့ ဘူးလို့ ဘယ်ကျမ်းဂန်ကမှ မဆိုတဲ့ပြင် သုတ် အဋ္ဌကထာ ကြီးတွေမှာ တေဝိဇ္ဇ ရဟန္တာအထိ ဖြစ်နိုင်သေးတယ်လို့တောင် ဆိုထားပါသေးတယ်၊ အောက်ထစ်ဆုံးပြထားတဲ့ ဝိနည်း အဋ္ဌ

ကထာမှာတောင်မှ အနာဂါမ် အထိ ဖြစ်နိုင်သေးတယ်လို့ ဆိုထားပါတယ်။

အခိုင်အမာဆုံး သာဓကစကားကတော့-“ဣမေ စ သုဘဒ္ဓိ တိက္ခမံ သမ္မာ ဝိဟရေယျံ၊ အသုညော လောကော အရဟန္တဟိ အဿ”လို့ ဆိုတဲ့ ဘုရားမိန့်ခွန်းတော်ပါဘဲ။ ဒီမိန့်ခွန်းတော်မှာ- “ဝိပဿနာ ယောဂီနဲ့ အရိယာတွေကသာ ကောင်းကောင်းနေသွားမယ်ဆိုယင် လောကမှာ ရဟန္တာတွေ မဆိတ်နိုင်ဘူး”လို့ ဆိုထားပါတယ်။ ဒီစကားထဲက သမ္မာ ဝိဟရေယျံ ဆိုတဲ့ ပုဒ်ရဲ့ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကိုတော့ မှန်မှန်ကန်ကန် သိထားဖို့ လိုပါတယ်။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဟာ ဟောပြောတိုက်တွန်းမှု မရှိဘဲ ကုပ်ကုပ်ကလေး ကျင့်နေရုံနဲ့ အစဉ် အဆက် သာသနာ တည်သွား နိုင်ပါ့မလား၊ မတည်နိုင်ပါဘူး။ အဆင့်ဆင့် ဟောပြော တိုက်တွန်းပေးမှ အရှည် တည်တံ့သွားနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်-“သမ္မာ ဝိဟရေယျံ-ကောင်းကောင်း နေတယ်” ဆိုတာဟာ ကိုယ်သိထားတဲ့ တရားကို အားထုတ်နည်းနှင့်တကွ တဆင့် ပြောပြပြီးတော့ သူတပါးကိုလဲ မိမိလို တရားရသွားအောင် တိုက်တွန်း ပေးနိုင်ပါမှ၊ ကောင်းကောင်း နေတာ မည်တယ်လို့ အဋ္ဌကထာမှာ ပြထားပါတယ်။ ဒီနည်းအတိုင်းဆိုယင်-တရား သိပြီး ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်က ၂-ယောက်၊ ၃-ယောက်၊ ၁၀-ယောက်၊ တရာ-စသည် ပွားပြီး အဆက်ဆက် သာသနာတော် တည်သွားနိုင်ပါတယ်။ ဒီကောင်းကောင်းနေပုံထဲမှာ အားထုတ်နည်းနှင့်တကွ ဟောပြော တိုက်တွန်းတာဟာ ပရိယတ် ဘဲ။ ဒါကြောင့်-ပရိယတ် မပါဘူးလို့လဲ မဆိုနိုင်ပါဘူး။

ဒီတော့ - သမ္မာ ဝိဟရေယျုံ-ဆိုတဲ့ အတိုင်း ဟောပြောတိုက်
 တွန်းမှုဆိုတဲ့ ကောင်းကောင်းနေမှုဟာ ယခုခေတ်မှာ ထင်ရှား
 ရှိနေတယ် မဟုတ်လား။ ရှိနေရင် “အသုညော လောကော
 အရဟန္တေဟိ အဿ” လို့ ဆိုတဲ့ အတိုင်း ရဟန္တာ အထိ မဂ်
 ရောက် ဖိုလ်ရောက် ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မဆိတ်မသည်းဘဲ ထင်ရှားရှိနေ
 တယ်-ဆိုတာဟာ သေချာ နေတော့တာဘဲ။ ပြီးတော့ - မလွဲ
 နိုင်တဲ့ အကျိုးနဲ့ စဉ်းစားမယ် ဆိုသလို နည်းလမ်းမှန်
 အတိုင်း အားထုတ်ယင် မဂ်ဖိုလ် မရောက်တောင် သီလ, သမာ-
 ဓိ, ပညာ ဖြစ်ပြီး ပါရမီရင့်သွားနိုင်တာကတော့ ကိန်းသေနေ
 တာဘဲ။ ဒါကြောင့် - ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ အားထုတ်တာကို
 တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မှန်ယင် ဘယ်နည်းနဲ့မှ မတားမြစ်ထိုက်
 ပါဘူး။ တားမြစ်ရင် “မဂ္ဂန္တရာယံပြုရာလဲ ရောက်တယ်၊ ဗုဒ္ဓ
 သာသနာတော်ကို ပိတ်ပင် ဖျက်ဆီးရာလဲ ရောက်တယ်”
 ဆိုတာကို လေးလေးနက်နက်ကြီး စဉ်းစားကြစေလိုပါတယ်။

ပြီးတော့ - ဆွမ်းခံအသွားရော၊ အပြန်ရော၊ နေ့ရော၊ ညရော၊
 နိုးနေခိုက်မှာဆိုယင် ဘယ်အချိန်မှ ကမ္မဋ္ဌာန်းမလွှတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်
 က ၁-ပါးတဲ့၊ ဒီစတုတ္ထပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ အကောင်းဆုံး အမြတ်
 ဆုံးပါဘဲ။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကတော့ “ယခုဘဝတွင်ဘဲ အရဟတ္တ
 ဖိုလ် ရောက်နိုင်တယ်၊ စောစောက မရောက်တောင် သေခါနီး
 ကျတော့ ရောက်နိုင်တယ်၊ ဒီလို မရောက်သေးယင်လဲ နောက်
 ဘဝမှာ နတ်အဖြစ်နဲ့ရောက်နိုင်တယ်။ ဒီလိုမှ မရောက်သေးယင်
 လဲ နောက်ဘုရားသာသနာကျတော့ ခိပ္ပါဘိည-စသော ဂုဏ်
 ထူးတွေနဲ့ ထင်ထင်ရှားရှား ရဟန္တာကြီး ဖြစ်နိုင်တယ်” လို့ အဋ္ဌ
 ကထာမှာ ဆိုထားပါတယ်။ ဒီတော့ တရားအားထုတ်တဲ့သူ

မဟာ ဘာမ္မ အားငယ်စရာမရှိပါဘူး။ မြော်လင့်စရာတွေ အများကြီးရှိနေတာဘဲ။ ဒါကြောင့်-ဆရာတော်တို့က ဒီစတုတ္ထပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ အချိုးအစားအတိုင်း မိနစ် စက္ကန့်မျှ မလစ်လပ်စေဘဲ မပြတ် ရှုမှတ်ရတဲ့ ဂေါစရသမ္ပဇ်လုပ်ငန်းကို ညွှန်ပြနေတာဘဲ။

အမှတ်(၄) အသမ္မောဟသမ္ပဇ် ဆိုတာကတော့ ရုပ် နာမ် အဖြစ် အပျက် အနိစ္စ-ဒုက္ခ-အနတ္တ အချက်တွေကို ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်း ရှင်းလင်းစွာ သိသွားတာကိုဘဲ ဆိုလိုပါတယ်။ ဒီလို အသိဉာဏ်ဟာလဲ ဂေါစရသမ္ပဇ် ပြည့်စုံတဲ့အခါမှာ အလိုလိုပင် ဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်။ သူ့ အတွက် တမင်သီးခြား အားမထုတ်ရတော့ပါဘူး။ ဖြစ်ပေါ်လာပုံ အစဉ်ကတော့ ယိမ်းသွားတိုင်း “ယိမ်းတယ်၊ ယိမ်းတယ်” စသည်ဖြင့် စူးစိုက် ပြီး ဂေါစရသမ္ပဇ်အရ မပြတ်မှတ်နေတဲ့ ယောဂီဟာ သမာဓိ ဉာဏ်ရင့်လာတော့ ယိမ်းချင် သွားချင်တဲ့ စိတ်ကိုလဲ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း သိ သိ သွားပါတယ်။ တရွှေချင်း တောင့်တင်း လှုပ်ရှားတဲ့ ရုပ်တွေကိုလဲ တပိုင်းစီ တပိုင်းစီ ပိုင်းခြားပြီး သိ သိ သွားပါတယ်။ ဒီတော့-ယိမ်းတတ်၊ သွားတတ်တဲ့ ငါ ကောင်ဆိုတာ မရှိဘူး။ စိတ်အဆင့်ဆင့်နဲ့ တောင့်တင်း လှုပ် ရှားမှု ရုပ်အဆင့်ဆင့်မျှ ရှိတာဘဲ”လို့ ရှင်းရှင်းကြီး သိသွား ပါတယ်။ ဒီလို သိသွားတာဟာ အသမ္မောဟသမ္ပဇ်ပါဘဲ။ ဒါကြောင့် ကိုယ်အမှုအရာ ဟူသမျှကို စူးစိုက်ပြီး မပြတ်မှတ် သိရတဲ့ ဂေါစရသမ္ပဇ် ဆိုတာက ယောဂီရဲ့ အလုပ်တာဝန်၊ ရုပ် နာမ် အဖြစ်အပျက် အနိစ္စ-ဒုက္ခ-အနတ္တ အချက်တွေကို ရှင်းရှင်းကြီး သိသွားတဲ့ အသမ္မောဟ သမ္ပဇ် ဆိုတာက သမာဓိဉာဏ် တရားရဲ့ အလုပ်တာဝန်လို့ ဒီလို ကိုယ့်တာဝန်၊ သူ့

တဝန် ခွဲခြားပြီး မှတ်ထားကြရမယ်၊ ဒီလို မှတ်ထားပြီး အားထုတ်တဲ့ အခါကျတော့လဲ ဂေါ်စရသမ္ပဇ်ဆိုတဲ့ ကိုယ့်အလုပ် တဝန်ကိုသာ ကျေပြန်အောင် မှတ်ရုံကလေးသာ မပြတ်မှတ်သိနေရမယ်၊ ဒီလို ကိုယ့်အလုပ် ကျေပြန်ယင် သမာဓိဉာဏ် တရားကလဲ သူ့တဝန်ကို သူ့ဆောင်ပြီး အသမ္မောဟသမ္ပဇ် ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။

အချိန်က နဲ့သွားပြီ၊ တိုတိုဘဲ ပြောရတော့မယ်။ အာလောကိတေ ဝိလောကိတေ သမ္ပဇာနကာရီ၊ ဒီဒေသနာအရ တဲ့တဲ့ ကြည့်တာလဲ မှတ်ရမယ်၊ စောင်းနဲ့ ကြည့်တာလဲ မှတ်ရမယ်၊ ဘယ်လိုဘဲ ကြည့်ကြည့် “ကြည့်ချင်တယ် ကြည့်တယ် မြင်တယ်” လို့ စေ့စေ့စပ်စပ် မှတ်ရမယ်။

သမိဉ္ဇိတေ ပဿာရိတေ သမ္ပဇာနကာရီ၊ ဒီဒေသနာတော် အရ လက်ခြေကို ကျွေးတိုင်း၊ ဆန့်တိုင်း “ကျွေးချင်တယ်၊ ကျွေးတယ်၊ ဆန့်ချင်တယ် ဆန့်တယ်” လို့ စေ့စေ့စပ်စပ် မှတ်ရမယ်။ ဒါက အကြောင်းရှိလို့ ကျွေးတဲ့ ဆန့်တဲ့ အခါမှာ မှတ်ဘို့ပြောတာပါ။ တမင် ကျွေးကြည့် ဆန့်ကြည့်ပြီး မှတ်ဘို့ပြောတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။

သဃ်ပဋိပတ္တစိဝရဓာရဏေ သမ္ပဇာနကာရီ၊ ဒီဒေသနာတော်အရ သင်္ကန်း သပိတ် အဝတ် အိုးခွက် စသော အသုံးအဆောင်များကို ကိုင်တိုင်း ယူတိုင်း “ကိုင်ချင်တယ်၊ ကိုင်တယ်” စသည်ဖြင့် စေ့စေ့စပ်စပ် မှတ်ရမယ်။

အသိတေ ပီတေ ခါယိတေ သာယိတေ သမ္ပဇာနကာရီ၊ ဒီဒေသနာတော်အရ စားတိုင်း သောက်တိုင်း စေ့စေ့စပ်စပ်

မှတ်ရမယ်၊ ဒီနေရာမှာတော့- မှတ်စရာတွေက အလွန်များ
တာဘဲ။

ဥစ္စာရ ပဿာဝကမေ့ သမ္မဇာနကာရီ၊ ဒီဒေသနာတော်
အရ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်တဲ့အခါမှာလဲ ထင်ရှားတဲ့
ကိုယ်အမူအရာတွေကို စေ့စေ့စပ်စပ် မှတ်ရမယ်။

ဂတေ ဌိတေ နိဿိန္ဒေ သုတ္တေ ဇာဂရိတေ ဘာသိတေ
တုဏှိဘာဝေ သမ္မဇာနကာရီ၊ ဒီဒေသနာတော်အရ သွားလျှင်
ရပ်လျှင် ထိုင်လျှင် အိပ်လျှင် နိုးလျှင် ပြောဆိုလျှင် ဆိတ်
ဆိတ် နေလျှင် အဲဒီ ကိုယ်အမူအရာ တွေကိုလဲ အကုန်လုံး
စေ့စေ့စပ်စပ် မှတ်ရမယ်။

အတိုချုပ်အားဖြင့် ဆိုယင် နှုတ်ခမ်းလှုပ်မှု၊ လျှာလှုပ်မှု၊
မျက်စိဖွင့်မှု၊ မှိတ်မှု၊ မျက်တောင်ခတ်မှု တိုင်အောင် ကိုယ်အမူ
အရာ ဟူသမျှကို သေးသေး ကြီးကြီး အကုန်လုံး စေ့စေ့
စပ်စပ် စူးစိုက်ပြီး မှတ်သိနေရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ဒီလို မပြတ် မှတ်နေယင် သမာဓိဉာဏ် ရင့်လာတော့
ပြုပြင်မယ်ကြံတဲ့ စိတ်ကလေးများကိုလဲ ထင်ရှား သိသိ လာ
ပါတယ်၊ အဲဒီလို အခါမှာ စိတ်အဆင့်ဆင့်နဲ့ တောင့်တင်း
လှုပ်ရှားမှု ရုပ်အဆင့်ဆင့်ချည်းသာ တခုပြီးတခု ပေါ်ပေါ်
ပြီး ပျောက်ပျောက် သွားတာကို မပြတ် သိနေပါတယ်။
ဒီတော့-“အမူအရာ တစုံတခုကို ပြုတတ်တဲ့ ငါကောင်ရယ်
လို့ မရှိဘူး၊ ဒီစိတ်အဆင့်ဆင့်နဲ့ ရုပ်အဆင့်ဆင့် ရှိတာဘဲ”
လို့ အလိုလိုပင် အသိဉာဏ် ရှင်းသွားပါတယ်။ အဲဒါဟာ
အသမ္မောဟသမ္ပဇ်ပါဘဲ။

မှတ်သိမ့်- ဂေါစရသမ္ပဇာန်နှင့် ရှင်းလင်း ဆုံးဖြတ်မှု- အသမ္မောဟသမ္ပဇာန် ဆိုတဲ့ ဒီဉာဏ် ၂-မျိုးဟာ တဆင့်ထက် တဆင့် ရင့်ပြီး နောက်ဆုံးကျတော့ ဒီလို မှတ်သိနေရင်းထဲက ပင် ရုပ်နာမ်-သင်္ခါရအားလုံး ဆိတ်သုဉ်းချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန် သို့ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် ဆိုက်ရောက်သွားပါတယ်။ ဒီလို ဆိုက်ရောက်သွားအောင် အားထုတ်ကြည့် ယခု တစွန်းတစ လောက်ကို ညွှန်းပြရတာဘဲ။

ကဲ-ဒီကနေ့ တရားကို ဒီတိုင်ဘဲ အဆုံးသတ်တော့မယ်။ နောက်သီတင်းနေ့မှာ ငိပဿနာ ဉာဏ်စဉ်များနှင့် တကွ အပြည့်အစုံ ဟောမည့် စတုတ္ထပိုင်း တရားတော်ကို ဆက်လက် ၍ နာယူနိုင်ကြပါစေ။

တတိယပိုင်း ပြီး၏။

၁၃၁၃-ခု၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၈-ရက်နေ့ညတွင်
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား
အသံလွှင့် ဟောကြားသည့်

မဟာသတိပဋ္ဌာန်တရားတော်ကြီး

(စတုတ္ထပိုင်း)

ဒီကနေ့တော့ မဟာသတိပဋ္ဌာန် တရားတော်ကို နိဂုံးချုပ်
အနေနဲ့ ဟောရတော့မယ်။ အလျင် နေ့များက ၃-ပတ်ဆက်
ပြီး ဟောလာခဲ့တာဟာ ကာယာနုပဿနာမှာတော့ တော်
တော် စုံသွားပါပြီ။ ဒီကနေ့တော့ ဝေဒနာနုပဿနာ၊ စိတ္တာ
နုပဿနာ၊ ဓမ္မာနုပဿနာများနှင့် တကွ ဝိပဿနာဉာဏ်
အဆင့်ဆင့် တက်သွားပုံကို တော်တော်နဲ့လင်အောင် နာကြ
ရပါလိမ့်မယ်။ သို့ပေမယ့်...သုတနဲ့ ကိုယ်တွေ့ မရှိယင်တော့
ခပ် ခက်ခက်ဖြစ်နေမှာဘဲ။

ဝိပဿနာ ရှုနည်းက သမထယာနိကနည်း၊ ဝိပဿနာ
ယာနိကနည်းလို့ အခြေခံ အားဖြင့် ၂-မျိုးရှိတယ်။ သမထ
ယာနိကနည်း ဆိုတာက ဥပစာရ၊ အပ္ပနာဈာန်များကို
ရအောင် အားထုတ်ပြီးတော့ အဲဒီဈာန်ကစပြီး ဝိပဿနာ
ရှုတဲ့ နည်းပါဘဲ။ ဝိပဿနာ ယာနိကနည်း ဆိုတာကတော့
ဥပစာရ သမာဓိ၊ အပ္ပနာသမာဓိ ဆိုတဲ့ ဒီသမာဓိ ၂-ပါးလုံးကို
မူထူထောင်တော့ဘဲ ဝိပဿနာ သက်သက်ရှုတဲ့နည်းပါဘဲ။

ဒီနည်းမှာ “ဥပစာရ သမာဓိလဲ မပါဘူး၊ အပ္ပနာသမာဓိလဲ မပါဘူး”ဆိုတာ ထင်ရှားအောင်လို့ သုဒ္ဓ ဆိုတဲ့ ပုဒ်နဲ့ထဲပြီး သုဒ္ဓဝိပဿနာယာနိကနည်းလို့လဲ ခေါ်ပါတယ်။ ပြီးတော့— ဝုတ္တပ္ပကာရံ သမထံ အနုပ္ပါဒေတွာဝ လို့လဲ အဋ္ဌကထာမှာ ဆိုထားပါတယ်။ သမာဓိ ၂-မျိုးကို မဖြစ်စေဘဲနဲ့ ရှုတယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ရုပ်နာမ်တွေကို စူးစိုက်ပြီး ရှုနေရင်းပင် ဝိပဿနာ ခဏိကသမာဓိက ထက်သန်စွာ ဖြစ်လာပါတယ်။ သူကလဲ ဥပစာရသမာဓိလိုဘဲ အင်အားရှိတဲ့အတွက် နီဝရဏတရားတွေကို ကောင်းကောင်းကြီး ငြိမ်းစေနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် များစွာသော အဋ္ဌကထာတွေမှာ ဒီ ဝိပဿနာခဏိက သမာဓိကိုလဲ ဥပစာရသမာဓိထဲမှာ ထဲပြီး မိန့်ဆိုထားပါတယ်။ အခုလို ပြောနေရတာကတော့ “သမာဓိကို သီးခြား မထူထောင်ပေမယ့် စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ဖြစ်နိုင်တယ်” ဆိုတာကို နားလည်စေချင်လို့ပါတယ်။

ဝိပဿနာဆိုတာ “ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓေ ဝိပဿတိ”လို့ ဆိုတဲ့ အတိုင်း “နိစ္စ သုခ အတ္တ”လို့ စွဲလမ်းနိုင်တဲ့ ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတွေကို အဲဒီလို အစွဲအလမ်းတွေ ကင်းသွားအောင် ရှုရတာဘဲ။ ဒီရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေ ဆိုတာကလဲ လူတိုင်းလူတိုင်းရဲ့ သန္တာန်မှာ ဒွါရခြောက်ပါးက အထင်အရှားဘဲ ဖြစ်ပေါ်နေပါတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့— မြင်ခိုက်မှာ မျက်စိနဲ့ အဆင်း ဆိုတဲ့ ရုပ်ခန္ဓာလဲ ထင်ရှားပေါ်နေပါတယ်။ မြင်မှု ဆိုတဲ့ နာမ်ခန္ဓာတွေလဲ ထင်ရှား ပေါ်နေပါတယ်။ ကြားခိုက် နံခိုက် စားခိုက် တွေထိခိုက် ကွေးခိုက် ဆန့်ခိုက် လှုပ်ရှားခိုက် ကြံစည် စဉ်းစားခိုက်တွေမှာလဲ နည်းတူပင် ထင်ရှား ပေါ်နေပါတယ်။

သို့ပေမယ့်- “သတိမမူ-ဂူမမြင်” ဆိုတာလိုဘဲ ရှုမှတ်ခြင်း မရှိတဲ့ သာမန် ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ဒီလို ထင်ရှားပေါ်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်တွေကို ရှေးနောက် ရုပ်နာမ်တွေနဲ့ တပေါင်းထဲ တခု ထဲ ထင်ပြီး မြဲနေတဲ့ ငါကောင် သတ္တဝါကောင်လို့လဲ စွဲလမ်း နေကြတာဘဲ။ ချမ်းသာကောင်းစားနေတဲ့ ငါကောင်၊ သတ္တ ဝါကောင်လို့လဲ စွဲလမ်းနေကြတာဘဲ။

မြင်ခိုက် ကြားခိုက် စသည်မှာ စူးစိုက်ပြီး “မြင်တယ် ကြားတယ်” စသည်ဖြင့် မပြတ် ရှုမှတ်နေယဉ်တော့ ထင်ရှား ပေါ်လာတဲ့ အဲဒီ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေကို တကန့်စီ တကန့်စီ ပိုင်းဖြတ်ပြီး အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဘဲလို့ အမှန်အတိုင်း သိသိ သွားနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း တွေ့ တိုင်း သိတိုင်း ဒါရ ၆-ပါးက ထင်ရှားပေါ်လာတဲ့ ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတွေကို ပေါ်ခိုက် ပေါ်ခိုက်မှာဘဲ စူးစိုက်ပြီး ရှုမှတ်ရ ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် မြင်တိုင်း ကြားတိုင်း တွေ့တိုင်း သိတိုင်း ပေါ်လာသမျှကို အကုန်လုံး ရှုမှတ်နိုင်တာကတော့ သမာဓိဉာဏ် ရင့်သန်တဲ့ အခါကျမှဘဲ ပြည့်စုံပါတယ်။ အားထုတ်ခါစမှာတော့ အကုန်လုံး လိုက်ပြီး မရှုနိုင်သေးပါ ဘူး။ အဲဒီလို အကုန်လုံး လိုက်ပြီး ရှုနေယဉ် အားထုတ်စ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ သမာဓိဉာဏ် မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် အဋ္ဌ ကထာမှာ “ထင်ရှားသိလွယ်တဲ့ရုပ်ကစပြီး ရှုရမယ်” လို့ ဆိုထား ပါတယ်။ ပြီးတော့- ရုပ် ၂၈-မျိုးထဲမှာလဲ အကြမ်းဆုံး ဖြစ်တဲ့ မဟာဘုတ်ရုပ်ကြီးတွေကစပြီး ရှုရမယ်လို့ ဆိုထားပါ တယ်။ ဒီမဟာဘုတ် ၄-ပါးထဲက ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယော ဆိုတဲ့ ဓာတ် ၃-ပါးဟာ တွေ့ထိပြီး သိရတဲ့ ဖောဋ္ဌဗ္ဗရုပ်ချည်း

ဘဲ။ ဒီတော့ ကိုယ်ထဲမှာ ထင်ရှား တွေ့ထိတာကို စူးစိုက်ပြီး “ထိတယ် ထိတယ်” စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေယင် ခက်မာ ကြမ်း နဲ့ ဆိုတဲ့ ပထဝီဓာတ် ကိုဘဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ပူနွေး အေးတဲ့ တေဇော ဓာတ်ကိုဘဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ တောင့်တင်းလှုပ်ရှားတဲ့ ဝါယောဓာတ် ကိုဘဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဟောဒီ ဓာတ် ၃-ပါးထဲက တပါးပါးကို သိတာကတော့ ကိန်းသေနေတာဘဲ။ အာပေါဓာတ် ဆိုတာ ကတော့ တွေ့ထိရတဲ့ ရုပ်မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် တွေ့ထိရာ မှာ စိုက်ပြီး မှတ်နေယင် ယိုစီးမှု၊ စိုထိုင်းမှု၊ ဖွဲ့စေးမှု ဆိုတဲ့ အာပေါရဲ့ လက္ခဏာ၊ ရသ၊ ပစ္စုပဋ္ဌာန် တွေကိုလဲ ထင်ရှား သိနိုင်တာဘဲ။ ဒါကြောင့် ကိုယ်အမှုအရာ အတွေ့အထိများ ကို စူးစိုက်ပြီး မှတ်တိုင်း မှတ်တိုင်း ဓာတ်လေးပါးထဲက တပါးပါးကို လက္ခဏာ ရသ စသည်နဲ့ မှန်ကန်စွာ သိသိ သွား တယ်ဆိုတာကို နားလည်ထားကြရမည်။

ဒီဓာတ်လေးပါးထဲက ဝါယောဓာတ် သိပုံတခုကိုတော့ ပြလိုက်ရဦးမယ်။ “သွားတယ်၊ ရပ်တယ်” စသည်ဖြင့် မှတ်တဲ့ အခါမှာ ထောက်ကန် တောင့်တင်းမှုကို သိသိ သွားတာက ဝါယောဓာတ်ကို ဝိတ္တမ္မနလက္ခဏာနဲ့ သိတာဘဲ၊ တရွှေချင်း ရွှေရှားမှုကို သိသိ သွားတာက သမုဒီရဏရသနဲ့ သိတာဘဲ။ ဆွဲဆောင် နေသလို၊ တွန်းပို့ နေသလို သိသိ သွားတာက အဘိနိဟာရ ပစ္စုပဋ္ဌာန် နဲ့ သိတာဘဲ။ ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော-တို့ကို သိရာမှာလဲ ဒီနည်းအတိုင်း ပါဘဲ။ အချုပ် အားဖြင့် ဆိုတော့ ဘယ်တရားဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ ထင်ရှားပေါ်လာ တုန်းသာ စူးစိုက်ပြီး မှတ်၊ ဒီလို မှတ်ယင်၊ အဲဒီတရားကို သူ့ လက္ခဏာ၊ ရသ၊ ပစ္စုပဋ္ဌာန်နဲ့ သိသွားတာချည်းဘဲလို့ ကိန်းသေ

မှတ်ထားကြရမယ်။ ဒီလို သိတာဟာ “လက္ခဏ ရသ စသည်နဲ့ သိမ်းဆည်းရမယ်”လို့ ဆိုထားတဲ့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နဲ့လဲ ညီနေပါတယ်။ ဒီလို ညီနေတာကလဲ တခြားကြောင့် မဟုတ်ပါဘူး။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကိုက ဒီ သတိပဋ္ဌာန် ပါဠိတော်နည်းကို ယူပြီး ရေးထားလို့ပါဘဲ။

ဒါကြောင့် သတိပဋ္ဌာန်ပါဠိတော်ထဲမှာ ဝိပဿနာ ရှုပုံတွေကို အပြည့်အစုံဘဲ ဟောထားတယ်လို့ တထစ်ချ ဆုံးဖြတ်ပြီး ဣရိယာပထပိုင်း၊ သမ္ပဗ္ဗညပိုင်းများမှာ ပြခဲ့တဲ့ အတိုင်း ဖြစ်ပေါ်ဆဲ ကိုယ်အမူအရာတွေကို ဖြစ်ခိုက် ဖြစ်ခိုက်မှာဘဲ မလစ်လပ်ရအောင် မပြတ် စူးစိုက်ပြီး ရှုမှတ်နေရမယ်။ ဒီလို မှတ်နေဆဲမှာ ညောင်းမှု၊ ပူမှု၊ နာကျင်မှု စသော ဒုက္ခဝေဒနာ တမျိုးမျိုး ပေါ်လာပြန်ယင် အဲဒီ ဝေဒနာကိုဘဲ စူးစိုက်ပြီး မှတ်ရဦးမယ်။ သုခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ထင်ရှားယင်လဲ နည်းတူဘဲ မှတ်ရမယ်။ ထင်ရှားပေါ်လာတဲ့ ဝေဒနာကို ဒီလို မှတ်သိနေတာက ဝေဒနာနုပဿနာဘဲ။ ဒီနေရာမှာလဲ ကလေးအသိ၊ သာမန် လူကြီးအသိများနဲ့ ယောဂီရဲ့ အသိ ထူးခြားပုံကို အဋ္ဌကထာမှာ ရှင်းပြပါသေးတယ်။ သို့ပေမယ့် အချိန်က မလုံလောက်လို့ ဆရာတော်ကတော့ တိုတို ရှင်းရတော့မှာဘဲ။ ယောဂီရဲ့အသိ ဘယ်လောက် ထူးခြားမြင့်မြတ်တယ် ဆိုတာကို သေသေချာချာ သိချင်ကြယင် ကျကျနနသာ အားထုတ်ကြည့်ကြပါ။ လေး ငါး ခြောက်ရက်လောက် အားထုတ်မိယင်ကို မမေ့နိုင်အောင် အသိ ရှင်းသွားပါလိမ့်မယ်။

ပြီးတော့ - ကိုယ်အမူအရာတွေကို မှတ်နေဆဲမှာ ဟိုရောက် ဒီရောက်နဲ့ စိတ်ကူးတွေ ဖြစ်လာတာကိုလဲ တွေ့ရလိမ့်မယ်။

အဲဒီစိတ်တွေကိုလဲ မလွတ်စေနဲ့၊ ပေါ်လာတိုင်း ပေါ်လာတိုင်း “သွားတယ်၊ ကြံတယ်၊ သိတယ်” စသည်ဖြင့် မှတ်လိုက်ရမယ်။ အဲဒါက စိတ္တာနုပဿနာဘဲ။ ဒီ စိတ္တာနုပဿနာကို “သရာဂံ ဝါ စိတ္တံ သရာဂံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ” စသည်ဖြင့် ဟောထားပါတယ်။ အဋ္ဌကထာမှာလဲ စိတ်တိုင်း စိတ်တိုင်းကို ဖြစ်ခိုက် ဖြစ်ခိုက်မှာဘဲ မှတ်ရမယ် လို့ သေသေချာချာဘဲ ပြဆိုထားပါတယ်။

ပြီးတော့ - ကာမစွန္ဒ ခေါ်တဲ့ လိုချင် နှစ်သက်မှု၊ ဗျာပါဒခေါ်တဲ့ စိတ်ပျက်မှု၊ ထိနမိဒ္ဓခေါ်တဲ့ ထိုင်းမှိုင်း ပျင်းရိမှု ဥဒ္ဓစ္စ ခေါ်တဲ့ စိတ်ပျံ့လွင့်မှု၊ ကုက္ကုစ္စ ခေါ်တဲ့ နောင်တ ပူပန်မှု၊ ဝိစိကိစ္ဆာခေါ်တဲ့ ယုံမှား ဝေဘန်မှု၊ ဒီ နိဝရဏတရား ဆိုးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာယင်လဲ လိုချင်တယ် နှစ်သက်တယ် စိတ်ပျက်တယ် စသည်ဖြင့် မပျောက်မချင်း မှတ်ရမယ်။ အားထုတ်ခါစတော့ အတန်ကြာအောင်လဲ မှတ်ရတတ်တယ်။ သို့ပေမယ့်- သတိ သမာဓိ ဉာဏ် ရင့်သန်လာတဲ့ အခါကျတော့ “လူကြီးက ဟဲ့လို့မာန်လိုက်တာနဲ့ ငြိမ်သွားတဲ့ကလေးလိုဘဲ” တချက်ထဲ မှတ်လိုက်ရုံနဲ့ နိဝရဏတွေ ပျောက်ပျောက် သွားတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ဒီလို နိဝရဏ တရားတွေကို ပေါ်လာတိုင်း ပေါ်လာတိုင်း ရှုမှတ်ထာက ဓမ္မာနုပဿနာရဲ့ တစိတ်တဒေသဘဲ။

ဟော-အချိန်က နဲ့သွားပြီ၊ ခန္ဓာ အာယတန ပောဇ္ဈင် သစ္စာတွေကိုတော့ ဟောချိန် မရှိတော့ဘူး။ ဉာဏ်ဖြစ်ပုံကိုလဲ အတိုချုပ် ဟောရတော့မှာဘဲ။ ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ရုပ်နာမ် အမှုအရာတွေကို မပြတ် မှတ်နေတဲ့ ယောဂီမှာ ခဏိကသမာဓိ

အားရှိလာတော့ မှတ်စိတ်က မှတ်ရာအာရုံမှာချည်း တန်းကနဲ စိုက်ကနဲ ကျကျသွားနေတော့တာဘဲ။ ဒါကြောင့် ပျံလွင့်မှု မရှိတော့ဘဲ မှတ်စိတ်ချည်း စင်ကြယ်နေတာကို တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒါဟာ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိပါဘဲ။

အဲဒီ အခါမှာ “တဒါရမ္မဏာ အရူပဓမ္မာ သယမေဝ ပါကဋ္ဌာ”လို့ ဆိုတဲ့ အတိုင်းဘဲ မှတ်စိတ်ကလဲ သူ့ အလိုလိုပင် ထင်ရှားနေတော့တာဘဲ။ ဒါကြောင့် - မှတ်ရတဲ့ ရုပ်နဲ့ မှတ်စိတ်-နာမ်ဆိုတဲ့ ဒီ ၂-ခု ၂-ခု ထဲသာ မှတ်တိုင်း မှတ်တိုင်း အတွဲလိုက် အတွဲလိုက် ဖြစ်နေတာကို ထင်ရှား တွေ့ရတယ်။ ဒီတော့ - “ဒီ ရုပ်နာမ် ၂-ခု အပြင်၊ ငါကောင်၊ သတ္တဝါ ကောင်ရယ်လို့ မရှိဘူး”ဆိုတာကို နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်ပဲ သဘောကျသွားပါတယ်။ အဲဒါဟာ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်နဲ့ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိပါဘဲ။

ပြီးတော့- ကွေးချင်မှု စသော စိတ်အကြောင်း ရှိမှ ကွေးမှု စသော ရုပ်အကျိုး ဖြစ်နိုင်တာကိုလဲ ထင်ရှားတွေ့ရတယ်။ မြင်စရာ အဆင်းစသော အာရုံလဲ ရှိမှ မျက်စိ စသော တည်ရာလဲ ရှိမှ မြင်မှု စသော စိတ်နာမ် အကျိုး ဖြစ်နိုင်တာကိုလဲ ထင်ရှား တွေ့ရတယ်။ ဒါကြောင့် ယောဂီဟာ မှတ်သိနေရင်းပင် “အကြောင်းနဲ့ အကျိုးမျှ ရှိတာဘဲ၊ ကွေးအောင်၊ ဆန့်အောင်၊ မြင်အောင်၊ ကြားအောင် ပြုလုပ်ပေးတဲ့ ငါကောင်ရယ်လို့ မရှိဘူး”ဆိုတာကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သဘောကျသွားပါတယ်။ ဒါကတော့- ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဉာဏ်နဲ့ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိဘဲ။ ဒီ ဝိသုဒ္ဓိ လောက်တော့ တကယ်အားထုတ်ယင် ၂-ရက်၊ ၃-ရက် လောက်နဲ့ ရောက်နိုင်ပါတယ်။

ပြီးတော့ - မှတ်တိုင်း မှတ်တိုင်း ပေါ်လာသမျှ အာရုံ
ဟာ မကြာခင်ဘဲ ပျောက်ပျောက် သွားတာကို တွေ့ရ
တယ်။ မခံသာတဲ့ ဝေဒနာတွေကိုလဲ များစွာ တွေ့ရတတ်
တယ်။ ဒါကြောင့် - “ပေါ်လာပြီး ပျောက်ပျောက်သွားလို့ မမြဲ
တာချည်းဘဲ” လို့လဲ ဆင်ခြင်မိတယ်။ “ပေါ်မှု ပျောက်မှုက
နှိပ်စက်နေလို့ ဆင်းရဲချည်းဘဲ၊ မခံသာလို့လဲ ဆင်းရဲချည်းဘဲ”
လို့လဲ ဆင်ခြင်မိတယ်။ “သူ့သဘောအတိုင်း ဖြစ်ပျက်နေလို့
အစိုးမရတဲ့သဘောချည်းဘဲ” လို့လဲ ဆင်ခြင်မိတယ်။ ဒါကတော့
သမ္မသနဉာဏ်ဘဲ။

ပြီးတော့ - မှတ်တိုင်း မှတ်တိုင်း မှတ်ရတဲ့ အာရုံဟာ ပေါ်
လာပြီးယင် ချက်ချင်းဘဲ ပျောက်ပျောက်သွားတာကို ထင်
ရှား တွေ့ရတယ်။ ဒါကြောင့် တနေရာက ရုပ်နာမ်ဟာ တခြား
တနေရာသို့ မရောက်ဘဲ၊ သူ့နေရာမှာဘဲ ပျောက်သွားတာကို
ရှင်းလင်းစွာ မျက်မှောက်တွေ့ရပါတယ်။ အဲဒါဟာ ဥဒယဗ္ဗယ
ဉာဏ်ပါဘဲ။ ဒီ ဉာဏ်ကိုလဲ တင်းတင်းရင်းရင်း အားထုတ်ယင်
လေးငါးရက်လောက်နဲ့ ရောက်နိုင်တာဘဲ။

ဒီဉာဏ် ဖြစ်ခါစမှာ အလင်းရောင်တွေ၊ ပီတိအရသာတွေ၊
ပဿဒ္ဓိအရသာတွေ၊ စိတ်ချမ်းသာတွေ၊ ဒီလိုအရသာထူးတွေ
ကိုလဲ တွေ့ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် - ဘယ်တော့ကမှ မတွေ့
ဘူးတဲ့ တရား အရသာထူးတွေကို ခံစားပြီး အလွန်လဲ ဝမ်း
သာနေမိတတ်ပါတယ်။ အဲဒါတွေကတော့ ဥပက္ခိလေသတွေဘဲ၊
ဒါတွေကိုတော့ မှတ်မှတ်ပြီး ပယ်ရတယ်။ ဒီ ဥပက္ခိလေသ
အရာမှာ ပြောပြစရာတွေကတော့ အလွန်များတာဘဲ။ ဝိပဿ
နာရှုနည်းကျမ်း ဒုတိယတွဲ မှာဘဲ ကြည့်ကြပါလေတော့။

ပြီးတော့-မှတ်တိုင်း မှတ်တိုင်း မှတ်ရတဲ့ အာရုံရော မှတ် စိတ်ရော ရိပ်ကနဲ ရိပ်ကနဲ ပျောက်ပျောက်သွားတာကိုချည်း တွေ့နေရပါတယ်။ ပုံသဏ္ဌာန် အထည်ခြင်မရှိဘဲ တရိပ်ရိပ်နဲ့ လျင်မြန်စွာ ပျောက်ပျောက်သွားတာကိုချည်း တွေ့နေရပါတယ်။ အဲဒါကတော့ ဘက်ဉာဏ်ဘဲ။ တချို့က ပုံသဏ္ဌာန် အထည် ခြင်အာရုံဝတ္ထုကြီးတွေ ဖရိုဖရဲ ပြိုကွဲ ကြေမှုပြီး ပျက်စီးသွားတာကို မြင်ယင် ဘက်ဉာဏ်ဘဲလို့ ထင်မှတ် နေတတ်တယ်။ အဲဒီလို ပုံသဏ္ဌာန် အထည်ခြင်ပျက်ကို မြင်တာကတော့ သမ္မသန ဉာဏ်ပိုင်းမှာ တွေ့တာမျိုးဘဲ။ ဘက်ဉာဏ်မှာတော့ ပုံသဏ္ဌာန်အထည်ခြင်ကိုမထင်တော့ပါဘူး။ ဒါကြောင့် အထည်ခြင် ပုံသဏ္ဌာန် မထင်ဘဲ အာရုံရော မှတ်စိတ်ရော၊ တစုံလုံး တစုံလုံး ရိပ်ကနဲ ရိပ်ကနဲ ပျောက်ပျောက်သွားတာကိုချည်း မပြတ် သိနေမှ ဘက်ဉာဏ်လို့ သေသေချာချာ မှတ်ထားကြ။ ဝိပဿနာဟာ ဒီဘက်ဉာဏ် အထိ အချိုးတကျဖြစ်၍ အရေးကြီးပါတယ်။ ဒီဉာဏ်အထိ အချိုးကျလာယင် ဘယ၊ အာဒိနဝ နိဗ္ဗိန္ဒ၊ မုဉ္ဇိတုကမ္ပတာ၊ ပဋိသင်္ခါ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာ စသော အထက် ဝိပဿနာဉာဏ်တွေဟာ အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။ ဒါကတော့ အချိန်နဲ့လို့ ချုံးပြီး အလွယ်တကူပြောတာပါ။ အမှန်မှာတော့-မဂ်ဉာဏ် မရောက်သေးမချင်း အရှုပ်အထွေးကလေးတွေကတော့ ရှိနေသေးတာဘဲ။ ဒါကြောင့် အားပေးပြုပြင်မည့် ဆရာ ရှိနေဘို့ဟာ လိုနေသေးတာပါဘဲ။

သို့ပေမယ့်-ရှုမှတ်မှု တခုထဲကိုသာ အားကိုးပြီးတော့- ထင်ပေါ်သမျှ ရုပ်နာမ်တွေကို မဆုတ်မနစ် တမှတ်ထဲ မှတ်သွားယင် ယခု ပြောခဲ့တဲ့ ဉာဏ်တွေဟာ အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ပြီးတော့ နောက်ဆုံးမှာ ထူးခြားတဲ့စူဠာနဂါမိနီဝိပဿနာ ဉာဏ်နဲ့

အနုလောမ ဉာဏ်ဆိုတာ ဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်။ ဒါတွေက တော့ မဂ်ဉာဏ်ဆိုကို တဟုန်တည်း ထိုးတက်သွားတဲ့ ဉာဏ်ထူး တွေပေါ့။ ဒီလို ထိုးတက်လာရာက အနုလောမဉာဏ်လဲ ဆုံး သွားရော။ ဂေါတြဘူဉာဏ်၊ မဂ်ဉာဏ်များ ဖြစ်ပေါ်ပြီး သင်္ခါရဒုက္ခလုံးဝချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်အာရုံထဲသို့လဲ ဖြုတ်ကနဲဆို ပြေးဝင်သွားပါရော။ အဲဒီလို အငြိမ်းဓာတ်ထဲသို့ ကျရောက် ပြေးဝင်သွားတာဟာ “ဓမ္မစက္ခု ဥပပါဒိ ယံကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မန္တိ” ဆိုတဲ့ ပါဠိတော်များ၊ “အပ္ပဝတ္တ- မနုပ္ပတ္တော နိဗ္ဗာန်ံ သစ္စိကရောတိတိ ဝုစ္စတိ” ဆိုတဲ့ မိလိန္ဒပဉ္စာ တို့နဲ့အညီ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုသွားတာပါ။ ဒီလို နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုသွားနိုင်ဘို့ရာ မြတ်စွာဘုရားက မဟာသတိပဋ္ဌာန် တရားတော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ပါတယ်။ နိဗ္ဗာန် သွားချင်ယင် သွားရအောင်လို့ လမ်းစလောက်တော့ ညွှန်ပြပြီးပါပြီ။ အပြည့်အစုံ သိချင်ကြယင်တော့ ဝိပဿနာ ရှုနည်းကျမ်းကိုဘဲ စေ့စေ့စပ်စပ် ကြည့်ကြပါလေ။ တရား တော်ကိုတော့ ဒီမျှနဲ့ဘဲ အဆုံးသတ်တော့မယ်။

မဟာသတိပဋ္ဌာန်ဒေသနာတော်ကို လေးလေးစားစား အားထား ယုံကြည်နိုင်ကြပါစေ။

အားထား ယုံကြည်၍ သတိပဋ္ဌာန် ၄-ပါးကို ပွားများ အားထုတ်နိုင်ကြပါစေ။

ပြည့်ပြည့်စုံစုံ အားထုတ်နိုင်ကြ၍ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို အမြန် ဆိုက်ရောက်ကြပါစေ။

မဟာသတိပဋ္ဌာန် တရားတော်ကြီး ပြီးပြီ။

မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား
ဟောကြားတော်မူသော

ဓမ္မစကြာတရားတော်ကြီး ဆောင်ပုဒ်များ

၁-အစွန်းပယ်၊ အလယ်သွား

- ၁။ ကာမချမ်းသာ၊ သုံးဆောင်တာ၊ ပယ်ခွါ ရှောင်ရမည်။
၂။ မသုံးဆောင်ဘဲ၊ ကိုယ်ညှဉ်းဆဲ၊ ဒါလဲ ရှောင်ရမည်။
၃။ အစွန်း ၂-သွယ်၊ လမ်းမှားပယ်၊ အလယ်လမ်း
မှန်သည်။
၄။ လမ်းမှန်ကို လျှောက်၊ ဉာဏ်မြင် ပေါက်၊ ဆိုက်ရောက်
နိဗ္ဗာန်ပြည်။

၂-မဂ္ဂင်ရှစ်တန် လမ်းမှန်၏သရုပ်

- မှန်စွာ မြင်သိ၊ ကြံမိ မှန်ကန်၊ (ပညာက္ခန္ဓာ ၂-ပါး)
မှန်စွာပြော-ပြု၊ ရှာမှုလမ်းမှန်၊ (သီလက္ခန္ဓာ ၃-ပါး)
မှန်စွာကြောင့်ကြ၊ မှတ်ရမှန်ကန်၊
စူးစိုက်ကပ်၊ ရှစ်ရပ် မဂ်လမ်းမှန်။ } (သမာဓိက္ခန္ဓာ ၃-ပါး)

၃-အနု၊ အလတ်၊ အရင့် မဂ္ဂင် ၃-မျိုး

- ၁။ မူလ၊ ပုဗ္ဗ၊ အရိယ၊ သုံးဝ မဂ္ဂင်မြတ်။
(မူလမဂ္ဂင်၊ ပုဗ္ဗဘာဂ ဝိပဿနာမဂ္ဂင်၊ အရိယမဂ္ဂင်)
- ၂။ ဖြစ်ပွားစေလျှင်၊ ဤမဂ္ဂင်၊ ပြေးဝင် နိဗ္ဗာန်ဓာတ်။

၄-သစ္စာလေးတန် အမှန်လေးပါး

- ၁။ ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဆင်းရဲ အစစ်အမှန်။
- ၂။ သမုဒယသစ္စာ၊ ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း အစစ်အမှန်။
- ၃။ နိရောဓသစ္စာ၊ ဆင်းရဲငြိမ်းရာ အစစ်အမှန်။
- ၄။ မဂ္ဂသစ္စာ၊ ဆင်းရဲငြိမ်းရာ ဆိုက်ရောက်ကြောင်း အကျင့်လမ်းကောင်း အစစ်အမှန်။

၅-ဒုက္ခသစ္စာ

- ၁။ ဖြစ် အို သေရေး၊ စိုးရိမ်ဆွေး၊ ငိုကြွေး-ကိုယ်နာကျင်။
- ၂။ နှလုံးမသာ၊ စိတ်ပြင်းစွာ၊ ပူတာ ဆင်းရဲပင်။
- ၃။ မုန်းသူနှင့်တွဲ၊ ချစ်သူကွဲ၊ ဆင်းရဲအမှန်ပင်။
- ၄။ မရတာ လို၊ ဒုက္ခဆို၊ တိုတို ပြောရလျှင်။
- ၅။ စွဲလမ်းနိုင်ရာ၊ ငါးခန္ဓာ၊ သစ္စာ ဒုက္ခပင်။

၆-ဥပါဒါန်နှင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ

- ၁။ ထင်လဲ့၊ သာယာ၊ စွဲလမ်းတာ၊ ၂-ဖြာ ဥပါဒါန်။
- ၂။ ငါ၊ ငါ့ဥစ္စာ၊ စွဲနိုင်တာ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။
- ၃။ ရုပ်၊ ဝေ၊ သညာ၊ သင်္ခါရာ၊ ဝိညာ ဤငါးတန်။

၇-သမုဒယသစ္စာ

- ၁။ ကာမတဏှာ၊ ကောင်းနိုးရာ၊ သာယာ နှစ်သက်မှု။
- ၂။ ဘဝတဏှာ၊ တည်မြဲသော၊ ထင်ကာ နှစ်သက်မှု။
- ၃။ ဝိဘဝမှ၊ ပြတ်စဲသော၊ ထင်ကာ နှစ်သက်မှု။
- ၄။ ဆင်းရဲပွားရန်၊ အကြောင်းမှန်၊ သုံးတန်တဏှာစု။

၈-နိရောဓနှင့်မဂ္ဂသစ္စာ

- ၁။ တဏှာချုပ်က၊ နိရောဓ၊ ဒုက္ခအငြိမ်းမှန်။
- ၂။ ငြိမ်းရာကိုပင်၊ ဆိုက်ရောက်မြင်၊ မဂ္ဂင် အကျင့်မှန်။

၉-ဉာဏ် ၃-ပါးနှင့် ၎င်းတို့၏ဖြစ်ရာကာလ

- ၁။ ရှေးနောက်ကာလ၊ မဂ်ခဏမှ၊ လေးသစ္စာ၊ သိတာ သစ္စဉာဏ်။

(သစ္စဉာဏ်သည် မဂ်၏ ရှေးကာလမှာရော နောက်
ကာလမှာရော မဂ်ခဏမှာရော ကာလသုံးပါးလုံး၌
ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလို၏။)

- ၂။ သိသင့်၊ ပယ်သင့်၊ ဆိုက်၊ ပွါးသင့်၊ သိနှင့် ကိစ္စဉာဏ်။
(ကိစ္စဉာဏ်သည် မဂ်၏ ရှေးအဘို့ကပင် သိနှင့်သည်
ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆိုလို၏။)
- ၃။ ကိစ္စပြီးလျှင်၊ ပြီးကြောင်းမြင်၊ ခေါ်တွင် ကတဉာဏ်။
(မဂ်ကိစ္စ ပြီးသောအခါ၌ ပြီးကြောင်း ပြန်လှည့်၍
ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်- ကတဉာဏ် ဖြစ်
သည်ဟု ဆိုလို၏။)

၁-သစ္စဉာဏ်၏ ကိစ္စ ၄-ပါး

- ၁။ ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိရသည်၊ ဤသို့ သိတာကို
ပရိညာပဋိဝေဓ ခေါ်သည်။
- ၂။ သမုဒယ သစ္စာကို ပယ်ရသည်၊ ဤသို့ ပယ်တာကို
ပင် ပဟာနုပဋိဝေဓ ခေါ်သည်။
- ၃။ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက် ပြုရသည်၊ ဤသို့
မျက်မှောက်ပြုတာကို သစ္စိကိရိယာပဋိဝေဓ ခေါ်
သည်။
- ၄။ မဂ္ဂသစ္စာကို မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်ပွားစေရသည်။ ဤသို့
ဖြစ်ပွားစေတာကိုပင် ဘာဝနာပဋိဝေဓ ခေါ်သည်။
- ၅။ လေးသစ္စာမှ၊ နိရောဓ၊ မဂ်က သိမြင်လျှင်။
- ၆။ ပဋိဝေဓ၊ လေးကိစ္စ၊ ပြီးကြ အားလုံးပင်။

ကန်တော့ခန်း

ဩကာသ၊ ဩကာသ၊ ဩကာသ၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊
မနောကံ တည်းဟူသော အပြစ်ခပ်သိမ်း ပပျောက်ငြိမ်း၍
အသက်ရှည်စွာ အနာမဲ့ရေး ရန်ဘေး ကင်းကြောင်း
ကောင်းမှု မင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေခြင်းအကျိုးငှါ ဘုရားရတနာ၊
တရားရတနာ၊ သံဃာရတနာ တည်းဟူသော ရတနာမြတ်သုံး
ပါး(ဆရာသမား)တို့ကို အရိုအသေ လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုး
ပူဇော် ဖူးမြော်မာန်လျှော့ ကန်တော့ပါ၏အရှင်ဘုရား။

[ဆုပေးမည့်ပုဂ္ဂိုလ်ရှိလျှင် ဤတွင်ရပ်ပါ]

ဆုပေးမည့်ပုဂ္ဂိုလ်မရှိလျှင်

အောက်ပါဆုတောင်းကိုဆက်တောင်းပါ

ကန်တော့ရသော ဤကောင်းမှုကံ စေတနာတို့ကြောင့်
အပါယ်(၄)ပါး၊ ကပ်(၃)ပါး၊ ရပ်ပြစ်(၈)ပါး၊ ရန်သူမျိုး
(၅)ပါး၊ ဝိပတ္တိတရား(၄)ပါး၊ ဗျဿနတရား(၅)ပါး၊ အနာ
မျိုး(၉၆)ပါး၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ(၆၂)ပါးတို့မှ အခါခပ်သိမ်း ကင်း
လွတ်ငြိမ်းသည်သာဖြစ်၍ မဂ်တရား ဖိုလ်တရား နိဗ္ဗာန်
တရားတော်မြတ်ကို လျင်မြန်စွာ ရပါလို၏။ (အရှင်ဘုရား)။

အစိန္တေယျ အစိန္တေယျ၊ အပ္ပမေယျ အပ္ပမေယျ၊ မကြံဆ
မနှိုင်းယှဉ် နိုင်ကောင်းသော ဂုဏ်တော်ပေါင်း အနန္တနှင့်
လုံးဝဥဿုံ ပြည့်စုံတော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။

- ၁ (က) အရဟံ-လွန်ကဲ ထူးမြတ်သော သီလဂုဏ် သမာဓိ
ဂုဏ် ပညာဂုဏ် ဝိမုတ္တိဂုဏ် ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနဂုဏ်
တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောကြောင့် လူနတ် ဗြဟ္မာ
သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူ
ထိုက်ပေသော မြတ်စွာဘုရား။
- ၁ (ခ) အရဟံ-ဝါသနာနှင့်တကွ တထောင့်ငါးရာ ကိလေ
သာ အညစ်အကြေးတို့မှ ကင်းဝေး စင်ကြယ်တော်
မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။
- ၁ (ဂ) အရ-ဟံ၊ လောဘ ဒေါသ မောဟ အစရှိသော
ကိလေသာ ရန်သူတို့ကို ပယ်သတ်တော်မူပြီးသော
မြတ်စွာဘုရား။
- ၁ (ဃ) အရ-ဟံ သံသရာစက်၏ ထောက် အကန့် တို့ကို
ချိုးဖျက်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား။
- ၁ (င) အ-ရဟံ မျက်မှောက် မျက်ကွယ် အချင်း ခပ်သိမ်း
စင်ကြယ်၍ ဆိတ်ကွယ်ရာ မရှိတော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရား။

၂။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ- သစ္စာလေးပါး ခပ်သိမ်းသော
တရား တို့ကို သူတပါးအထံ နည်းမခံဘဲ ကိုယ်
တိုင်ဉာဏ် အဟုန်အစွမ်းဖြင့် စူးစမ်း ရှာဖွေကာ
မှန်ကန်စွာ သိတော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။

- ၃။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော- ဝိဇ္ဇာ မည်သော ဉာဏ်ထူး
၃-ပါး၊ ဉာဏ်ထူး ၈-ပါး၊ စရဏ မည်သော အခြေခံ
အကျင့်တရား ၁၅-ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေ
သော မြတ်စွာဘုရား။
- ၄။ (က) သုဂတော-သတ္တဝါတို့အား အကျိုးများကြောင်း
ဟုတ်မှန်သော စကားကောင်းကိုသာ မြှက်ဆို
တော်မူတတ်ပေသော မြတ်စွာဘုရား။
- ၄။ (ခ) သုဂတော-မဂ္ဂင်ရှစ်ဖြာ တင့်တယ်သော အမူအရာ
ဖြင့် ကောင်းစွာ သွားခြင်း၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်ခြင်း
ရှိတော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။
- ၅။ လောကဝိဒ္ဓု- လောက၏ အကြောင်းအရာအလုံးစုံ
ကို အကုန်အစင် သိမြင်တော်မူပေသော မြတ်စွာ
ဘုရား။
- ၆။ (က) အနုတ္တရော-အမြင့်အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သော သီလဂုဏ်
သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ် ဝိမုတ္တိဂုဏ် ဝိမုတ္တိဉာဏ
ဒဿနဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသောကြောင့်
လောကဓာတ်အလုံး၌ အမြင့်အမြတ်ဆုံးဖြစ်တော်
မူသော မြတ်စွာဘုရား။
- ၆။ (ခ) ပုရိသဒမ္မသာရထိ- ယဉ်ကျေး လိမ္မာ ပညာ အသိ
မရှိကြသေး မပြည့်ဝသေး၍ ဆုံးမပေးထိုက်သော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ယဉ်ကျေးလိမ္မာ ပညာ ပြည့်ဝ
အချိုးကျအောင် ဆုံးမ သွန်သင်တော်မူတတ်ပေ
သော မြတ်စွာဘုရား။

- ၆။ (ဂ) အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ- ဆုံးမ ထိုက်သော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ညွှန်ကြားသွန်သင် ပဲ့ပြင် ဆုံးမမှု၌
အတုမရှိ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တော်မူပေသော မြတ်
စွာဘုရား။
- ၇။ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ-ချမ်းသာရကြောင်း လမ်း
ကောင်းညွှန်ပြ ဆုံးမတော် မူတတ်၍ လူနတ်တို့၏
ဆရာမြတ်အစစ် ဖြစ်တော်မူပေသော မြတ်စွာ
ဘုရား။
- ၈။ ဗုဒ္ဓေါ-တရားအလုံးစုံကို အကုန် သိတော်မူပေ
သော မြတ်စွာဘုရား။
- ၉။ ဘဂဝါ- ဘုန်းတော်အနန္တ ကံတော်အနန္တ ဉာဏ်
တော်အနန္တ တန်ခိုးတော်အနန္တတို့ဖြင့် လုံးဝဥဿုံ
ပြည့်စုံတော်မူပေသော မြတ်စွာဘုရား။

အရဟံ-အစရှိသော ကိုးပါးသော ဂုဏ်တော် ဆယ်ပါး
သော ဂုဏ်တော် အနန္တဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော် အပေါင်း
တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သက်တော် ထင်ရှား သဗ္ဗညု
မြတ်စွာဘုရားကို ဘုရား တပည့်တော်သည် ရိုသေမြတ်နိုး
လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော် မာန်လျှော့ ကန်တော့
ပါ၏ မြတ်စွာဘုရား။

